

**ΑΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

ΤΙΤΛΟΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

**«ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ. ΕΡΕΥΝΑ
ΣΤΟΥΣ ΔΗΜΟΤΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ»**

ΤΗΣ: ΔΙΑΚΟΥ ΑΝΝΑΣ

**ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:
ΒΥΘΟΥΛΚΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ**

Καλαμάτα 2012

Ευχαριστίες

Θεωρώ υποχρέωσή μου να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή μου κ. Αλέξανδρο Βυθούλκα για την πολύτιμη καθοδήγησή του. Επιπλέον, θέλω να ευχαριστήσω θερμά τους δημότες του Δήμου Καλαμάτας για την συμμετοχή τους στην παρούσα έρευνα. Επιπρόσθετα, οφείλω να αφιερώσω την πτυχιακή μου εργασία στην οικογένειά μου που μου συμπαραστάθηκε όλα τα χρόνια της φοίτησής μου στο ΑΤΕΙ Καλαμάτας.

Λιάκου Άννα

Περίληψη

Η παρούσα πτυχιακή εργασία πραγματοποιείται με βάση την πανελλήνια έρευνα που διοργανώνει το Τμήμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης του ΑΤΕΙ Καλαμάτας για το νέο θεσμό της Πρωτοβάθμιας Αυτοδιοίκησης.

Αντικείμενο της έρευνας αποτελεί το νέο σύστημα διοίκησης των τοπικών υποθέσεων στον Πρώτο Βαθμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ενώ ο σκοπός της είναι η διερεύνηση των απόψεων των δημοτών για το νέο σύστημα διοίκησης ως θεσμού και τις δυνατότητες αποτελεσματικής εφαρμογής του στο Δήμο Καλαμάτας.

Για την διεξαγωγή της έρευνας δόθηκαν ερωτηματολόγια σε 60 δημότες του Δήμου Καλαμάτας, που στην πλειοψηφία τους ήταν θετικοί για την συμμετοχή τους στην έρευνα, αλλά υπήρχε δυσκολία στο να κατανοήσουν ορισμένες ερωτήσεις που αφορούσαν τον «Καποδίστρια» και τον «Καλλικράτη», γιατί δεν ήταν πλήρως ενήμεροι για τις μεταρρυθμίσεις αυτές. Η έρευνα ξεκίνησε τον Ιούλιο του 2011 και ολοκληρώθηκε τον Νοέμβριο του 2011.

Στο πρώτο κεφάλαιο της εργασίας παρουσιάζεται η φυσιογνωμία του Δήμου Καλαμάτας. Παρουσιάζονται πληθυσμιακά, γεωφυσικά, οικονομικά δεδομένα καθώς και οι υποδομές του Δήμου. Στο δεύτερο κεφάλαιο της εργασίας παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας που πραγματοποιήθηκε στους δημότες του Δήμου Καλαμάτας και στο τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα συμπεράσματα και οι προτάσεις που προκύπτουν από την παραπάνω έρευνα.

Περιεχόμενα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	III
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ	V
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	VII
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1Ο ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ	4
1.1 Η ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ 31/12/2010 ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ	4
1.2 ΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΟΥ 2010 ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ.....	5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2Ο Η ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	6
2.1 Ο ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ».....	6
2.2 Ο ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ»	7
2.3 ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΑ – ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ	7
2.4 ΓΕΩΦΥΣΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ	10
2.4.1 Κατανομή έκτασης.....	10
2.4.2 Χρήσεις γης	11
2.5 ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ – ΑΝΕΡΓΙΑ	12
2.6 ΥΠΟΔΟΜΕΣ – ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ	14
2.6.1 Υγεία - Πρόνοια.....	14
2.6.2 Παιδεία.....	15
2.6.3 Υπηρεσίες Δήμου.....	15

3^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ – ΑΝΑΛΥΣΗ	18
3.1 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	18
3.2 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	19
3.2.1 Στοιχεία ερωτώμενου	19
3.2.2 Αξιολόγηση Θεσμικού Πλαισίου Α΄βάθμιας Αυτοδιοίκησης.....	29
3.2.3 Εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης».....	33
3.2.4 Εξατομικευμένες ερωτήσεις.....	69
4^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ.....	78
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	83
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ	85

Κατάλογος πινάκων

Πίνακας 2.1 Μόνιμος πληθυσμός (απογραφή 2011).....	7
Πίνακας 2.2 Μόνιμος πληθυσμός (απογραφή 2001).....	8
Πίνακας 2.3 Μόνιμος πληθυσμός αμφοτέρων των φύλων.....	9
Πίνακας 2.4 Μόνιμος πληθυσμός αρρένων.....	9
Πίνακας 2.5 Μόνιμος πληθυσμός θηλέων.....	10
Πίνακας 2.6 Οικονομικός και μη οικονομικός πληθυσμός.....	12
Πίνακας 2.7 Τομεακή σύνθεση απασχόλησης.....	13
Πίνακας 3.1 Φύλο.....	19
Πίνακας 3.2 Ηλικιακή ομάδα.....	20
Πίνακας 3.3 Επίπεδο εκπαίδευσης.....	21
Πίνακας 3.4 Απασχόληση.....	22
Πίνακας 3.5 Εμπειρία σε τοπικά συλλογικά σχήματα.....	23
Πίνακας 3.6 Συμμετοχή σε τοπικά συλλογικά σχήματα.....	24
Πίνακας 3.7 Έτη συμμετοχής.....	25
Πίνακας 3.8 Συμμετοχή στις εκλογές.....	26
Πίνακας 3.9 Κριτήρια ψήφου.....	27
Πίνακας 3.10 Λόγοι μη συμμετοχής στις εκλογές.....	28
Πίνακας 3.11 Προβλήματα – αδυναμίες του «Καποδίστρια».....	29
Πίνακας 3.12 Ενεργός συμμετοχή δημοτών.....	32
Πίνακας 3.13 Αξιολόγηση συνένωσης του δήμου.....	33

Πίνακας 3.14 Βασικά προβλήματα κατά τη θητεία της προηγούμενης δημοτικής αρχής	34
Πίνακας 3.15 Αξιολόγηση υπηρεσιών του δήμου πριν από τον «Καλλικράτη»	36
Πίνακας 3.16 Αξιολόγηση υπηρεσιών του δήμου με την εφαρμογή του «Καλλικράτη»	38
Πίνακας 3.17 Αξιολόγηση των υπηρεσιών του δήμου	40
Πίνακας 3.18 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής	41
Πίνακας 3.19 Προτεραιότητες σε θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων	48
Πίνακας 3.20 Προτεραιότητες σε θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων	55
Πίνακας 3.21 Μέτρα για την βελτίωση της επισκεψιμότητας	61
Πίνακας 3.22 Τομείς για αξιοποίηση από υπηρεσίες εθελοντικών οργανώσεων ή προσώπων	62
Πίνακας 3.23 Αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών	63
Πίνακας 3.24 Συνεργασία του δήμου με τον ιδιωτικό τομέα	64
Πίνακας 3.25 Υπηρεσίες που θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες	65
Πίνακας 3.26 Αξιολόγηση εκλεγμένης δημοτικής αρχής	66
Πίνακας 3.27 Αξιολόγηση εκλεγμένης αντιπολίτευσης	68
Πίνακας 3.28 Ενημέρωση για τις δραστηριότητες και τα δρώμενα στο δήμο	69
Πίνακας 3.29 Έκφραση άποψης για τις τοπικές υποθέσεις	70
Πίνακας 3.30 Συμπεριφορά σε θέματα ανακύκλωσης	71
Πίνακας 3.31 Προσφορά εθελοντικών υπηρεσιών	72
Πίνακας 3.32 Πληρωμή του κόστους των δημοτικών υπηρεσιών	73
Πίνακας 3.33 Κάλυψη του κόστους των παρεχόμενων δημοτικών υπηρεσιών	74
Πίνακας 3.34 Προτεραιότητες δημοτικής αρχής	76

Περίληψη

Η παρούσα πτυχιακή εργασία πραγματοποιείται με βάση την πανελλήνια έρευνα που διοργανώνει το Τμήμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης του ΑΤΕΙ Καλαμάτας για το νέο θεσμό της Πρωτοβάθμιας Αυτοδιοίκησης.

Αντικείμενο της έρευνας αποτελεί το νέο σύστημα διοίκησης των τοπικών υποθέσεων στον Πρώτο Βαθμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ενώ ο σκοπός της είναι η διερεύνηση των απόψεων των δημοτών για το νέο σύστημα διοίκησης ως θεσμού και τις δυνατότητες αποτελεσματικής εφαρμογής του στο Δήμο Καλαμάτας.

Για την διεξαγωγή της έρευνας δόθηκαν ερωτηματολόγια σε 60 δημότες του Δήμου Καλαμάτας, που στην πλειοψηφία τους ήταν θετικοί για την συμμετοχή τους στην έρευνα, αλλά υπήρχε δυσκολία στο να κατανοήσουν ορισμένες ερωτήσεις που αφορούσαν τον «Καποδίστρια» και τον «Καλλικράτη», γιατί δεν ήταν πλήρως ενήμεροι για τις μεταρρυθμίσεις αυτές. Η έρευνα ξεκίνησε τον Ιούλιο του 2011 και ολοκληρώθηκε τον Νοέμβριο του 2011.

Στο πρώτο κεφάλαιο της εργασίας παρουσιάζεται η φυσιογνωμία του Δήμου Καλαμάτας. Παρουσιάζονται πληθυσμιακά, γεωφυσικά, οικονομικά δεδομένα καθώς και οι υποδομές του Δήμου. Στο δεύτερο κεφάλαιο της εργασίας παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας που πραγματοποιήθηκε στους δημότες του Δήμου Καλαμάτας και στο τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα συμπεράσματα και οι προτάσεις που προκύπτουν από την παραπάνω έρευνα.

Κατάλογος διαγραμμάτων

<i>Διάγραμμα 2.1 Ποσοστιαία κατανομή πληθυσμού.....</i>	<i>8</i>
<i>Διάγραμμα 2.2 Κατανομή απασχολούμενων – ανέργων.....</i>	<i>12</i>
<i>Διάγραμμα 2.3 Ποσοστιαία κατανομή απασχολούμενων – ανέργων.....</i>	<i>13</i>
<i>Διάγραμμα 2.4 Τομεακή σύνθεση απασχόλησης.....</i>	<i>14</i>
<i>Διάγραμμα 3.1 Φύλο.....</i>	<i>19</i>
<i>Διάγραμμα 3.2 Ηλικιακή ομάδα.....</i>	<i>20</i>
<i>Διάγραμμα 3.3 Επίπεδο εκπαίδευσης.....</i>	<i>21</i>
<i>Διάγραμμα 3.4 Απασχόληση.....</i>	<i>22</i>
<i>Διάγραμμα 3.5 Εμπειρία σε τοπικά συλλογικά σχήματα.....</i>	<i>23</i>
<i>Διάγραμμα 3.6 Συμμετοχή σε τοπικά συλλογικά σχήματα.....</i>	<i>24</i>
<i>Διάγραμμα 3.7 Έτη συμμετοχής.....</i>	<i>25</i>
<i>Διάγραμμα 3.8 Συμμετοχή στις εκλογές.....</i>	<i>26</i>
<i>Διάγραμμα 3.9 Κριτήρια ψήφου.....</i>	<i>27</i>
<i>Διάγραμμα 3.10 Λόγοι μη συμμετοχής στις εκλογές.....</i>	<i>28</i>
<i>Διάγραμμα 3.11 Προβλήματα – αδυναμίες του «Καποδίστρια».....</i>	<i>30</i>
<i>Διάγραμμα 3.12 Δυνατότητα βελτίωσης προβλημάτων – αδυναμιών με τον «Καλλικράτη».....</i>	<i>31</i>
<i>Διάγραμμα 3.13 Ενεργός συμμετοχή δημοτών.....</i>	<i>32</i>
<i>Διάγραμμα 3.14 Αξιολόγηση συνένωσης του δήμου.....</i>	<i>33</i>
<i>Διάγραμμα 3.15 Βασικά προβλήματα κατά τη θητεία της προηγούμενης δημοτικής αρχής.....</i>	<i>35</i>

Διάγραμμα 3.16 Αξιολόγηση υπηρεσιών του δήμου πριν από τον «Καλλικράτη»	37
Διάγραμμα 3.17 Αξιολόγηση υπηρεσιών του δήμου με την εφαρμογή του «Καλλικράτη»	39
Διάγραμμα 3.18 Αξιολόγηση των υπηρεσιών του δήμου.....	40
Διάγραμμα 3.19 1η προτεραιότητα	42
Διάγραμμα 3.20 2η προτεραιότητα	42
Διάγραμμα 3.21 3η προτεραιότητα	43
Διάγραμμα 3.22 4η προτεραιότητα	43
Διάγραμμα 3.23 5η προτεραιότητα	44
Διάγραμμα 3.24 6η προτεραιότητα	44
Διάγραμμα 3.25 7η προτεραιότητα	45
Διάγραμμα 3.26 8η προτεραιότητα	45
Διάγραμμα 3.27 9η προτεραιότητα	46
Διάγραμμα 3.28 Προτεραιότητες 1-9.....	46
Διάγραμμα 3.29 Προτεραιότητες με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων.....	47
Διάγραμμα 3.30 1η προτεραιότητα	49
Διάγραμμα 3.31 2η προτεραιότητα	49
Διάγραμμα 3.32 3η προτεραιότητα	50
Διάγραμμα 3.33 4η προτεραιότητα	50
Διάγραμμα 3.34 5η προτεραιότητα	51
Διάγραμμα 3.35 6η προτεραιότητα	51
Διάγραμμα 3.36 7η προτεραιότητα	52
Διάγραμμα 3.37 8η προτεραιότητα	52

<i>Διάγραμμα 3.38 9η προτεραιότητα .....</i>	<i>53</i>
<i>Διάγραμμα 3.39 Προτεραιότητες 1-9.....</i>	<i>53</i>
<i>Διάγραμμα 3.40 Προτεραιότητες με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων.....</i>	<i>54</i>
<i>Διάγραμμα 3.41 1η προτεραιότητα .....</i>	<i>55</i>
<i>Διάγραμμα 3.42 2η προτεραιότητα .....</i>	<i>56</i>
<i>Διάγραμμα 3.43 3η προτεραιότητα .....</i>	<i>56</i>
<i>Διάγραμμα 3.44 4η προτεραιότητα .....</i>	<i>57</i>
<i>Διάγραμμα 3.45 5η προτεραιότητα .....</i>	<i>57</i>
<i>Διάγραμμα 3.46 6η προτεραιότητα .....</i>	<i>58</i>
<i>Διάγραμμα 3.47 7η προτεραιότητα .....</i>	<i>58</i>
<i>Διάγραμμα 3.48 8η προτεραιότητα .....</i>	<i>59</i>
<i>Διάγραμμα 3.49 9η προτεραιότητα .....</i>	<i>59</i>
<i>Διάγραμμα 3.50 Προτεραιότητες 1-9.....</i>	<i>60</i>
<i>Διάγραμμα 3.51 Προτεραιότητες με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων.....</i>	<i>61</i>
<i>Διάγραμμα 3.52 Μέτρα για την βελτίωση της επισκεψιμότητας.....</i>	<i>62</i>
<i>Διάγραμμα 3.53 Τομείς για αξιοποίηση από υπηρεσίες εθελοντικών οργανώσεων ή προσώπων .....</i>	<i>63</i>
<i>Διάγραμμα 3.54 Αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών .....</i>	<i>64</i>
<i>Διάγραμμα 3.55 Συνεργασία του δήμου με τον ιδιωτικό τομέα.....</i>	<i>65</i>
<i>Διάγραμμα 3.56 Υπηρεσίες που θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες.....</i>	<i>66</i>
<i>Διάγραμμα 3.57 Αξιολόγηση εκλεγμένης δημοτικής αρχής.....</i>	<i>67</i>
<i>Διάγραμμα 3.58 Αξιολόγηση εκλεγμένης αντιπολίτευσης.....</i>	<i>68</i>
<i>Διάγραμμα 3.59 Ενημέρωση για τις δραστηριότητες και τα δρώμενα στο δήμο.....</i>	<i>70</i>

<i>Διάγραμμα 3.60 Έκφραση άποψης για τις τοπικές υποθέσεις.....</i>	<i>71</i>
<i>Διάγραμμα 3.61 Συμπεριφορά σε θέματα ανακύκλωσης.....</i>	<i>72</i>
<i>Διάγραμμα 3.62 Προσφορά εθελοντικών υπηρεσιών.....</i>	<i>73</i>
<i>Διάγραμμα 3.63 Πληρωμή του κόστους των δημοτικών υπηρεσιών.....</i>	<i>74</i>
<i>Διάγραμμα 3.64 Κάλυψη του κόστους των παρεχόμενων δημοτικών υπηρεσιών .....</i>	<i>75</i>
<i>Διάγραμμα 3.65 Προτεραιότητες δημοτικής αρχής.....</i>	<i>77</i>

Εισαγωγή

Αντικείμενο της έρευνας

Αντικείμενο της έρευνας αποτελεί το νέο σύστημα διοίκησης των τοπικών υποθέσεων, από τον πρώτο και τον δεύτερο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης.

Σκοπός της έρευνας

Σκοπός της έρευνας είναι η διερεύνηση των απόψεων των δημοτών για το νέο σύστημα διοίκησης ως θεσμού και τις δυνατότητες αποτελεσματικής εφαρμογής του στο Δήμο Καλαμάτας.

Περιοχή της έρευνας

Η έρευνα πραγματοποιείται στους δημότες του Δήμου Καλαμάτας.

Μεθοδολογία της έρευνας

Η επιλογή του δείγματος έγινε με βάση τα κριτήρια που δόθηκαν από το Τμήμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Για την διεξαγωγή της έρευνας δόθηκαν ερωτηματολόγια σε 60 δημότες του Δήμου Καλαμάτας, εκ των οποίων οι 52 ήταν από την δημοτική ενότητα Καλαμάτας, 1 από την από την δημοτική ενότητα Άριος, 3 από την δημοτική ενότητα Αρφαρών και 4 από την δημοτική ενότητα Θουρίας. Όσο αφορά το φύλο των ερωτώμενων, από τους 60 δημότες οι 30 ήταν άνδρες και οι άλλοι 30 γυναίκες. Το δείγμα είναι μοιρασμένο και στις ηλικίες, καθώς 14 δημότες ήταν μεταξύ 20 και 29 ετών, 15 δημότες ήταν από 30 έως 39 ετών, 16 δημότες ήταν μεταξύ 40 και 49 ετών και οι υπόλοιποι 15 δημότες βρίσκονταν μεταξύ 50 και 64 ετών.

Η έρευνα ξεκίνησε τον Ιούλιο του 2011 και ολοκληρώθηκε τον Νοέμβριο του 2011. Έπειτα έγινε συγκέντρωση των στοιχείων των ερωτηματολογίων και μετά από την

επεξεργασία τους στα υπολογιστικά φύλλα excel, δημιουργήθηκαν πίνακες και διαγράμματα από τα οποία προέκυψαν χρήσιμα συμπεράσματα.

Το ερωτηματολόγιο χωρίζεται σε τέσσερις βασικές ενότητες. Οι ερωτήσεις αφορούν στο πρώτο μέρος την ταυτότητα των δημοτών, στο δεύτερο μέρος την αξιολόγηση του Θεσμικού Πλαισίου της Α βαθμιας Αυτοδιοίκησης, στο τρίτο μέρος την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» στο Δήμο Καλαμάτας και τέλος υπάρχουν κάποιες εξατομικευμένες ερωτήσεις.

Το ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει πέντε τύπους ερωτήσεων:

- Πολλαπλών απαντήσεων χωρίς ιεράρχηση
- Πολλαπλών απαντήσεων χωρίς ιεράρχηση και διπλής απάντησης
- Πολλαπλών απαντήσεων με ιεράρχηση
- Σύνθετες ερωτήσεις, όπου το κάθε υποερώτημα είναι μια αυτόνομη ερώτηση μοναδικής απάντησης
- Μοναδικής απάντησης

Πηγές

Τα ερωτηματολόγια προς τους δημότες του Δήμου Καλαμάτας αποτελούν τις πρωτογενείς πηγές της παρούσας εργασίας. Δευτερογενείς πηγές αποτελούν η βιβλιογραφία και η αρθρογραφία σχετική με την οργάνωση του κράτους και το σύστημα διοίκησης των τοπικών υποθέσεων, πηγές άντλησης στοιχείων για την περιοχή του Καλαμάτας, καθώς και το διαδίκτυο.

Προβλήματα / δυσκολίες

Γενικά δεν υπήρχαν δυσκολίες κατά την συμπλήρωση των ερωτηματολογίων. Οι πολίτες στην πλειοψηφία τους ήταν θετικοί για την συμμετοχή τους στην έρευνα, αλλά υπήρχε δυσκολία στο να κατανοήσουν ορισμένες ερωτήσεις που αφορούσαν τον «Καποδίστρια» και τον «Καλλικράτη», γιατί δεν ήταν πλήρως ενήμεροι για τις μεταρρυθμίσεις αυτές.

Βασική δομή της εργασίας

Στο πρώτο μέρος της εργασίας παρουσιάζεται η φυσιογνωμία του Δήμου Καλαμάτας. Πιο αναλυτικά δίνονται πληροφορίες για το Δήμο όπως αυτός ήταν πριν τον «Καλλικράτη», αλλά και για την σύσταση του νέου Δήμου όπως αυτή προέκυψε σύμφωνα με τον «Καλλικράτη». Παρουσιάζονται πληθυσμιακά και γεωφυσικά δεδομένα, αναλύεται η απασχόληση και η ανεργία, καθώς και οι υποδομές του Δήμου. Στο δεύτερο μέρος της εργασίας παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας που πραγματοποιήθηκε στους δημότες του Δήμου Καλαμάτας, σε πίνακες και σε διαγράμματα. Στο τρίτο μέρος της εργασίας παραθέτονται τα συμπεράσματα και οι προτάσεις που προκύπτουν από την παραπάνω έρευνα.

Κεφάλαιο 1ο Διοικητικές μεταρρυθμίσεις Καποδίστρια και Καλλικράτη

1.1 Η δομή της οργάνωσης του κράτους μέχρι την 31/12/2010 με βάση το πρόγραμμα Καποδίστριας

Με το Νόμο 2539/1997¹, «Διοικητική μεταρρύθμιση του Καποδίστρια», δημιουργήθηκαν λιγότεροι και ισχυρότεροι Δήμοι με υποχρεωτική συνένωση, που συνέβαλε στον εκσυγχρονισμό του Διοικητικού συστήματος στη χώρα μας και από 5.318 Κοινότητες και 457 Δήμους που υπήρχαν, δημιουργήθηκαν 910 Δήμοι και 124 Κοινότητες που ίσχυαν μέχρι την 31/12/2010. Το πρόγραμμα Καλλικράτης συνέχεια του προγράμματος Καποδίστριας.

Ο καθορισμός των εδαφικών περιφερειών των νέων ΟΤΑ έγινε στη βάση χωροταξικών ενοτήτων, σε συνδυασμό με το μέγεθος του πληθυσμού που προσδιορίζει όλες σχεδόν τις βασικές λειτουργικές εξυπηρετήσεις².

Όσον αφορά την διοικητική διαίρεση της Ελλάδας, αυτή αποτελούνταν από δυο βαθμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Ο Πρώτος Βαθμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αφορούσε τους Δήμους και τις Κοινότητες και ο Δεύτερος Βαθμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης αφορούσε τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις.

---

¹ Ν. 2539/4-12-97 (ΦΕΚ-244 Α') «Συγκρότηση της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης»

² Υπουργείο Εσωτερικών, Ανάλυση του προγράμματος «Καποδίστριας», <http://www.vpes.gr/kapodistriasis/greek/kapo/programi.htm>

1.2 Τα κυριότερα σημεία της μεταρρύθμισης του 2010 με βάση το πρόγραμμα Καλλικράτης

Το πρόγραμμα Καλλικράτης συνέχεια του προγράμματος Καποδίστριας. Ψηφίστηκε από την Ελληνική Βουλή το Μάιο του 2010. Σύμφωνα λοιπόν με τον Καλλικράτη³, οι 910 δήμοι και 124 κοινότητες συνενώθηκαν σε 325 δήμους, οι Νομαρχίες καταργήθηκαν και αντικαταστάθηκαν από 13 περιφέρειες οι οποίες υπάγονται σε 7 αποκεντρωμένες διοικήσεις.

Από την 01/01/2011, ο δήμος διοικείται από το δημοτικό συμβούλιο, την οικονομική επιτροπή, την επιτροπή ποιότητας ζωής, την εκτελεστική επιτροπή και τον δήμαρχο. Όργανα της περιφέρειας είναι ο περιφερειάρχης, οι αντιπεριφερειάρχες, το περιφερειακό συμβούλιο, η οικονομική επιτροπή και η εκτελεστική επιτροπή. Επίσης η θητεία του δημάρχου και του περιφερειάρχη από τετραετή μετατράπηκε σε πενταετή. Επιπλέον πραγματοποιήθηκε συγχώνευση και περιορισμός των ΝΠΔΔ και των επιχειρήσεων στους δήμους και τις περιφέρειες.

Οι δήμοι και οι περιφέρειες συγκροτούν τον πρώτο και δεύτερο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης αντίστοιχα. Οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις συγκροτούνται ως ενιαίες μονάδες για τις αποκεντρωμένες υπηρεσίες του κράτους και ασκούν γενική αποφασιστική αρμοδιότητα στις κρατικές υποθέσεις της περιφέρειάς τους.

Από την ανάλυση των προγραμμάτων «Καποδίστριας» και «Καλλικράτης», προκύπτουν κάποιες διαφορές στην ΤΑ, όπως στο θέμα των εκλογών όπου πριν πραγματοποιούνταν κάθε τέσσερα χρόνια τον μήνα Οκτώβριο, ενώ πλέον θα πραγματοποιούνται κάθε πέντε χρόνια τον μήνα Ιούνιο, μαζί με τις Ευρωεκλογές. Μία ακόμα αλλαγή προκύπτει στα Νομικά Πρόσωπα και τις επιχειρήσεις των δήμων, καθώς πριν την εφαρμογή του «Καλλικράτη» οι δήμοι απαριθμούσαν περίπου 6.000 Νομικά Πρόσωπα και δημοτικές επιχειρήσεις, ενώ στόχος του «Καλλικράτη» είναι ο περιορισμός τους σε περίπου 1.500 μέσω συνενώσεων ή καταργήσεων.

³ Ν. 3852/2010, (ΦΕΚ 87 Α') «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης»

Κεφάλαιο 2ο Η φυσιογνωμία του Δήμου Καλαμάτας

Δήμος Καλαμάτας

2.1 Ο Δήμος Καλαμάτας σύμφωνα με τον «Καποδίστρια»

Ο Δήμος Καλαμάτας μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2010 έχει έκταση 253,2 τ. χλμ.⁴ και περιλάμβανε εκτός της πόλης της Καλαμάτας, 13 τοπικά διαμερίσματα που εκτείνονταν από τα πεδινά δυτικά της πόλης έως τον κεντρικό όγκο του Ταυγέτου και τα ανατολικά παράλια. Τα τοπικά διαμερίσματα του Δήμου ήταν τα εξής: Καλαμάτας, Αρτεμισίας, Καρβελίου, Λαδά, Νεδούσης, Αλαγονίας, Πηγών, Αντικαλάμου, Ασπροχώματος, Βέργας, Λεϊκών, Μικρής Μαντίνειας, Σπερχογείας και Ελαιοχωρίου.

⁴ Ελληνική Στατιστική Αρχή, απογραφή 2011

2.2 Ο Δήμος Καλαμάτας σύμφωνα με τον «Καλλικράτη»

Ο Δήμος Καλαμάτας ανήκει στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου και στην Περιφερειακή Ενότητα Μεσσηνίας. Προέκυψε σύμφωνα με το Πρόγραμμα Καλλικράτης την 1η Ιανουαρίου 2011 από την συνένωση των προϋπαρχόντων Δήμων Άριος, Αρφαρών, Θουρίας και Καλαμάτας⁵. Η έκταση του νέου Δήμου είναι 440,3 τ. χλμ. και η έδρα του είναι η Καλαμάτα.

2.3 Πληθυσμιακά – Δημογραφικά δεδομένα

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζεται ο μόνιμος πληθυσμός του Δήμου Καλαμάτας σύμφωνα με την πρόσφατη απογραφή του 2011⁶, αλλά και του 2001.

Πίνακας 2.1 Μόνιμος πληθυσμός (απογραφή 2011)

Δήμος	Σύνολο	Άρρενες	Θήλεις	Πυκνότητα μόνιμου πληθυσμού ανά τετρ. χιλιόμετρο
Δήμος Καλαμάτας	70.130	34.910	35.220	159,27

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή, απογραφή 2011

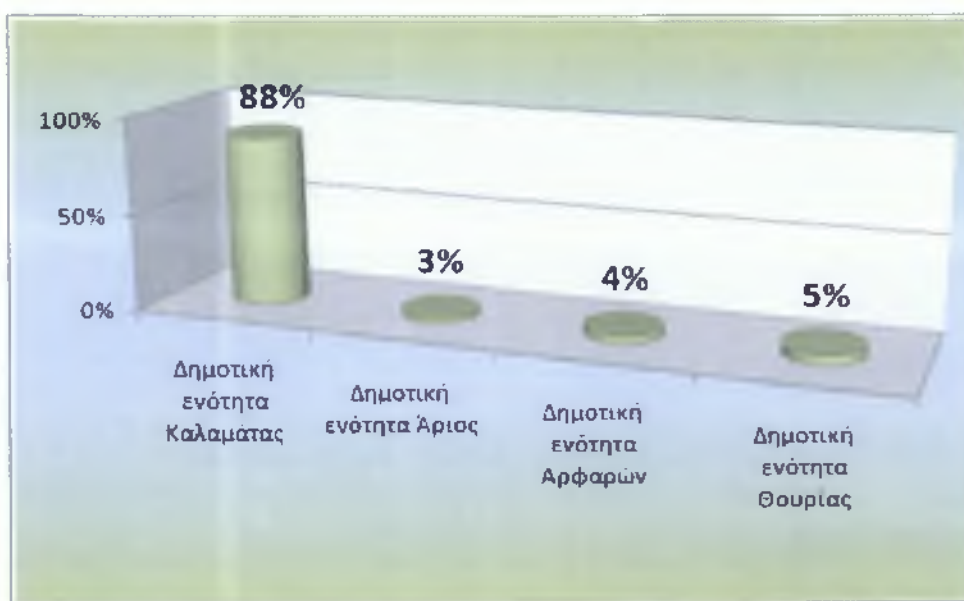
⁵ Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, «Πρόγραμμα Καλλικράτης», Σύσταση – συγκρότηση Δήμων, περιφερειών και Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, Απρίλιος 2010

⁶ Ελληνική Στατιστική Αρχή (2011), «Ανακοίνωση προσωρινών αποτελεσμάτων Απογραφής Πληθυσμού 2011», Δελτίο Τύπου, 22 Ιουλίου 2011, Πειραιάς.

Πίνακας 2.2 Μόνιμος πληθυσμός (απογραφή 2001)

	Πληθυσμός	Ποσοστιαία κατανομή
Δημοτική ενότητα Καλαμάτας	61.373	88%
Δημοτική ενότητα Άριος	2.001	3%
Δημοτική ενότητα Αρφαρών	2.942	4%
Δημοτική ενότητα Θουρίας	3.690	5%
Σύνολο	70.006	100%

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή, απογραφή 2001

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Διάγραμμα 2.1 Ποσοστιαία κατανομή πληθυσμού

Από τους παραπάνω πίνακες παρατηρούμε ότι από την απογραφή του 2001 μέχρι και την απογραφή του 2011, ο μόνιμος πληθυσμός του Δήμου Καλαμάτας, αυξήθηκε ελάχιστα. Στη Δημοτική Ενότητα Καλαμάτας βρίσκεται η πλειοψηφία του πληθυσμού (88%) αφού αποτελεί την έδρα του Δήμου και είναι και η πρωτεύουσα του Νομού Μεσσηνίας.

Πίνακας 2.3 Μόνιμος πληθυσμός αμφοτέρων των φύλων

	Αμφοτέρων των φύλων							
	Σύνολο	0-14	15-24	25-39	40-54	55-64	65-79	80 ετών και άνω
Σύνολο	70.006	12.092	10.612	15.588	14.297	6.544	8.756	2.117
Δημοτική ενότητα Καλαμάτας	61.373	10.801	9.496	13.937	12.861	5.569	7.085	1.624
Δημοτική ενότητα Άριος	2.001	300	223	388	310	241	427	112
Δημοτική ενότητα Αρφαρών	2.942	442	295	547	496	333	613	216
Δημοτική ενότητα Θουρίας	3.690	549	598	716	630	401	631	165

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή, απογραφή 2001

Πίνακας 2.4 Μόνιμος πληθυσμός αρρένων

	Άρρενες							
	Σύνολο	0-14	15-24	25-39	40-54	55-64	65-79	80 ετών και άνω
Σύνολο	34.611	6.213	5.326	7.515	7.423	3.277	3.976	881
Δημοτική ενότητα Καλαμάτας	30.118	5.543	4.661	6.628	6.619	2.806	3.207	654
Δημοτική ενότητα Άριος	1.032	166	131	220	161	113	190	51
Δημοτική ενότητα Αρφαρών	1.527	225	154	297	289	164	292	106
Δημοτική ενότητα Θουρίας	1.934	279	380	370	354	194	287	70

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή, απογραφή 2001

Πίνακας 2.5 Μόνιμος πληθυσμός θηλέων

	Θήλεις							
	Σύνολο	0-14	15-24	25-39	40-54	55-64	65-79	80 ετών και άνω
Σύνολο	35.395	5.879	5.286	8.073	6.874	3.267	4.780	1.236
Δημοτική ενότητα Καλαμάτας	31.255	5.258	4.835	7.309	6.242	2.763	3.878	970
Δημοτική ενότητα Άριος	969	134	92	168	149	128	237	61
Δημοτική ενότητα Αρφαρών	1.415	217	141	250	207	169	321	110
Δημοτική ενότητα Θουρίας	1.756	270	218	346	276	207	344	95

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή, απογραφή 2001

Από τους παραπάνω πίνακες παρατηρούμε ότι στις ηλικίες μεταξύ 25-54 ετών βρίσκεται η πλειοψηφία του πληθυσμού. Αυτό είναι πολύ θετικό στοιχείο καθώς μας δείχνει ότι οι παραγωγικές ηλικίες παραμένουν στον τόπο τους και δεν αναζητούν εργασία σε άλλες πόλεις.

2.4 Γεωφυσικά δεδομένα

2.4.1 Κατανομή έκτασης⁷

Τα μορφολογικά χαρακτηριστικά του Δήμου είναι μία σύνθεση από πεδινές, ημιορεινές και ορεινές εκτάσεις που έχουν ως κύριο γνώρισμα το μεγάλο μέρος που καταλαμβάνει ο ορεινός όγκος του Ταυγέτου. Η αναγνώριση του φυσικού περιβάλλοντος δίνει μία παραθαλάσσια και πεδινή περιοχή με λίγα χαμηλά ημιορεινά

⁷ Ο οδηγός της Καλαμάτας, <http://www.kalamata.in/kalamata-guide.html>

τμήματα, με μεγάλη πυκνότητα και μέγεθος καλλιεργειών, καθώς και ορεινά τμήματα όπου εκτός των καλλιεργειών κυριαρχούν τα δάση και οι δασικές εκτάσεις.

Γνώρισμα του δήμου είναι η αρκετών χιλιομέτρων ακτογραμμή του καθώς και η εκτεταμένη του παραλία. Σε ότι αφορά τα ιδιαίτερα στοιχεία του φυσικού περιβάλλοντος στην περιοχή υπάγονται διοικητικά περιοχές ενταγμένες στο Διεθνές Δίκτυο «Φύση 2000» με κωδική ονομασία GR 2550001 «Φαράγγι Νέδωντα», GR 2550006 «Όρος Ταΰγετος» και GR2540005 «Λαγκάδα Τρύπης». (Όπως έχει προταθεί στις υπό ένταξη περιοχές στους Τόπους Κοινοτικής Σημασίας (SCI) (Οδηγία 79/406/ΕΚ)⁸.

Στα ανατολικά της πόλης υψώνεται ο επιβλητικός Ταΰγετος, ο οποίος αποτελεί μία οροσειρά με μακριά ράχη μήκους 115 χιλιομέτρων, μέγιστου πλάτους 30 χιλιομέτρων και συνολικής έκτασης 2.500 τ. χιλιόμετρα. Η οροσειρά χωρίζεται σε 3 ορεινούς όγκους. Τον βόρειο Ταΰγετο, τον κεντρικό Ταΰγετο και το όρος Ταίναρο ή Σαγγιά.

Ο ποταμός Νέδων διασχίζει την πόλη της Καλαμάτας. Η εκβολή του βρίσκεται δυτικά του λιμανιού της Καλαμάτας και η λεκάνη απορροής του στη δυτική πλευρά του βόρειου τμήματος του Ταΰγету. Το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό αυτής της περιοχής είναι η βαθιά στενή χαράδρα, μήκους εννιά χιλιομέτρων που βρίσκεται μεταξύ της περιοχής Χάνι Λαγού και του στρατιωτικού πεδίου βολής, ακριβώς βόρεια της Καλαμάτας.

2.4.2 Χρήσεις γης⁹

Η κατανομή των χρήσεων γης του δήμου περιγράφεται ως κατά 25% γεωργικού χαρακτήρα, 36% βοσκότοποι, 33% δασικές εκτάσεις και 6% υπόλοιπες εκτάσεις.

---

⁸ Ο οδηγός της Καλαμάτας, <http://www.kalamata.in/kalamata-guide.html>

⁹ Ο οδηγός της Καλαμάτας, <http://www.kalamata.in/kalamata-guide.html>

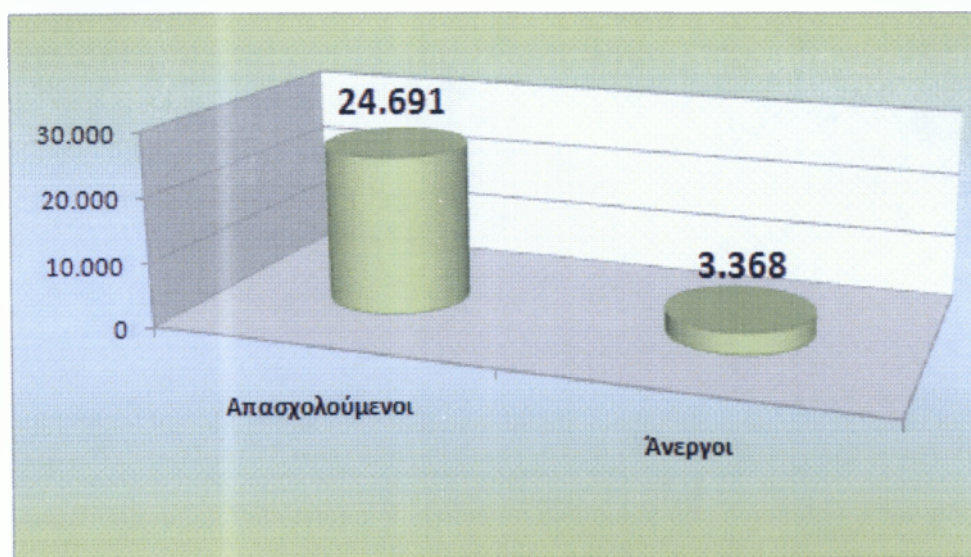
2.5 Απασχόληση – Ανεργία

Παρακάτω παρουσιάζεται ο οικονομικός ενεργός και μη ενεργός πληθυσμός του Δήμου Καλαμάτας, καθώς και τα ποσοστά απασχόλησης και ανεργίας.

Πίνακας 2.6 Οικονομικός και μη οικονομικός πληθυσμός

	Οικονομικός ενεργοί			Οικονομικός μη ενεργοί
	Σύνολο	Απασχολούμενοι	Άνεργοι	
		Σύνολο	Σύνολο	
Δήμος Καλαμάτας	28.059	24.691	3.368	34.443
Δημοτική ενότητα Καλαμάτας	24.938	21.878	3.060	29.739
Δημοτική ενότητα Άριος	716	622	94	1.074
Δημοτική ενότητα Αρφαρών	1.104	1.014	90	1.574
Δημοτική ενότητα Θουρίας	1.301	1.177	124	2.056

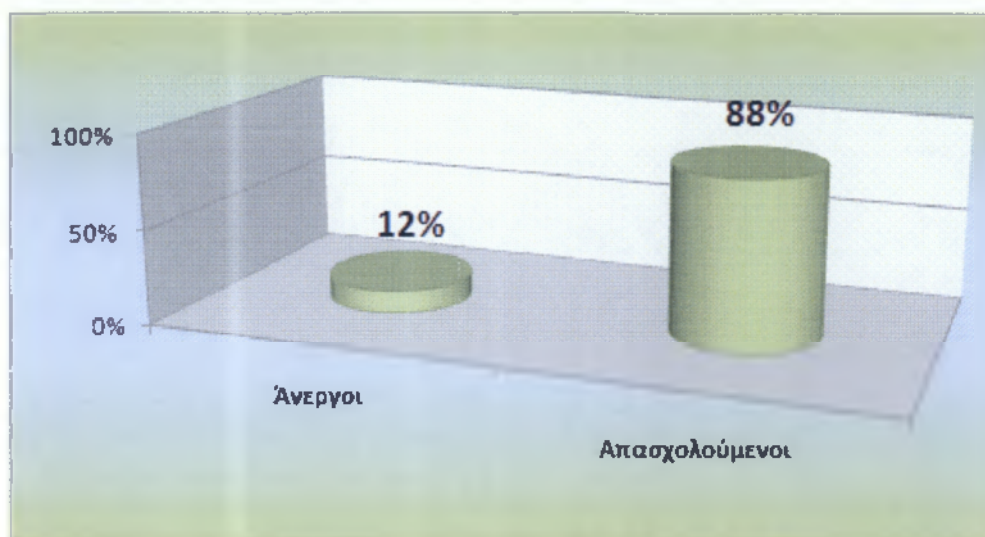
Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή, απογραφή 2001

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Διάγραμμα 2.2 Κατανομή απασχολούμενων – ανέργων

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

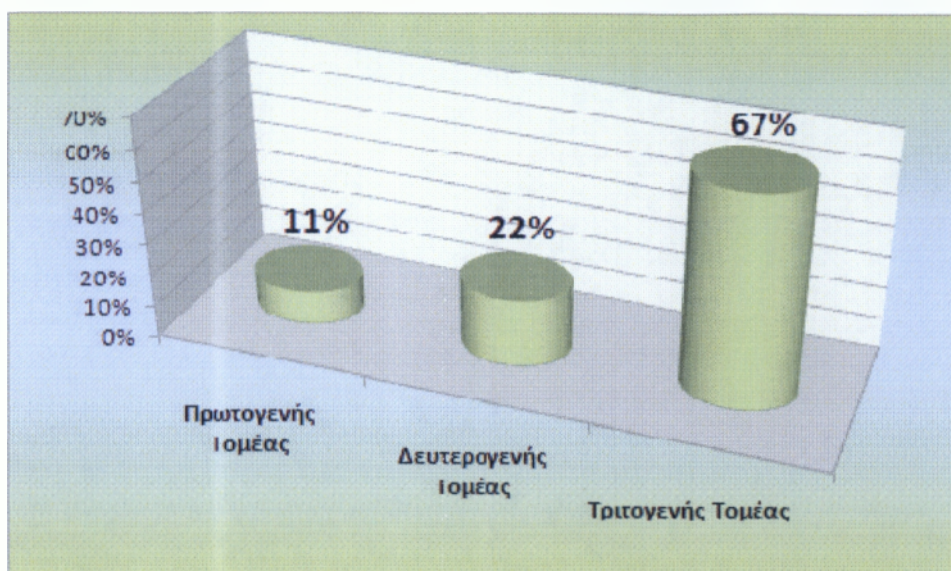
Διάγραμμα 2.3 Ποσοστιαία κατανομή απασχολούμενων – ανέργων

Σύμφωνα με τα παραπάνω διαγράμματα, παρατηρούμε ότι δεν είναι μικρός ο αριθμός των ανέργων, καθώς υπερβαίνουν τις 3.000. Πιο συγκεκριμένα το ποσοστό ανεργίας στο Δήμο Καλαμάτας φτάνει το 12%.

Πίνακας 2.7 Τομεακή σύνθεση απασχόλησης

	Πρωτογενής Τομέας	Δευτερογενής Τομέας	Τριτογενής Τομέας	Δε δήλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηριότητας
Δήμος Καλαμάτας	2.588	5.124	15.913	1.066
Δημοτική ενότητα Καλαμάτας	1.630	4.605	14.594	1.049
Δημοτική ενότητα Άριος	261	90	266	5
Δημοτική ενότητα Αρφαρών	394	193	427	0
Δημοτική ενότητα Θουρίας	303	236	626	12

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή, απογραφή 2001

Πηγή: Ϊδία επεξεργασία

Διάγραμμα 2.4 Τομεακή σύνθεση απασχόλησης

Από το παραπάνω πίνακας και διάγραμμα, διαπιστώνουμε ότι το 67% του πληθυσμού ασχολείται στον τριτογενή τομέα παραγωγής. Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια μείωση της απασχόλησης στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα και αύξηση στον τριτογενή. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι έχει αυξηθεί η κίνηση των τουριστών στο Δήμος Καλαμάτας καθώς συνδυάζει βουνό και θάλασσα και αποτελεί έναν δελεαστικό προορισμό.

2.6 Υποδομές – Ποιότητα Ζωής

2.6.1 Υγεία - Πρόνοια

Στην Καλαμάτα λειτουργεί το Γενικό Νοσοκομείο Καλαμάτας, καθώς και 3 ιδιωτικές κλινικές. Αυτές είναι ΗΡΑ Ϊδιωτική Α.Ε., Μεσσήνιον Θεραπευτήριο και Διάπλαση Κέντρο Αποκατάστασης Α.Ε.¹⁰. Επίσης στο Δήμο Καλαμάτας λειτουργούν 2 ΚΑΠΗ, δημοτικό ιατρείο και το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι».

¹⁰ <http://www.xo.gr/search/?what=κλινικές&where=Καλαμάτα&locId=B14>

2.6.2 Παιδεία

Στο Δήμο Καλαμάτας λειτουργούν 30 Νηπιαγωγεία, 31 Δημοτικά, 8 Γυμνάσια (1 εσπερινό), 9 Λύκεια (1 εσπερινό), 3 Επαγγελματικά Λύκεια (ΕΠΑΛ), 1 Επαγγελματικό σχολείο (ΕΠΑΣ), 1 Ιερατικό Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας, 1 Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας (ΣΔΕ) και 1 Μουσικό Σχολείο. Όσον αφορά την Τριτοβάθμια εκπαίδευση, στην Καλαμάτα λειτουργεί ΤΕΙ με δύο σχολές. Την Σχολή Διοίκησης & Οικονομίας, την Σχολή Επαγγελμάτων Υγείας & Πρόνοιας και την Σχολή Γεωπονίας - Τεχνολογίας¹¹. Επιπλέον λειτουργεί παράρτημα του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου με την Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών¹².

2.6.3 Υπηρεσίες Δήμου

Οι υπηρεσίες του Δήμου Καλαμάτας πριν την εφαρμογή του «Καλλικράτη» ήταν οι εξής:

1. Γραφείο Δημάρχου
2. Γραφείο Προέδρου Δημοτικού Συμβουλίου
3. Γραφεία Αντιδημάρχων
4. Γραφείο Γενικού Γραμματέα
5. Γραφείο Επικοινωνίας, Δημοσίων Σχέσεων και Εθιμοτυπίας
6. Γραφείο Νομικών Συμβούλων
7. Γραφείο Μειοψηφίας
8. Γραφείο Πολιτικής Προστασίας
9. Γραφείο Υποδοχής Πολιτών
10. Διεύθυνση Διοικητικών
11. Διεύθυνση Οικονομικών
12. Διεύθυνση Προγραμματισμού και Ανάπτυξης
13. Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών

¹¹<http://www.teikal.gr/index.php/2010-12-22-09-46-07>

¹²http://www.uop.gr/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=49&Itemid=24&lang=el

14. Διεύθυνση Γεωτεχνικών Υπηρεσιών
15. Διεύθυνση Καθαριότητας και Αμαξοστάσιου
16. Διεύθυνση Εξυπηρέτησης του πολίτη (ΚΕΠ)
17. Διεύθυνση Δημοτικής Αστυνομίας

Οι υπηρεσίες του Δήμου Καλαμάτας μετά την εφαρμογή του «Καλλικράτη» είναι οι εξής¹³:

1. Γραφείο Δημάρχου
2. Γραφείο Προέδρου Δημοτικού Συμβουλίου
3. Γραφεία Αντιδημάρχων
4. Γραφείο Γενικού Γραμματέα
5. Γραφείο Επικοινωνίας, Δημοσίων Σχέσεων και Εθιμοτυπίας
6. Γραφείο Νομικών Συμβούλων
7. Γραφείο Μειοψηφίας
8. Γραφείο Πολιτικής Προστασίας
9. Γραφείο Υποδοχής Πολιτών
10. Διεύθυνση Διοικητικών
11. Διεύθυνση Οικονομικών
12. Διεύθυνση Προγραμματισμού και Ανάπτυξης
13. Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών
14. Διεύθυνση Γεωτεχνικών Υπηρεσιών
15. Διεύθυνση Διαχείρισης Απορριμμάτων και Οχημάτων
16. Διεύθυνση Εξυπηρέτησης του πολίτη (ΚΕΠ)
17. Διεύθυνση Δημοτικής Αστυνομίας
18. Διεύθυνση Πολεοδομίας
19. Διεύθυνση Πρόνοιας
20. Διεύθυνση Παιδείας

Από τα παραπάνω στοιχεία διαπιστώνεται ότι μετά την εφαρμογή του «Καλλικράτη» δημιουργήθηκαν τρεις νέες Διευθύνσεις στο Δήμο Καλαμάτας και αυτό συνεπάγεται

---

¹³ <http://www.kalamata.gr/default.asp?static=41>

και με την δημιουργία δέκα νέων τμημάτων. Αυτές οι Διευθύνσεις είναι η Διεύθυνση Πολεοδομίας, η Διεύθυνση Παιδείας και η Διεύθυνση Πρόνοιας. Η εξέλιξη αυτή είναι απόλυτα λογική καθώς πλέον ο Δήμος έχει πρόσθετες αρμοδιότητες, αυτές των πρώην Νομαρχιών.

Επιπλέον στο Δήμο Καλαμάτας λειτουργούν οι επιχειρήσεις¹⁴:

- Κτηματική Καλαμάτας Δημοτική Ανώνυμη Εταιρεία «ΔΙΟΚΛΗΣ Α.Ε»
- Κοινοφελής Επιχείρηση Δήμου Καλαμάτας «ΦΑΡΙΣ»
  - Δημοτικό Ωδείο
  - Σχολή Χορού
  - Εικαστικό Εργαστήρι
  - Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Καλαμάτας (ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ)
  - Διεθνές Φεστιβάλ Χορού Καλαμάτας (ΔΙ.ΚΕ.ΧΟ)
  - Δημοτική Πινακοθήκη
  - Κ.Ε.Κ.
  - Δημοτικό Παντοπωλείο
  - Τομέας Κοινωνικής Αλληλεγγύης
  - Δημοτικό Ιατρείο
- Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης - Αποχέτευσης Καλαμάτας (Δ. Ε. Υ. Α. Κ.)
- Βιομηχανικά Σφαγεία - Αγορά Καλαμάτας Ανώνυμη Εταιρεία (Βι.Σφ.Α.Κα. Α.Ε.)

Όσο για τις δημοτικές επιχειρήσεις του Δήμου Καλαμάτας που εμφανίζονται παραπάνω, δεν έχει γίνει καμία αλλαγή ακόμη, παρόλο που ο «Καλλικράτης» στοχεύει στο περιορισμένο αριθμό των νομικών προσώπων του Δήμου.

---

¹⁴ <http://www.kalamata.gr/Default.asp?Static=265>

3^ο Κεφάλαιο Επεξεργασία αποτελεσμάτων – Ανάλυση

3.1 Μεθοδολογία έρευνας

Η επιλογή του δείγματος έγινε με βάση τα κριτήρια που δόθηκαν από το Τμήμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Για την διεξαγωγή της έρευνας δόθηκαν ερωτηματολόγια σε 60 δημότες του Δήμου Καλαμάτας, εκ των οποίων οι 52 ήταν από την δημοτική ενότητα Καλαμάτας, 1 από την από την δημοτική ενότητα Άριος, 3 από την δημοτική ενότητα Αρφαρών και 4 από την δημοτική ενότητα Θουρίας. Όσο αφορά το φύλο των ερωτώμενων, από τους 60 δημότες οι 30 ήταν άνδρες και οι άλλοι 30 γυναίκες. Το δείγμα είναι μοιρασμένο και στις ηλικίες, καθώς 14 δημότες ήταν μεταξύ 20 και 29 ετών, 15 δημότες ήταν από 30 έως 39 ετών, 16 δημότες ήταν μεταξύ 40 και 49 ετών και οι υπόλοιποι 15 δημότες βρίσκονταν μεταξύ 50 και 64 ετών.

Η έρευνα ξεκίνησε τον Ιούλιο του 2011 και ολοκληρώθηκε τον Νοέμβριο του 2011. Έπειτα έγινε συγκέντρωση των στοιχείων των ερωτηματολογίων και μετά από την επεξεργασία τους στα υπολογιστικά φύλλα excel, δημιουργήθηκαν πίνακες και διαγράμματα από τα οποία προέκυψαν χρήσιμα συμπεράσματα.

Το ερωτηματολόγιο χωρίζεται σε τέσσερις βασικές ενότητες. Οι ερωτήσεις αφορούν στο πρώτο μέρος την ταυτότητα των δημοτών, στο δεύτερο μέρος την αξιολόγηση του Θεσμικού Πλαισίου της Α βαθμιας Αυτοδιοίκησης, στο τρίτο μέρος την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» στο Δήμο Καλαμάτας και τέλος υπάρχουν κάποιες εξατομικευμένες ερωτήσεις.

Το ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει πέντε τύπους ερωτήσεων:

- Πολλαπλών απαντήσεων χωρίς ιεράρχηση
- Πολλαπλών απαντήσεων χωρίς ιεράρχηση και διπλής απάντησης
- Πολλαπλών απαντήσεων με ιεράρχηση

- Σύνθετες ερωτήσεις, όπου το κάθε υποερώτημα είναι μια αυτόνομη ερώτηση μοναδικής απάντησης
- Μοναδικής απάντησης

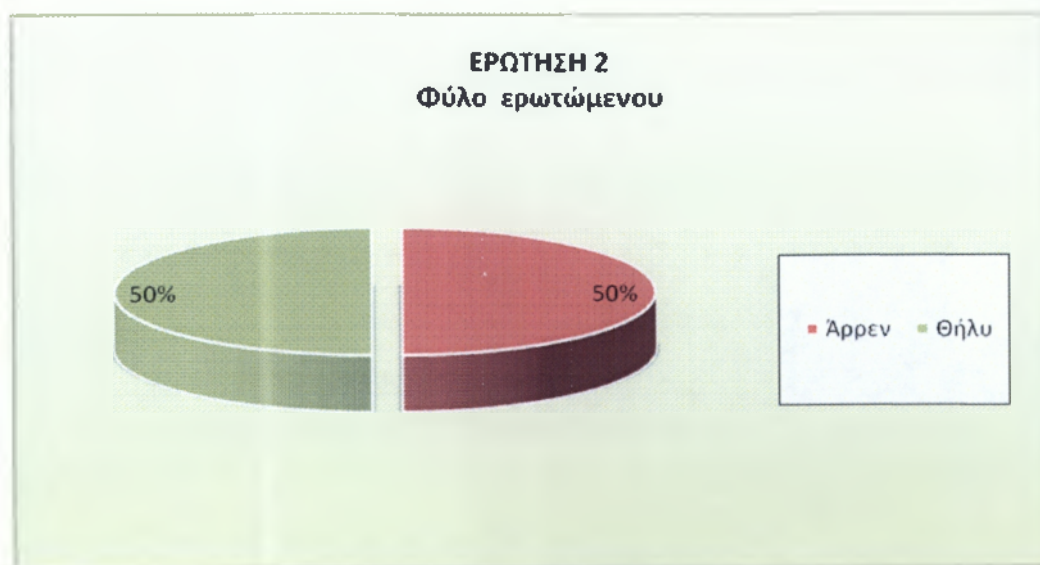
3.2 Αποτελέσματα έρευνας

Παρακάτω παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας που πραγματοποιήθηκε στους δημότες του δήμου Καλαμάτας.

3.2.1 Στοιχεία ερωτώμενου

Πίνακας 3.1 Φύλο

ΦΥΛΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Άρρεν	30	50%
Θήλυ	30	50%
	60	100%

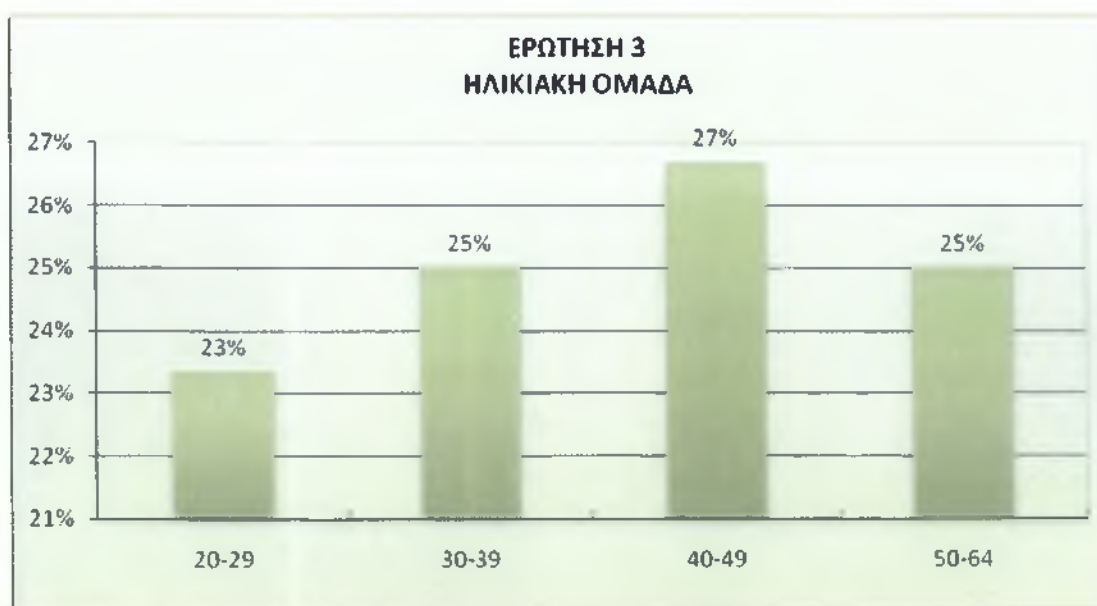

Διάγραμμα 3.1 Φύλο

Από το διάγραμμα 3.1 διαπιστώνουμε ότι το δείγμα της έρευνας ήταν μοιρασμένο. Το 50% ήταν άνδρες και το άλλο 50% γυναίκες.

Πίνακας 3.2 Ηλικιακή ομάδα

ΗΛΙΚΙΕΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
20-29	14	23%
30-39	15	25%
40-49	16	27%
50-64	15	25%
	60	100%

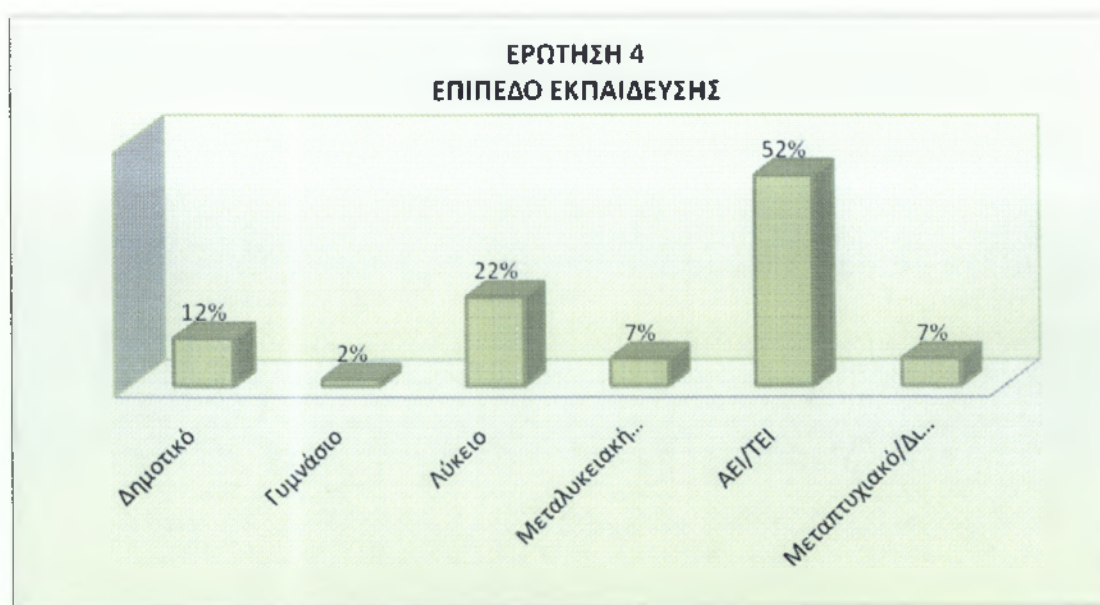
Διάγραμμα 3.2 Ηλικιακή ομάδα

Σύμφωνα με το διάγραμμα 3.2, οι περισσότεροι δημότες (27%) βρίσκονται μεταξύ 40 και 49 ετών. Το 50% των δημοτών μοιράζονται οι ηλικίες 30-39 (25%) και 50-64 ετών (25%). Το υπόλοιπο 23% είναι κάτω των 29 ετών.

Πίνακας 3.3 Επίπεδο εκπαίδευσης

ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Δημοτικό	7	12%
Γυμνάσιο	1	2%
Λύκειο	13	22%
Μεταλυκειακή Εκπαίδευση (ΙΕΚ)	4	7%
ΑΕΙ/ΤΕΙ	31	52%
Μεταπτυχιακό/Διδακτορικό	4	7%
	60	100%

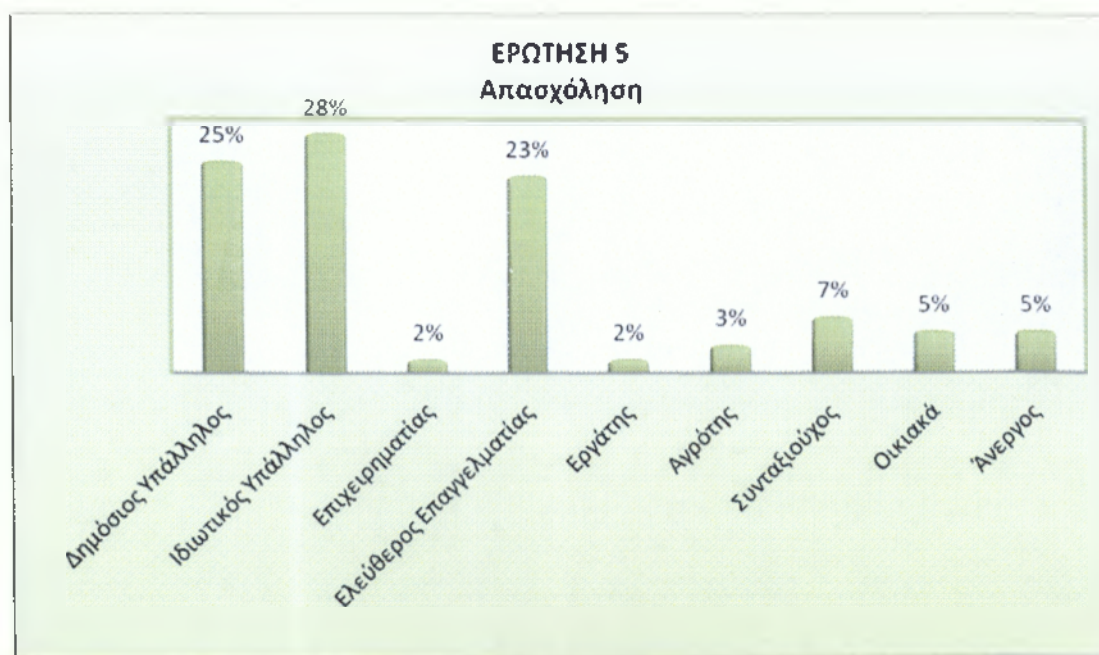

Διάγραμμα 3.3 Επίπεδο εκπαίδευσης

Σύμφωνα με το διάγραμμα 3.3, σχεδόν οι μισοί δημότες (52%) του Δήμου Καλαμάτας που έλαβαν μέρος στην έρευνα είναι απόφοιτοι ΑΕΙ/ΤΕΙ. Οι δημότες που έχουν τελειώσει το Δημοτικό αποτελούν το 12% της έρευνας και εκείνοι που έχουν τελειώσει το Γυμνάσιο αποτελούν μόλις το 2%. Το 22% είναι απόφοιτοι Λυκείου, το 7% είναι κάτοχοι Μεταπτυχιακού /Διδακτορικού και το υπόλοιπο 7% έχει τελειώσει ΙΕΚ.

Πίνακας 3.4 Απασχόληση

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Δημόσιος Υπάλληλος	15	25%
Ιδιωτικός Υπάλληλος	17	28%
Επιχειρηματίας	1	2%
Ελεύθερος Επαγγελματίας	14	23%
Εργάτης	1	2%
Αγρότης	2	3%
Συνταξιούχος	4	7%
Οικιακά	3	5%
Άνεργος	3	5%
	60	100%

Διάγραμμα 3.4 Απασχόληση

Αναφορικά με την απασχόληση, διαπιστώνουμε από το διάγραμμα 3.4 ότι οι περισσότεροι δημότες είναι ιδιωτικοί υπάλληλοι (28%). Ακολουθούν οι δημόσιοι υπάλληλοι με ποσοστό 25% και οι ελεύθεροι επαγγελματίες με 23%. Ακολουθούν οι συνταξιούχοι με 7%, οι άνεργοι και όσοι ασχολούνται με τα οικιακά με 5% αντίστοιχα, οι αγρότες με 3% και τέλος οι εργάτες με ποσοστό 2%.

Πίνακας 3.5 Εμπειρία σε τοπικά συλλογικά σχήματα

Συμμετείχατε ποτέ σε τοπικά συλλογικά σχήματα	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Ναι	22	37%
Όχι	38	63%
	60	100%

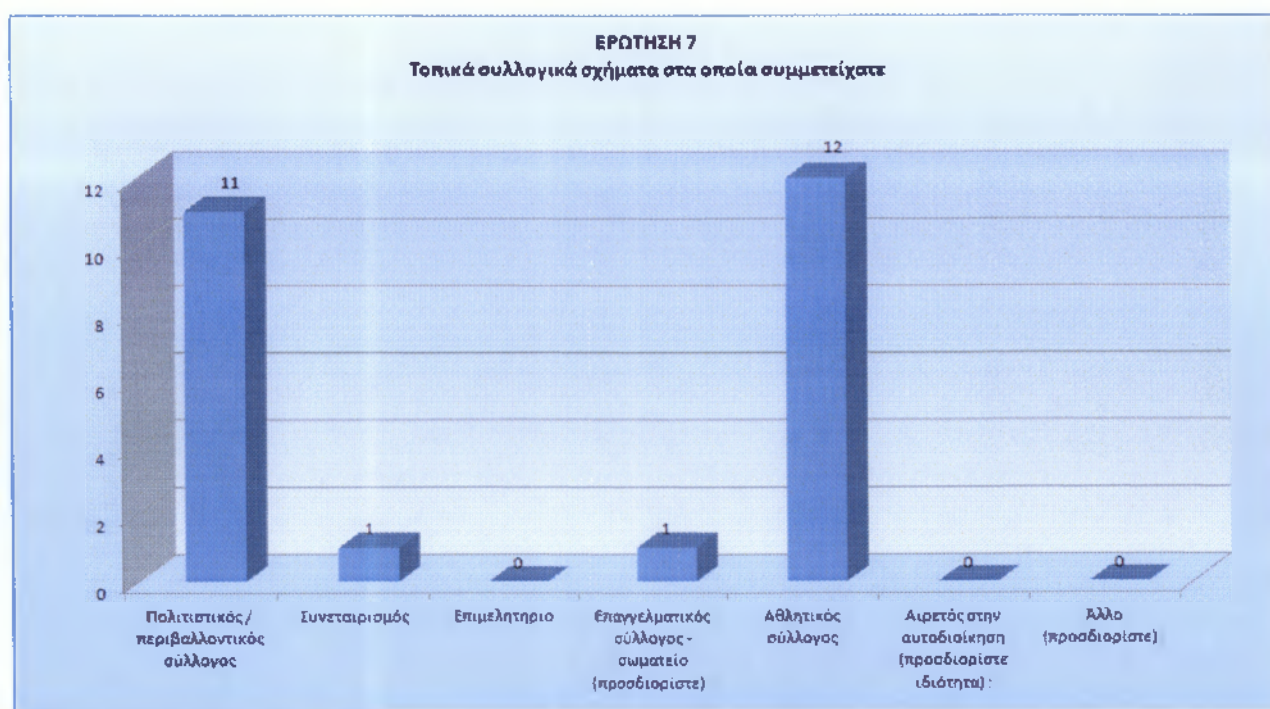

Διάγραμμα 3.5 Εμπειρία σε τοπικά συλλογικά σχήματα

Σύμφωνα με το διάγραμμα 3.5 και το αν οι δημότες που έλαβαν μέρος στην έρευνα συμμετείχαν ποτέ σε τοπικά συλλογικά σχήματα, διαπιστώνεται ότι το το 63% δεν έχει εμπειρία σε τοπικά συλλογικά σχήματα, σε αντίθεση με το 37% που είχε εμπειρία.

Πίνακας 3.6 Συμμετοχή σε τοπικά συλλογικά σχήματα

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ ΣΤΑ ΟΠΟΙΑ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΤΕ:	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΗΜΟΤΩΝ
Πολιτιστικός / περιβαλλοντικός σύλλογος	11
Συνεταιρισμός	1
Επιμελητήριο	0
Επαγγελματικός σύλλογος - σωματείο (προσδιορίστε):	1
Αθλητικός σύλλογος	12
Αιρετός στην αυτοδιοίκηση (προσδιορίστε ιδιότητα):	0
Άλλο (προσδιορίστε):	0

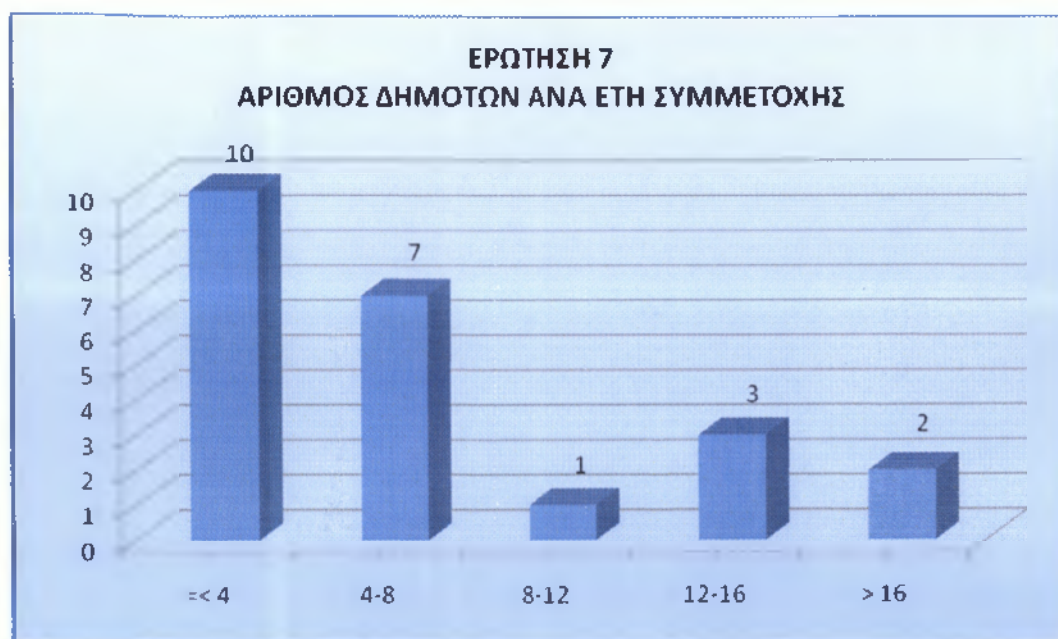

Διάγραμμα 3.6 Συμμετοχή σε τοπικά συλλογικά σχήματα

Από το 37% των δημοτών που έχει εμπειρία σε τοπικά συλλογικά σχήματα σύμφωνα με το παραπάνω διάγραμμα, οι περισσότεροι από αυτούς συμμετείχαν σε πολιτιστικό / περιβαλλοντικό σύλλογο (11 δημότες) αλλά και σε αθλητικό σύλλογο (12 δημότες). Επίσης ένας δημοτής συμμετείχε σε συνεταιρισμό και ένας άλλος σε επαγγελματικό σύλλογο – σωματείο.

Πίνακας 3.7 Έτη συμμετοχής

ΕΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΗΜΟΤΩΝ
=< 4	10
4-8	7
8-12	1
12-16	3
> 16	2
	23

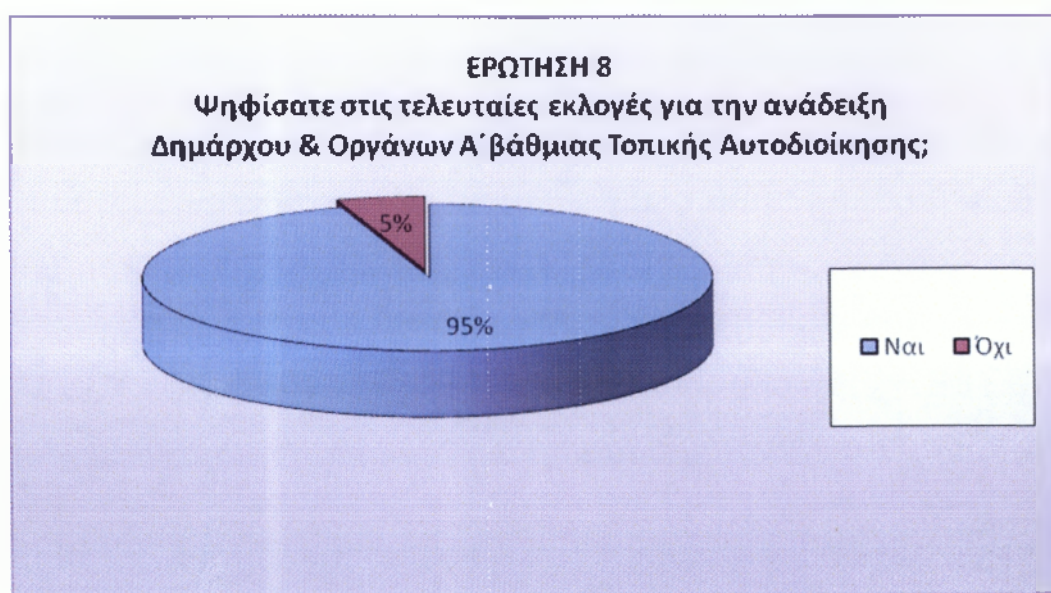

Διάγραμμα 3.7 Έτη συμμετοχής

Όσο για τα έτη συμμετοχής τους στα τοπικά συλλογικά σχήματα, οι περισσότεροι συμμετείχαν έως 4 έτη (10 δημότες). 7 δημότες συμμετείχαν για 4 έως 8 έτη, 3 δημότες για 12 έως 16 έτη, 2 δημότες συμμετείχαν για περισσότερα από 16 έτη και ένας δημότης για 8 έως 12 έτη.

Πίνακας 3.8 Συμμετοχή στις εκλογές

Ψηφίσατε στις τελευταίες εκλογές για την ανάδειξη Δημάρχου & Οργάνων Α'βάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης;	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Ναι	57	95%
Όχι	3	5%
	60	100%

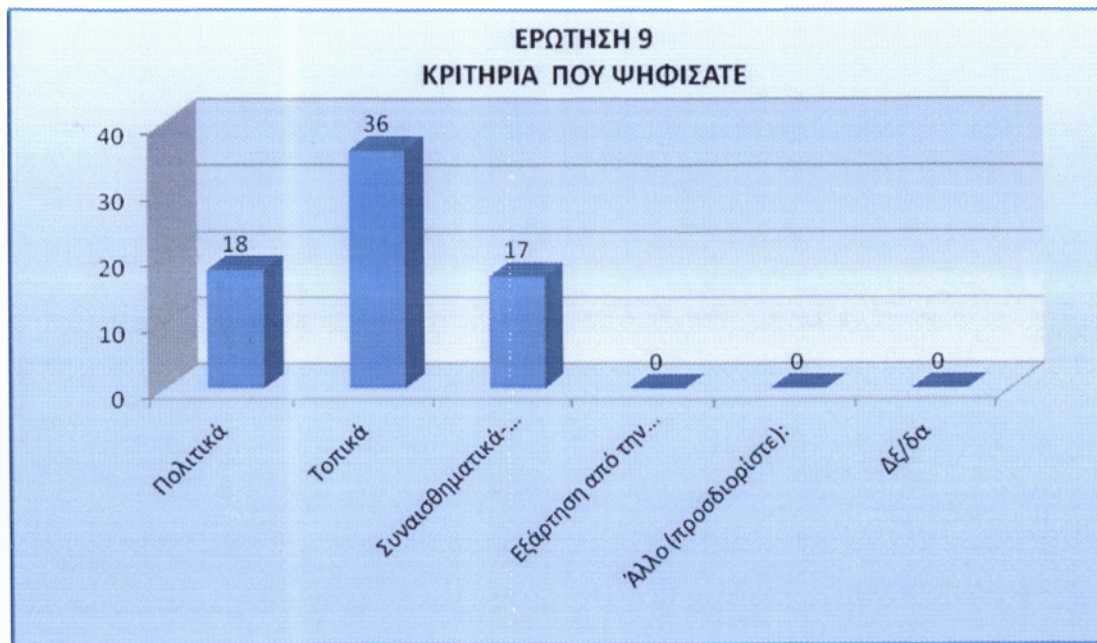

Διάγραμμα 3.8 Συμμετοχή στις εκλογές

Σύμφωνα με το διάγραμμα 3.8, το 95% των δημοτών που έλαβε μέρος στην έρευνα, δήλωσε ότι ψήφισε στις τελευταίες εκλογές για την ανάδειξη Δημάρχου & Οργάνων Α'βάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Πίνακας 3.9 Κριτήρια ψήφου

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΟΥ ΨΗΦΙΣΑΤΕ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΗΜΟΤΩΝ
Πολιτικά	18
Τοπικά	36
Συναισθηματικά-γνωριμίες	17
Εξάρτηση από την κεντρική διοίκηση	0
Άλλο (προσδιορίστε):	0
Δξ/δα	0

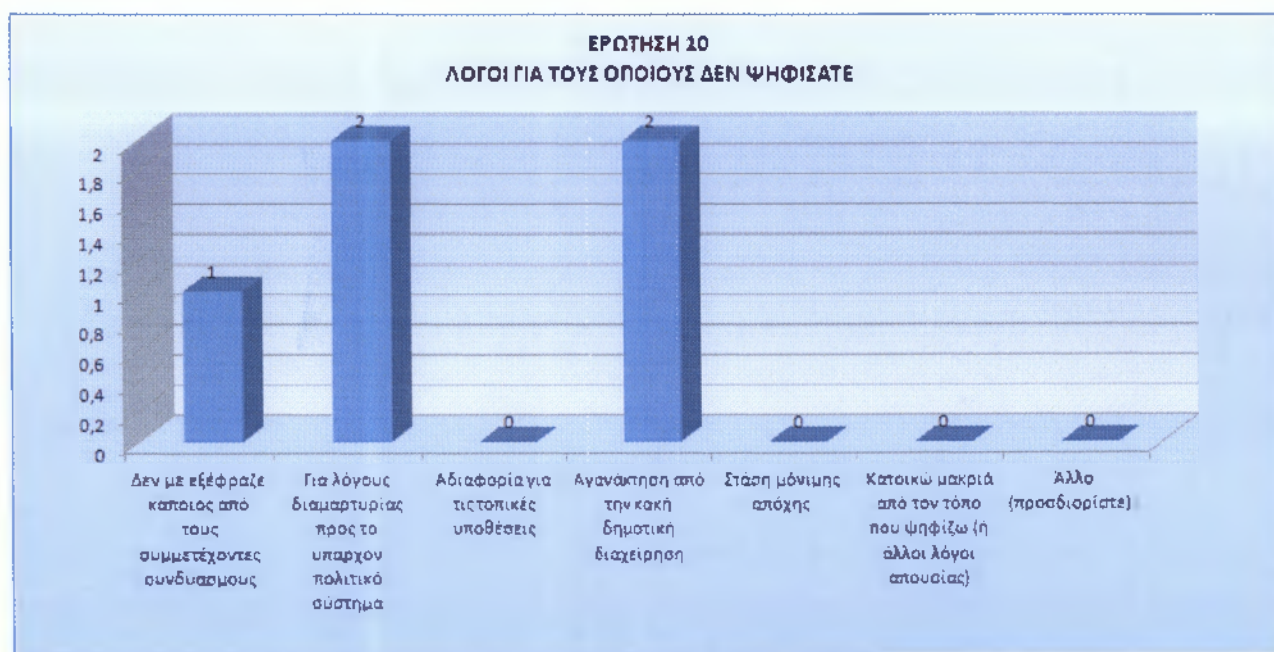

Διάγραμμα 3.9 Κριτήρια ψήφου

Σύμφωνα με το διάγραμμα 3.9 και τα κριτήρια με τα οποία ψήφισαν στις εκλογές οι δημότες, πάνω από τους μισούς δημότες (36 δημότες) ψήφισαν με τοπικά κριτήρια. 18 δημότες ψήφισαν με πολιτικά κριτήρια και 17 δημότες με συναισθηματικά και με βάση τις γνωριμίες που έχουν.

Πίνακας 3.10 Λόγοι μη συμμετοχής στις εκλογές

ΛΟΓΟΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΟΠΟΙΟΥΣ ΔΕΝ ΨΗΦΙΣΑΤΕ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΗΜΟΤΩΝ
Δεν με εξέφραζε κάποιος από τους συμμετέχοντες συνδυασμούς	1
Για λόγους διαμαρτυρίας προς το υπάρχον πολιτικό σύστημα	2
Αδιαφορία για τις τοπικές υποθέσεις	0
Αγανάκτηση από την κακή δημοτική διαχείριση	2
Στάση μόνιμης απόχης	0
Κατοικώ μακριά από τον τόπο που ψηφίζω (ή άλλοι λόγοι απουσίας)	0
Άλλο (προσδιορίστε):	0

Διάγραμμα 3.10 Λόγοι μη συμμετοχής στις εκλογές

Όσο αφορά τους λόγους μη συμμετοχής των δημοτών στις εκλογές, από το διάγραμμα 3.10 διαπιστώνεται ότι 2 δημότες δεν ψήφισαν για λόγους διαμαρτυρίας προς το υπάρχον πολιτικό σύστημα, άλλοι 2 δημότες από αγανάκτηση από την κακή δημοτική διαχείριση και 1 δημότης δεν ψήφισε γιατί δεν τον εξέφραζε κάποιος από τους συμμετέχοντες συνδυασμούς.

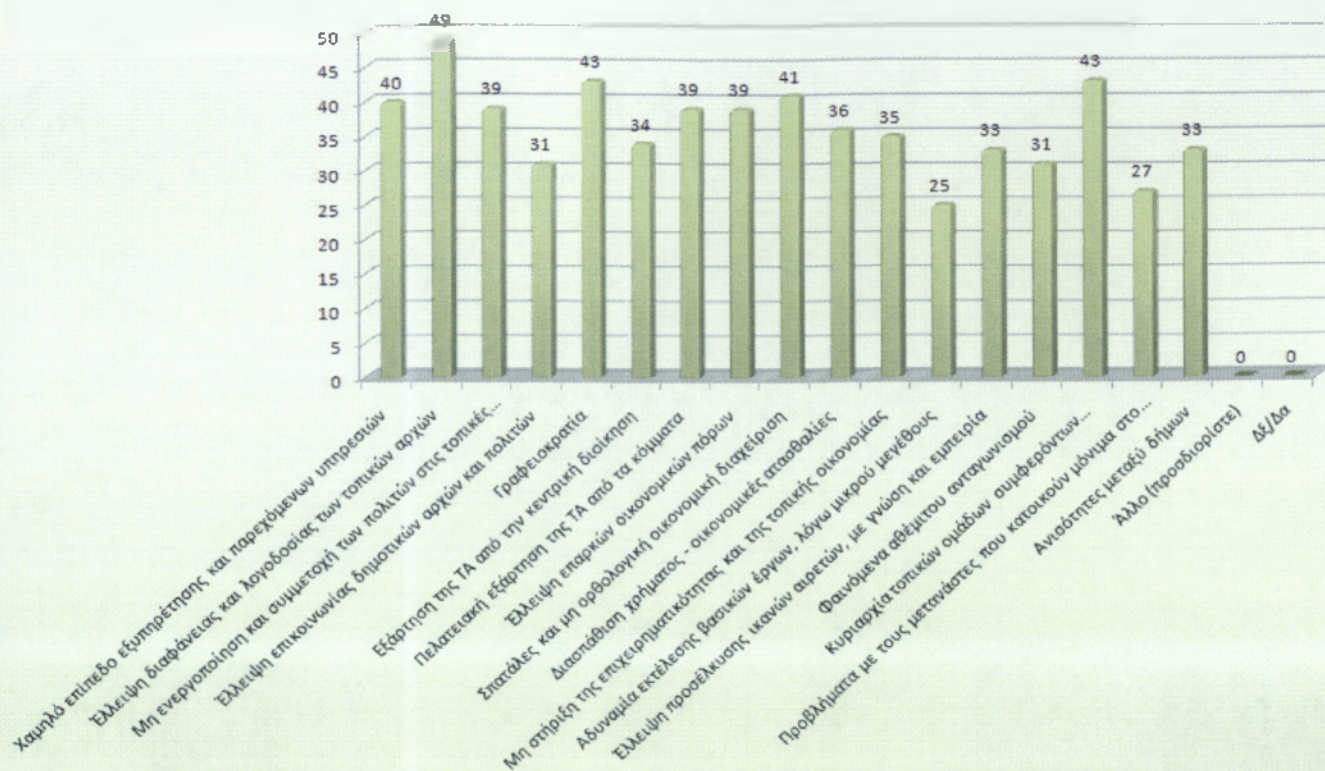
3.2.2 Αξιολόγηση Θεσμικού Πλαισίου Α΄βάθμιας Αυτοδιοίκησης

Πίνακας 3.11 Προβλήματα – αδυναμίες του «Καποδίστρια»

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΤΟΥΣ ΠΡΩΗΝ "ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥΣ" ΔΗΜΟΥΣ ΛΟΓΩ ΤΟΥ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ				
ΕΡΩΤΗΣΗ 11 Πείτε μας την άποψή σας για τα προβλήματα - αδυναμίες με το προηγούμενο καθεστώς ΤΑ («Καποδίστριας») και τη δυνατότητα βελτίωσης με το πρόγραμμα «Καλλικράτης»		Αναμένετε βελτίωση με τον "Καλλικράτη";		
		Ναι	Όχι	Δξ/Δα
Χαμηλό επίπεδο εξυπηρέτησης και παρεχόμενων υπηρεσιών	40	8	29	3
Έλλειψη διαφάνειας και λογοδοσίας των τοπικών αρχών	49	18	28	3
Μη ενεργοποίηση και συμμετοχή των πολιτών στις τοπικές υποθέσεις	39	7	28	4
Έλλειψη επικοινωνίας δημοτικών αρχών και πολιτών	31	8	23	0
Γραφειοκρατία	43	13	29	1
Εξάρτηση της ΤΑ από την κεντρική διοίκηση	34	15	15	4
Πελατειακή εξάρτηση της ΤΑ από τα κόμματα	39	13	23	3
Έλλειψη επαρκών οικονομικών πόρων	39	14	25	0
Σπατάλες και μη ορθολογική οικονομική διαχείριση	41	16	21	4
Διασπάθιση χρήματος - οικονομικές ατασθαλίες	36	10	21	5
Μη στήριξη της επιχειρηματικότητας και της τοπικής οικονομίας	35	4	25	6
Αδυναμία εκτέλεσης βασικών έργων, λόγω μικρού μεγέθους	25	13	10	2
Έλλειψη προσέλευσης ικανών αιρετών, με γνώση και εμπειρία	33	11	16	6
Φαινόμενα αθέμιτου ανταγωνισμού	31	5	19	7
Κυριαρχία τοπικών ομάδων συμφερόντων	43	11	31	1
Προβλήματα με τους μετανάστες που κατοικούν μόνιμα στο δήμο	27	4	17	6
Ανισότητες μεταξύ δήμων	33	13	17	3
Άλλο (προσδιορίστε)	0	0	0	0
Δξ/Δα	0	0	0	0

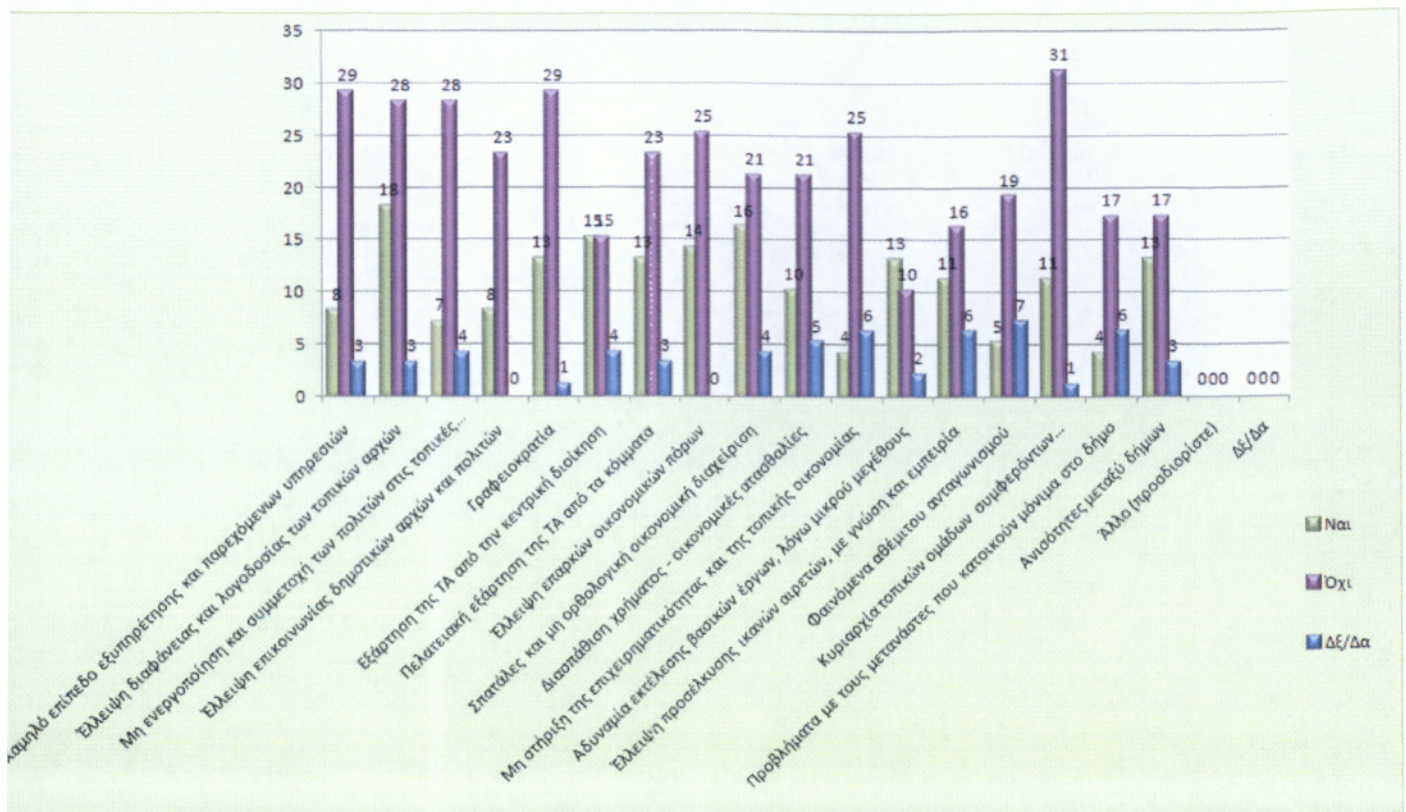
ΕΡΩΤΗΣΗ 11

Πείτε μας την άποψή σας για τα προβλήματα - αδυναμίες με το προηγούμενο καθεστώς ΤΑ («Καποδίστριας») και τη δυνατότητα βελτίωσης με το πρόγραμμα «Καλλικράτης»

Διάγραμμα 3.11 Προβλήματα – αδυναμίες του «Καποδίστριας»

Όσο αφορά τα προβλήματα και τις αδυναμίες που υπήρχαν με το προηγούμενο καθεστώς ΤΑ («Καποδίστριας»), οι πλειοψηφία των δημοτών δηλώνει πως το σημαντικότερο πρόβλημα ήταν η έλλειψη διαφάνειας και λογοδοσίας των τοπικών αρχών (49 δημότες). Επιπλέον σημαντικό πρόβλημα/αδυναμία σύμφωνα με τους περισσότερους δημότες ήταν η γραφειοκρατία και η κυριαρχία τοπικών ομάδων συμφερόντων.

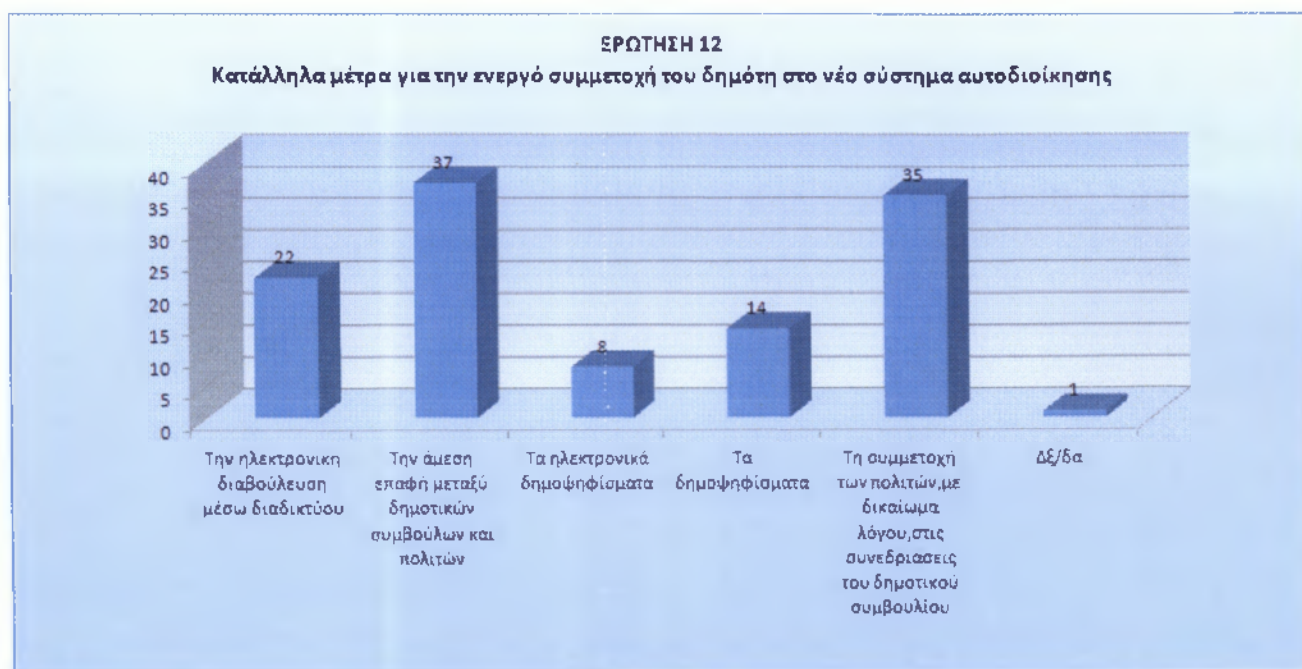

Διάγραμμα 3.12 Δυνατότητα βελτίωσης προβλημάτων – αδυναμιών με τον «Καλλικράτη»

Όσο για το αν υπάρχει δυνατότητα βελτίωσης με το πρόγραμμα «Καλλικράτης» των προβλημάτων/αδυναμιών που δήλωσαν παραπάνω οι δημότες, οι περισσότεροι θεωρούν ότι η διαφάνεια και η λογοδοσία των τοπικών αρχών θα βελτιωθεί. Όσο αφορά την κυριαρχία τοπικών ομάδων συμφερόντων πιστεύουν οι περισσότεροι ότι δεν θα βελτιωθεί.

Πίνακας 3.12 Ενεργός συμμετοχή δημοτών

Κατάλληλα μέτρα για την ενεργό συμμετοχή του δημότη στο νέο σύστημα αυτοδιοίκησης	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΗΜΟΤΩΝ
Την ηλεκτρονική διαβούλευση μέσω διαδικτύου	22
Την άμεση επαφή μεταξύ δημοτικών συμβούλων και πολιτών	37
Τα ηλεκτρονικά δημοψηφίσματα	8
Τα δημοψηφίσματα	14
Τη συμμετοχή των πολιτών, με δικαίωμα λόγου, στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου	35
Δέ/δα	1

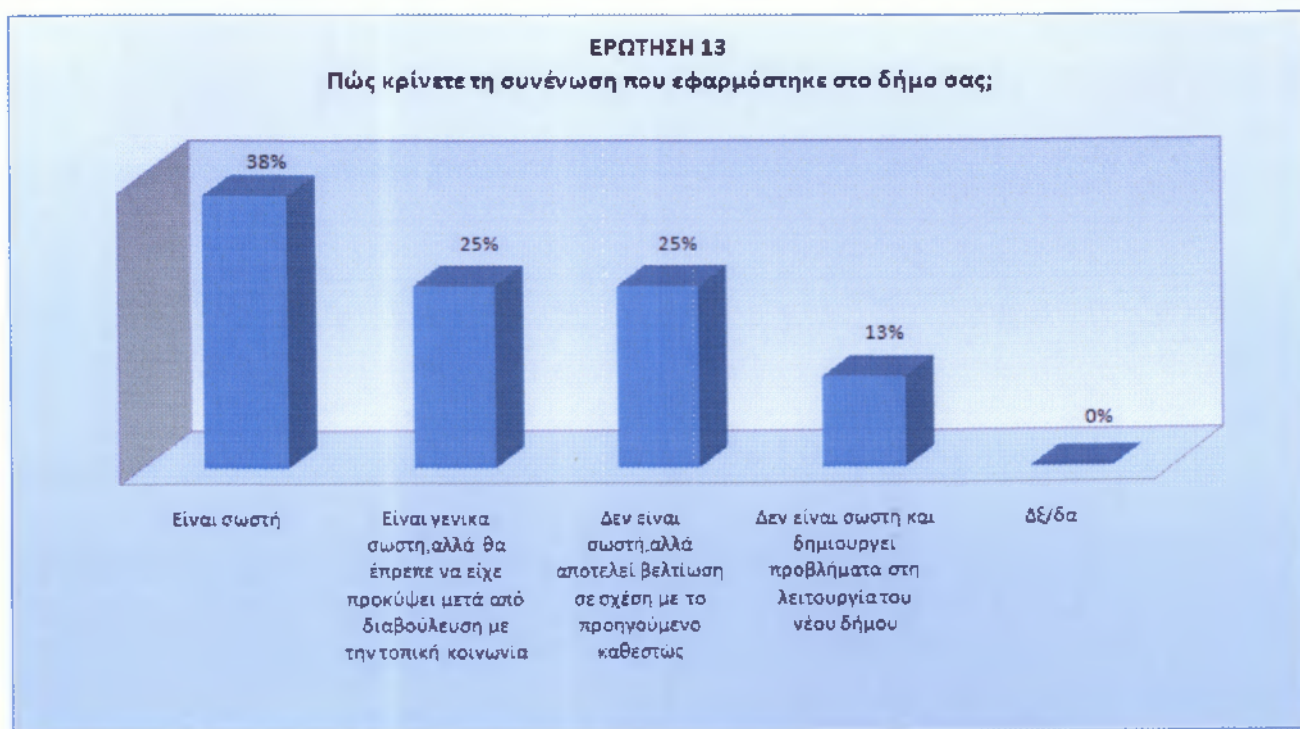
Διάγραμμα 3.13 Ενεργός συμμετοχή δημοτών

Σύμφωνα με το διάγραμμα 3.13, οι περισσότεροι δημότες δηλώνουν ότι οι πολίτες θα πρέπει να συμμετέχουν στο νέο σύστημα αυτοδιοίκησης με άμεση επαφή μεταξύ δημοτικών συμβούλων και πολιτών. Πολλοί είναι και οι δημότες που θεωρούν ότι θα πρέπει να υπάρχει συμμετοχή των πολιτών, με δικαίωμα λόγου, στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου.

3.2.3 Εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης»

Πίνακας 3.13 Αξιολόγηση συνένωσης του δήμου

Πώς κρίνετε τη συνένωση που εφαρμόστηκε στο δήμο σας;	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Είναι σωστή	3	38%
Είναι γενικά σωστή, αλλά θα έπρεπε να είχε προκύψει μετά από διαβούλευση με την τοπική κοινωνία	2	25%
Δεν είναι σωστή, αλλά αποτελεί βελτίωση σε σχέση με το προηγούμενο καθεστώς	2	25%
Δεν είναι σωστή και δημιουργεί προβλήματα στη λειτουργία του νέου δήμου	1	13%
Δξ/δα	0	0%
	8	100%

Διάγραμμα 3.14 Αξιολόγηση συνένωσης του δήμου

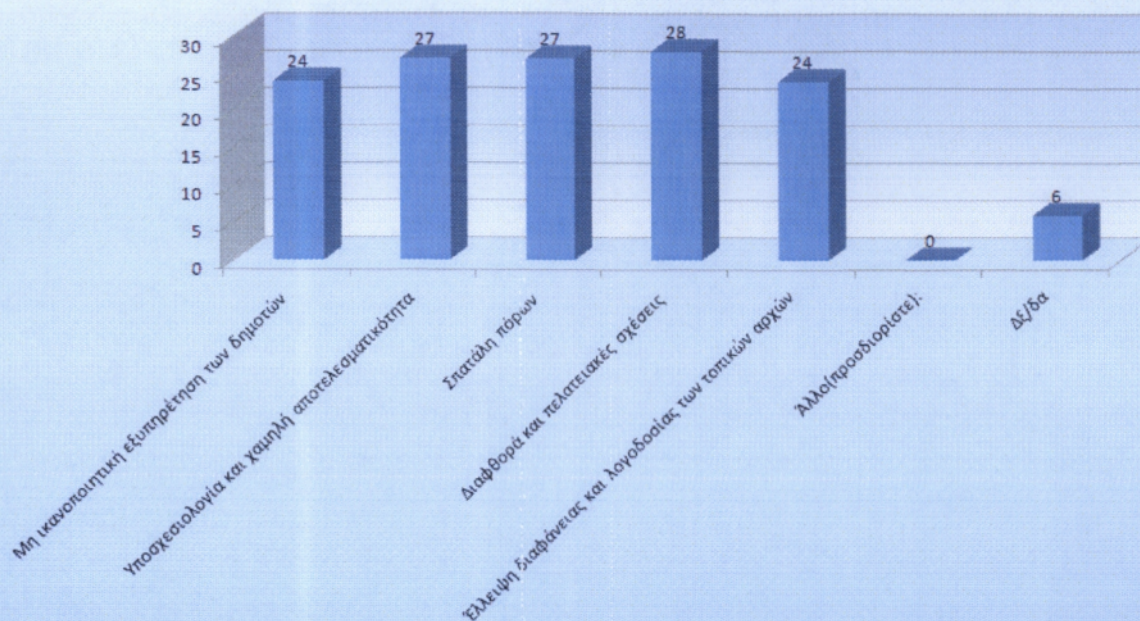
Το διάγραμμα 3.14 πληροφορεί για το πώς οι δημότες αξιολογούν τη συνένωση που εφαρμόστηκε στο Δήμο Καλαμάτας. Το μεγαλύτερο ποσοστό (38%) δηλώνει ότι η συνένωση είναι σωστή. Το 25% των δημοτών υποστηρίζει ότι είναι γενικά σωστή, αλλά θα έπρεπε να είχε προκύψει μετά από διαβούλευση με την τοπική κοινωνία. Ένα επίσης 25% δηλώνει ότι δεν είναι σωστή, αλλά αποτελεί βελτίωση σε σχέση με το προηγούμενο καθεστώς και το υπόλοιπο 13% θεωρεί ότι δεν είναι σωστή γιατί δημιουργεί προβλήματα στη λειτουργία του νέου δήμου.

Πίνακας 3.14 Βασικά προβλήματα κατά τη θητεία της προηγούμενης δημοτικής αρχής

Βασικά προβλήματα στη λειτουργία του δήμου σας	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΗΜΟΤΩΝ
Μη ικανοποιητική εξυπηρέτηση των δημοτών (λίγες υπηρεσίες, ή/και χαμηλής ποιότητας υπηρεσίες, ή/και ακριβές υπηρεσίες)	24
Υποσχесιολογία και χαμηλή αποτελεσματικότητα (πολλές υποσχέσεις και μεγάλοι στόχοι που δεν εκπληρώνονταν)	27
Σπατάλη πόρων (ανεξέλεγκτες αναθέσεις έργων, υπεράριθμο προσωπικό, έλλειψη προγραμματισμού, κλπ.)	27
Διαφθορά και πελατειακές σχέσεις (εξυπηρέτηση των «δικών μας» ανθρώπων)	28
Έλλειψη διαφάνειας και λογοδοσίας των τοπικών αρχών	24
Άλλο(προσδιορίστε):	0
Δξ/δα	6

ΕΡΩΤΗΣΗ 14

Βασικά προβλήματα στη λειτουργία του δήμου σας

Διάγραμμα 3.15 Βασικά προβλήματα κατά τη θητεία της προηγούμενης δημοτικής αρχής

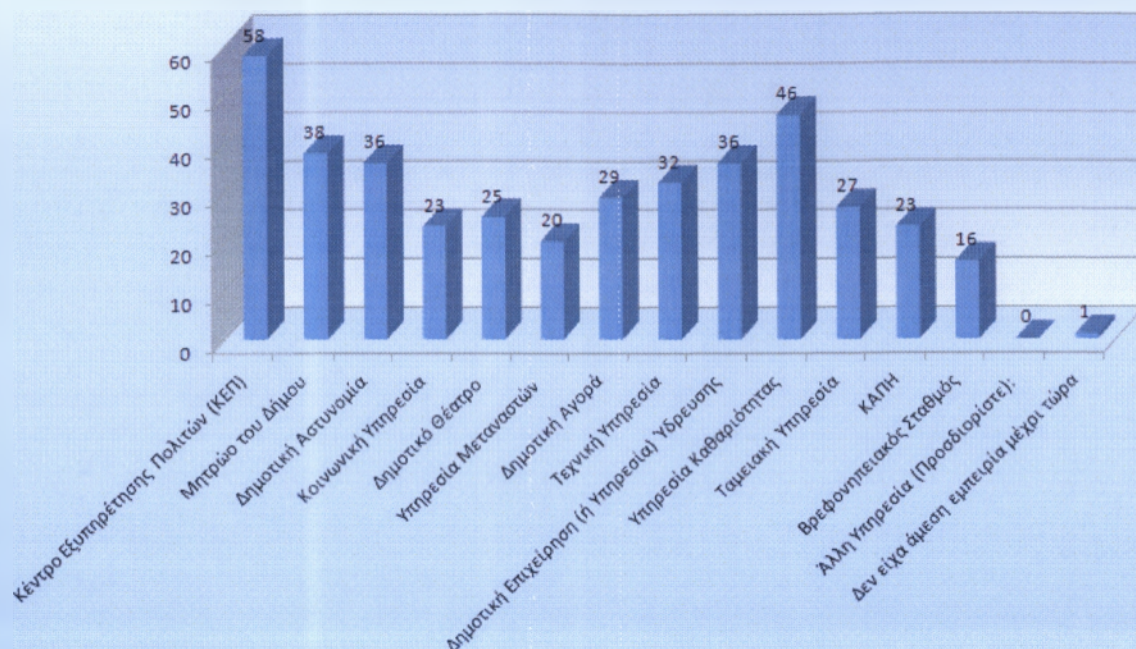
Στην ερώτηση για το ποια θεωρούν οι δημότες ως τα βασικά προβλήματα στη λειτουργία του δήμου τους και στην επαφή του με τους δημότες κατά τη θητεία της προηγούμενης δημοτικής αρχής, οι περισσότεροι πιστεύουν ότι τα βασικά προβλήματα ήταν η διαφθορά και οι πελατειακές σχέσεις (εξυπηρέτηση των «δικών μας» ανθρώπων), η σπατάλη πόρων (ανεξέλεγκτες αναθέσεις έργων, υπεράριθμο προσωπικό, έλλειψη προγραμματισμού, κλπ.), αλλά και η υποσχεσιολογία και η χαμηλή αποτελεσματικότητα, δηλαδή πολλές υποσχέσεις και μεγάλοι στόχοι που δεν εκπληρώνονταν.

Πίνακας 3.15 Αξιολόγηση υπηρεσιών του δήμου πριν από τον «Καλλικράτη»

Αξιολόγηση εξυπηρέτησης από υπηρεσίες του Δήμου τα τελευταία 3 έτη πριν από τον «Καλλικράτη»	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΗΜΟΤΩΝ
Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ)	58
Μητρώο του Δήμου	38
Δημοτική Αστυνομία	36
Κοινωνική Υπηρεσία	23
Δημοτικό Θέατρο	25
Υπηρεσία Μεταναστών	20
Δημοτική Αγορά	29
Τεχνική Υπηρεσία	32
Δημοτική Επιχείρηση (ή Υπηρεσία) Ύδρευσης	36
Υπηρεσία Καθαριότητας	46
Ταμειακή Υπηρεσία	27
ΚΑΠΗ	23
Βρεφονηπιακός Σταθμός	16
Άλλη Υπηρεσία (Προσδιορίστε):	0
Δεν είχα άμεση εμπειρία μέχρι τώρα	1

ΕΡΩΤΗΣΗ 15
Αξιολόγηση εξυπηρέτησης από υπηρεσίες του Δήμου τα τελευταία 3 έτη πριν από τον
<<Καλλικράτη>>

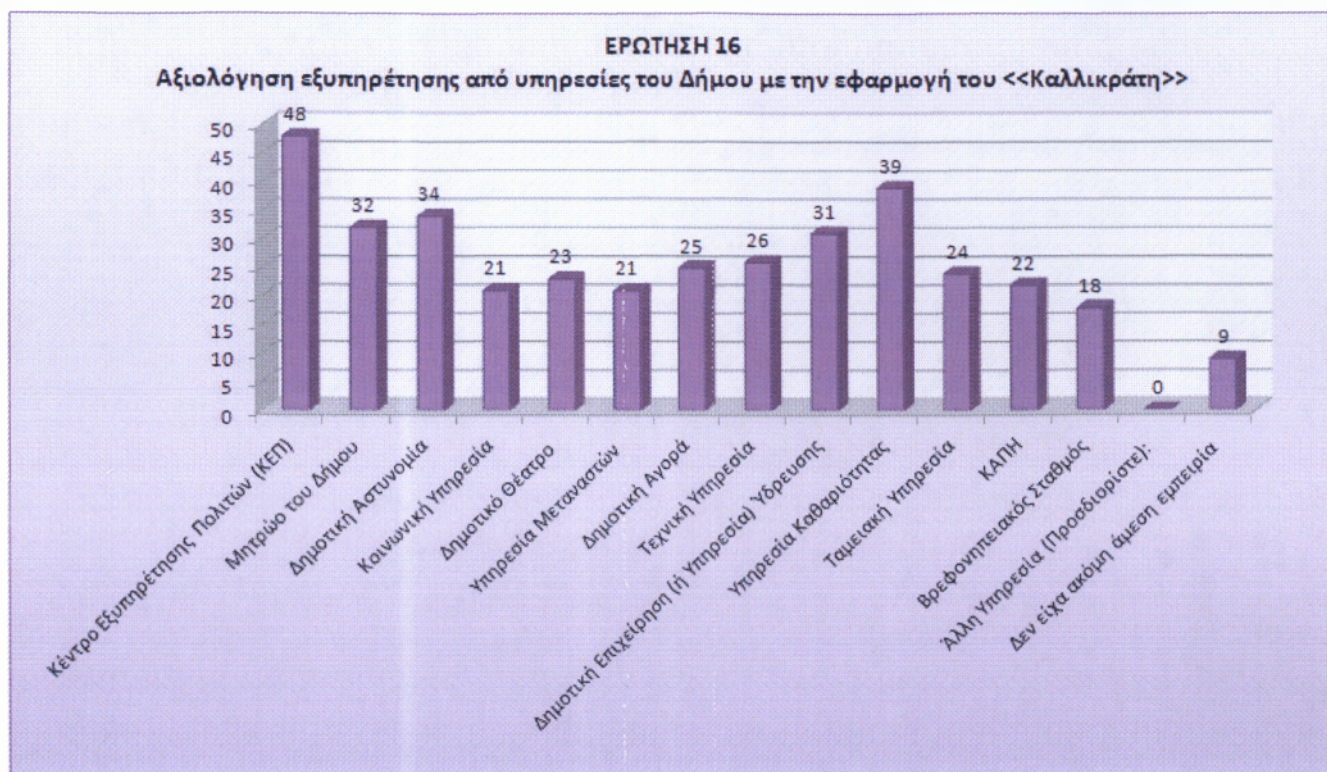

Διάγραμμα 3.16 Αξιολόγηση υπηρεσιών του δήμου πριν από τον «Καλλικράτη»

Στο διάγραμμα 3.16 εμφανίζεται η αξιολόγηση της εξυπηρέτησης που είχαν οι δημότες από τις υπηρεσίες του Δήμου Καλαμάτας την τελευταία 3ετία πριν από τον «Καλλικράτη». Σύμφωνα λοιπόν με αυτό, σχεδόν όλοι οι δημότες (58) δηλώνουν ότι δεν είναι ικανοποιημένοι από την εξυπηρέτηση στο Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών αλλά και από την Υπηρεσία Καθαριότητας (46 δημότες).

**Πίνακας 3.16 Αξιολόγηση υπηρεσιών του δήμου με την εφαρμογή του
«Καλλικράτη»**

Αξιολόγηση εξυπηρέτησης από υπηρεσίες του Δήμου με την εφαρμογή του «Καλλικράτη»	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΗΜΟΤΩΝ
Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ)	48
Μητρώο του Δήμου	32
Δημοτική Αστυνομία	34
Κοινωνική Υπηρεσία	21
Δημοτικό Θέατρο	23
Υπηρεσία Μεταναστών	21
Δημοτική Αγορά	25
Τεχνική Υπηρεσία	26
Δημοτική Επιχείρηση (ή Υπηρεσία) Ύδρευσης	31
Υπηρεσία Καθαριότητας	39
Ταμειακή Υπηρεσία	24
ΚΑΠΗ	22
Βρεφονηπιακός Σταθμός	18
Άλλη Υπηρεσία (Προσδιορίστε):	0
Δεν είχα ακόμη άμεση εμπειρία	9

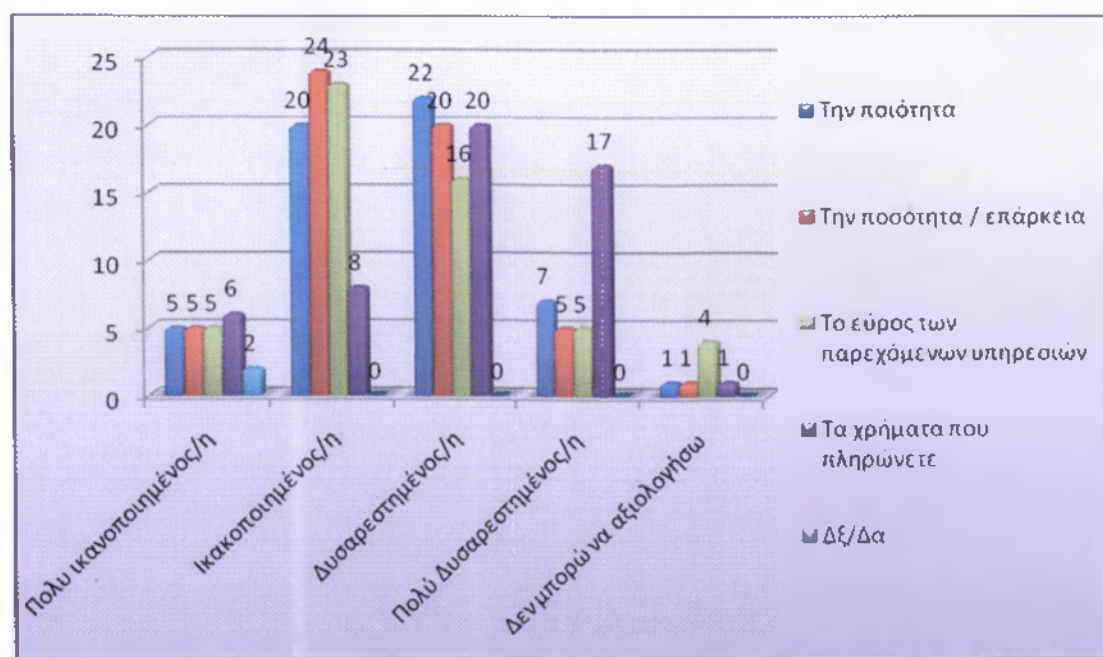
Διάγραμμα 3.17 Αξιολόγηση υπηρεσιών του δήμου με την εφαρμογή του «Καλλικράτη»

Στο διάγραμμα 3.17 εμφανίζεται η αξιολόγηση της εξυπηρέτησης που είχαν οι δημότες από τις υπηρεσίες του Δήμου Καλαμάτας με την εφαρμογή του «Καλλικράτη». Σύμφωνα λοιπόν με αυτό, παρατηρούμε ότι η άποψη παραμένει ίδια με αυτή που είχαν οι δημότες και πριν εφαρμογή του «Καλλικράτη». Δηλαδή δεν είναι ικανοποιημένοι από την εξυπηρέτηση στο Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (48 δημότες) αλλά και από την Υπηρεσία Καθαριότητας (39 δημότες).

Πίνακας 3.17 Αξιολόγηση των υπηρεσιών του δήμου

Αξιολογήστε συνολικά τις υπηρεσίες που σας παρέχονται από το δήμο σας σήμερα ως προς:

	Πολυ ικανοποιημένος/η	Ικανοποιημένος/η	Δυσανεστημένος/η	Πολύ Δυσανεστημένος/η	Δεν μπορώ να αξιολογήσω
Την ποιότητα	5	20	22	7	1
Την ποσότητα / επάρκεια	5	24	20	5	1
Το εύρος των παραχόμενων υπηρεσιών	5	23	16	5	4
Τα χρήματα που πληρώνετε	6	8	20	17	1
Δξ/Δα	2	0	0	0	0

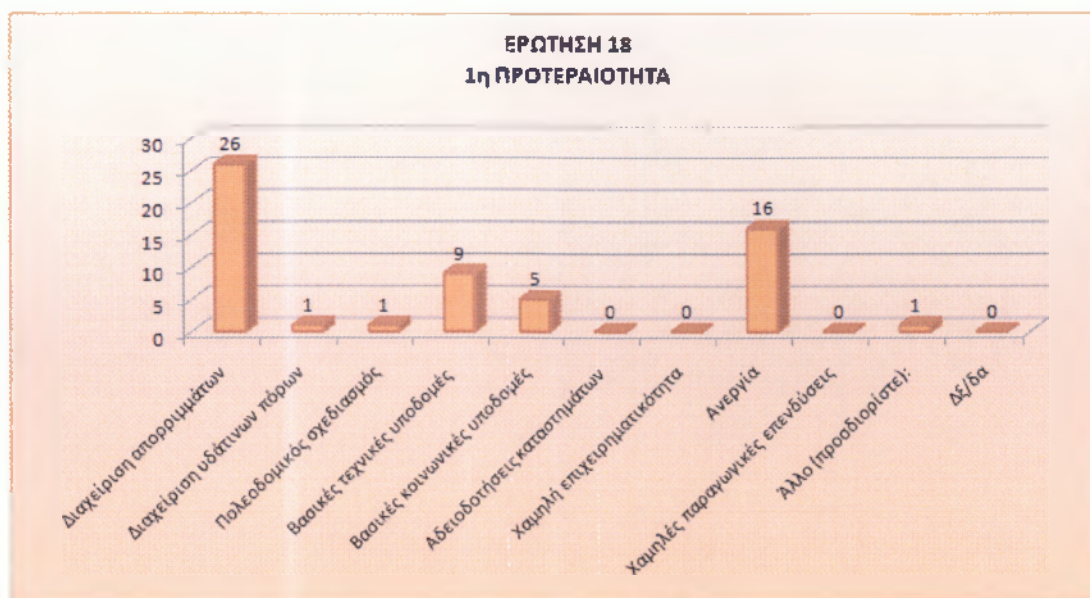
Διάγραμμα 3.18 Αξιολόγηση των υπηρεσιών του δήμου

Στο διάγραμμα 3.18 εμφανίζεται η αξιολόγηση των δημοτών στις υπηρεσίες του Δήμου Καλαμάτας έως και σήμερα. Διαπιστώνουμε ότι οι δημότες σε αυτή την ερώτηση είναι μοιρασμένοι. Δηλαδή σχεδόν οι μισοί δημότες υποστηρίζουν ότι είναι

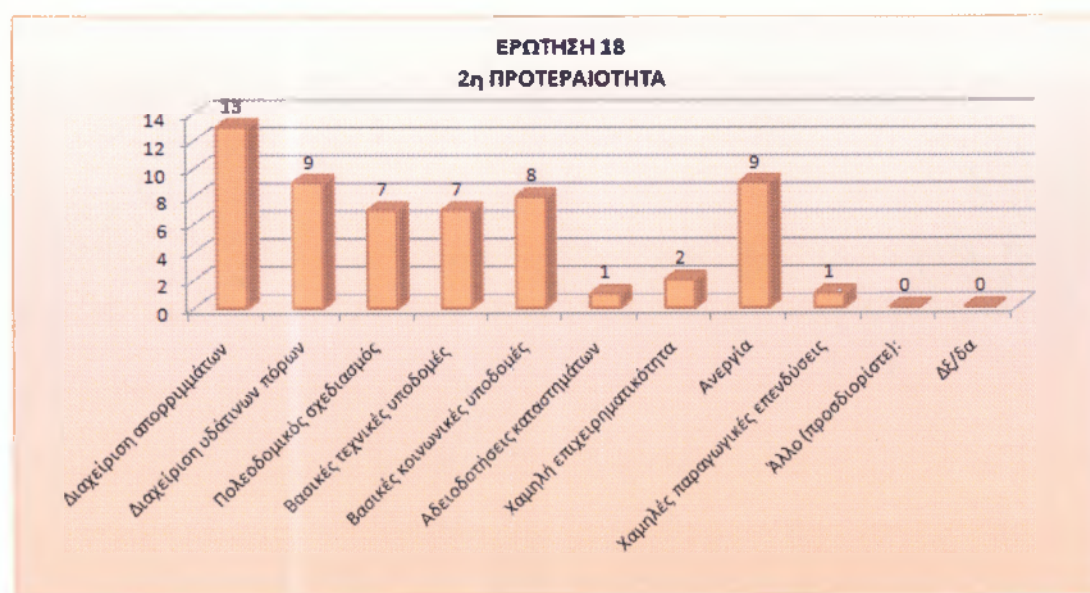
ικανοποιημένοι από την ποιότητα, την ποσότητα αλλά και το εύρος των παρεχόμενων υπηρεσιών και οι άλλοι μισοί δηλώνουν δυσαρεστημένοι. Δεν παρατηρείται όμως η ίδια κατάσταση στην άποψή τους για τα χρήματα που πληρώνουν οι δημότες, καθώς οι περισσότεροι εμφανίζονται δυσαρεστημένοι ή πολύ δυσαρεστημένοι.

Πίνακας 3.18 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής

Κρίσιμα ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Διαχείριση απορριμμάτων	26	13	8	6	1	0	1	0	0
Διαχείριση υδάτινων πόρων	1	9	8	4	5	6	3	4	1
Πολεοδομικός σχεδιασμός	1	7	4	9	4	4	3	4	2
Βασικές τεχνικές υποδομές	9	7	13	9	6	1	3	1	0
Βασικές κοινωνικές υποδομές	5	8	8	9	8	4	2	0	0
Αδειοδοτήσεις καταστημάτων	0	1	1	1	1	4	6	8	10
Χαμηλή επιχειρηματικότητα	0	2	3	2	5	8	10	5	2
Ανεργία	16	9	2	7	5	7	2	2	0
Χαμηλές παραγωγικές επενδύσεις	0	1	5	4	5	1	4	6	11
Άλλο (προσδιορίστε):	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Δξ/δα	0	0	0	0	0	0	0	0	0
max # απαντήσεων	26	13	13	9	8	8	10	8	11

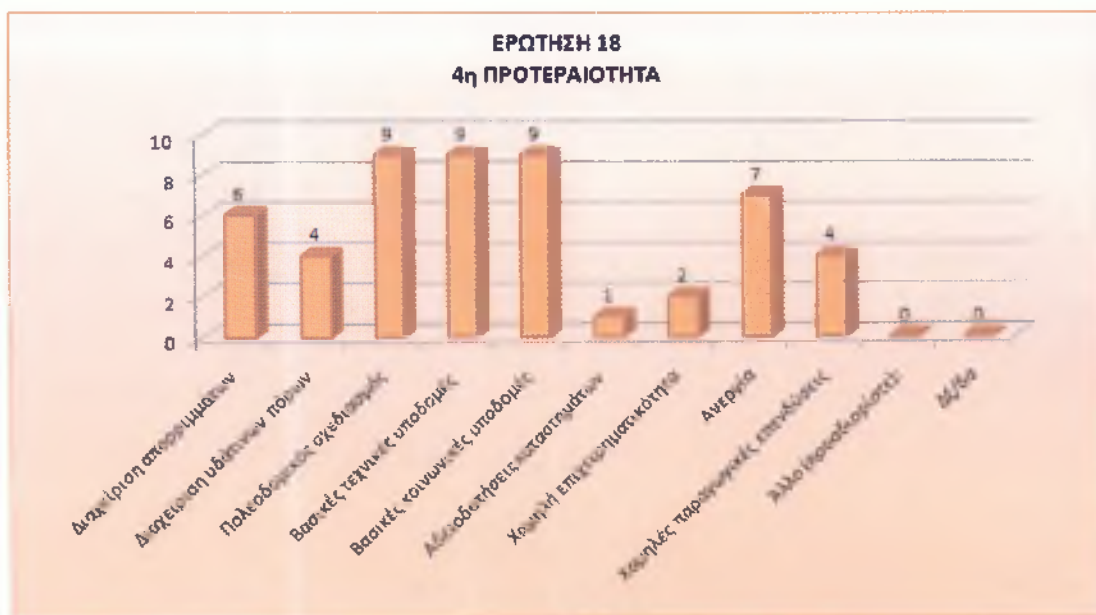
Διάγραμμα 3.19 1η προτεραιότητα

Διάγραμμα 3.20 2η προτεραιότητα

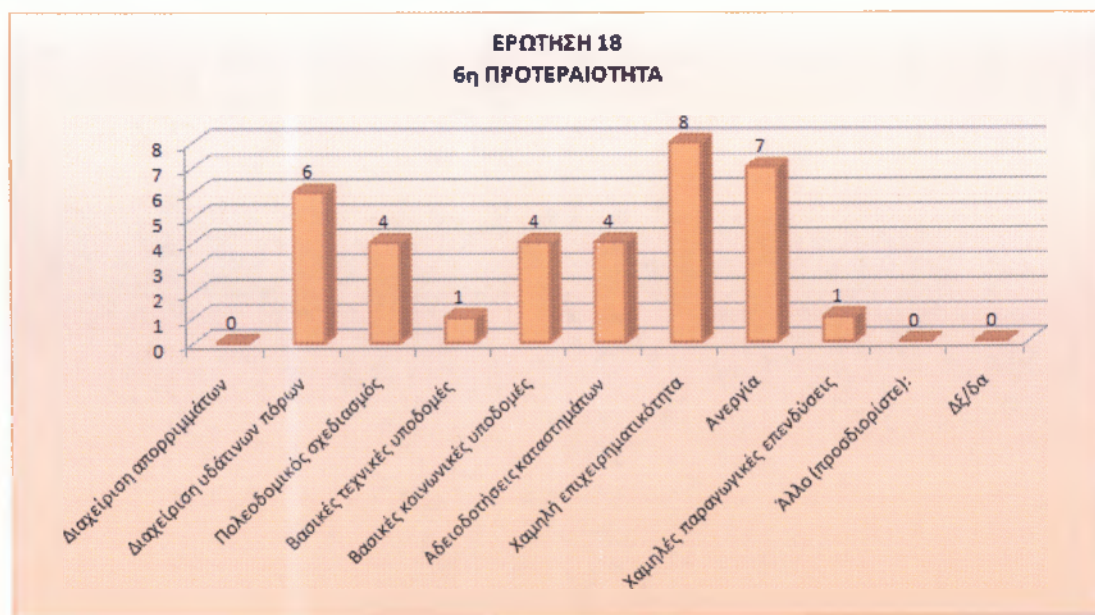
Διάγραμμα 3.21 3η προτεραιότητα

Διάγραμμα 3.22 4η προτεραιότητα

Διάγραμμα 3.23 5η προτεραιότητα

Διάγραμμα 3.24 6η προτεραιότητα

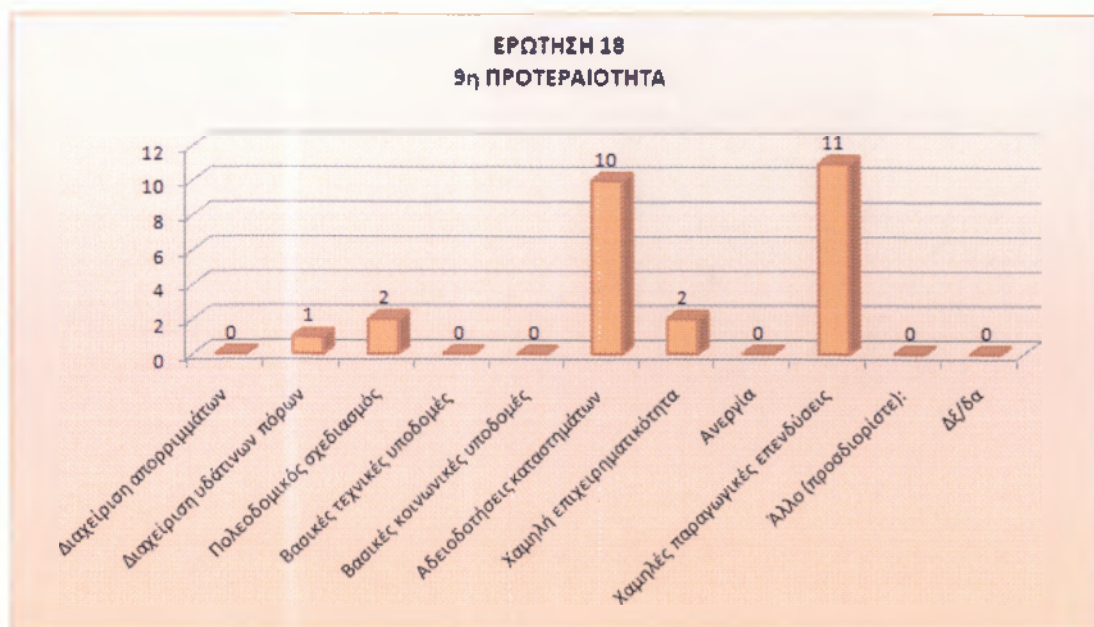

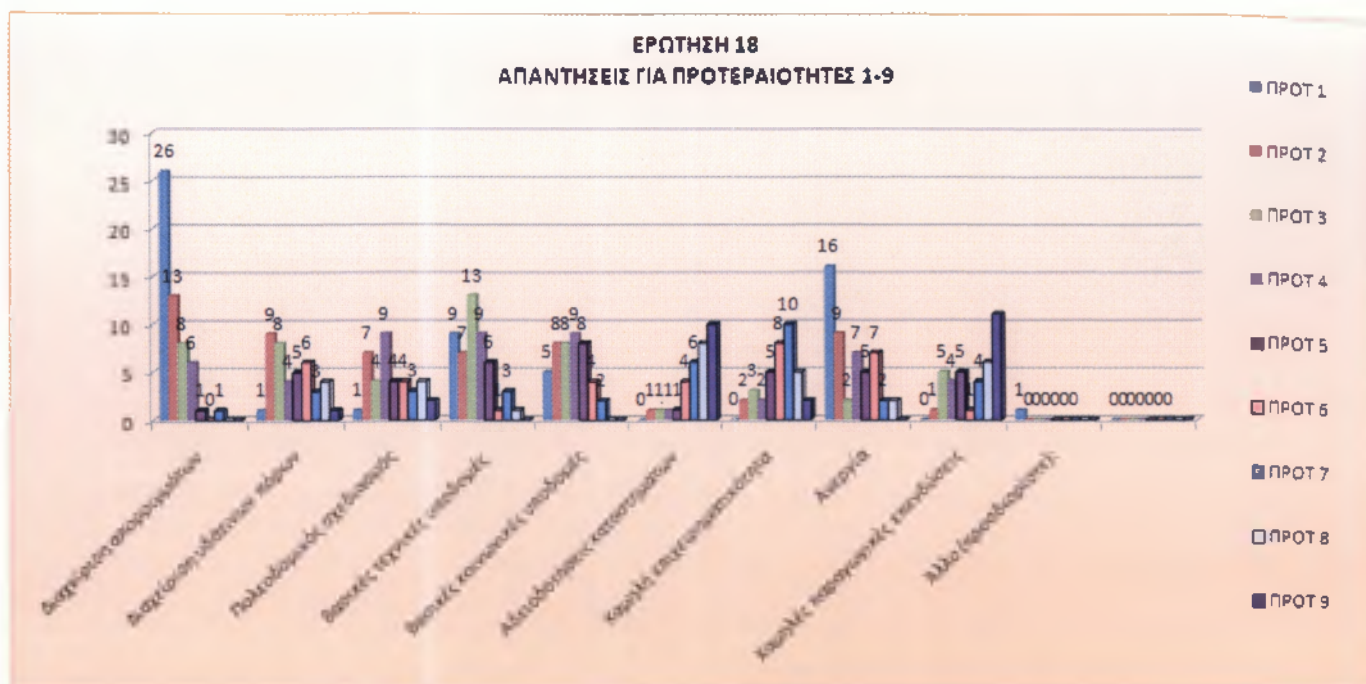
Διάγραμμα 3.25 7η προτεραιότητα

Διάγραμμα 3.26 8η προτεραιότητα

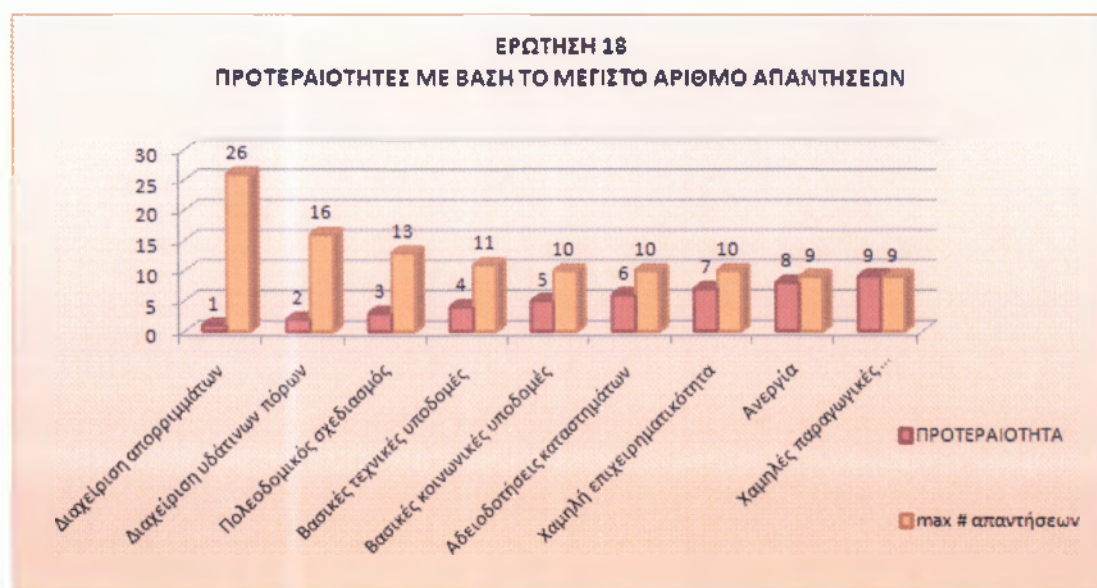
Διάγραμμα 3.27 9η προτεραιότητα

Διάγραμμα 3.28 Προτεραιότητες 1-9

Από τα παραπάνω διαγράμματα 3.19 έως 3.28 και την ερώτηση για το ποια είναι τα κρίσιμα ζητήματα της περιοχής τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπιστούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή, η πλειοψηφία των δημοτών θεωρεί ότι πρώτα απ' όλα θα πρέπει να αντιμετωπισθεί η διαχείριση των απορριμμάτων. Έπειτα η

δημοτική αρχή θα πρέπει να δώσει έμφαση στις βασικές τεχνικές υποδομές, στον πολεοδομικό σχεδιασμό και στις βασικές κοινωνικές υποδομές. Αφού λοιπόν δοθεί έμφαση σε όλα τα παραπάνω, η δημοτική αρχή στη συνέχεια θα πρέπει να ασχοληθεί με την χαμηλή επιχειρηματικότητα, τις αδειοδοτήσεις των καταστημάτων και έπειτα με τις χαμηλές παραγωγικές επενδύσεις.

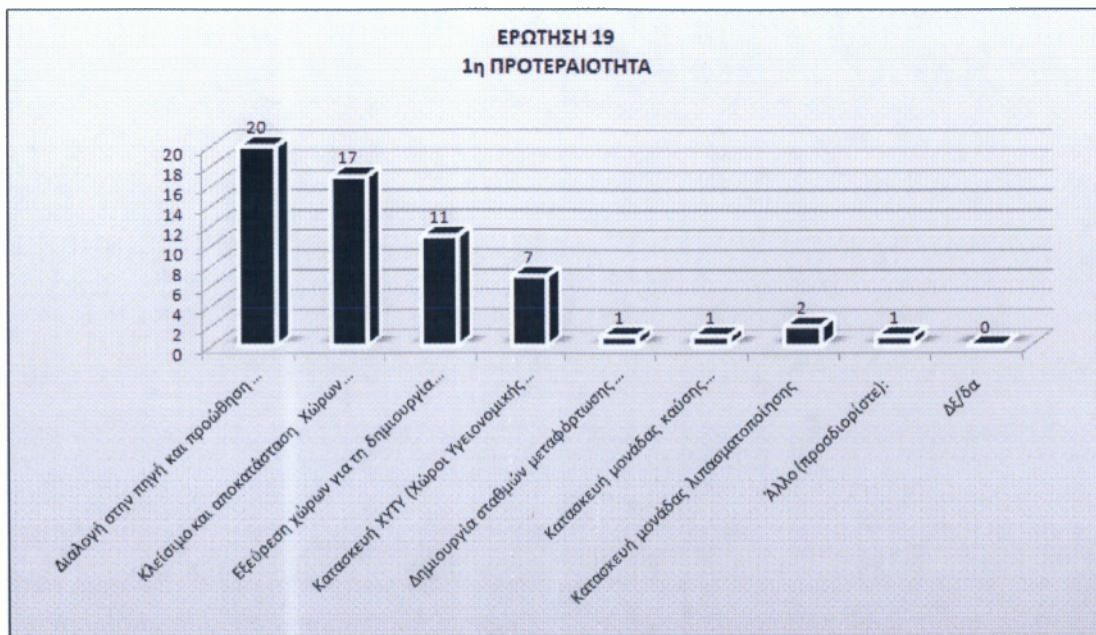

Διάγραμμα 3.29 Προτεραιότητες με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων

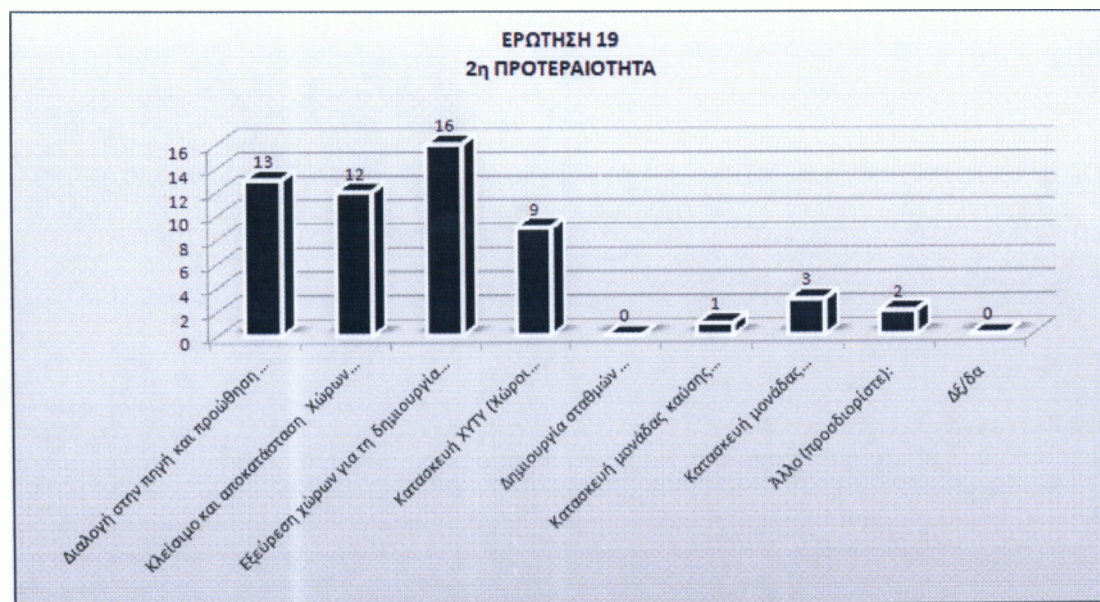
Στο παραπάνω διάγραμμα εμφανίζονται οι προτεραιότητες για τα κρίσιμα ζητήματα της περιοχής, με βάση τον μέγιστο αριθμό απαντήσεων των δημοτών.

Πίνακας 3.19 Προτεραιότητες σε θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων

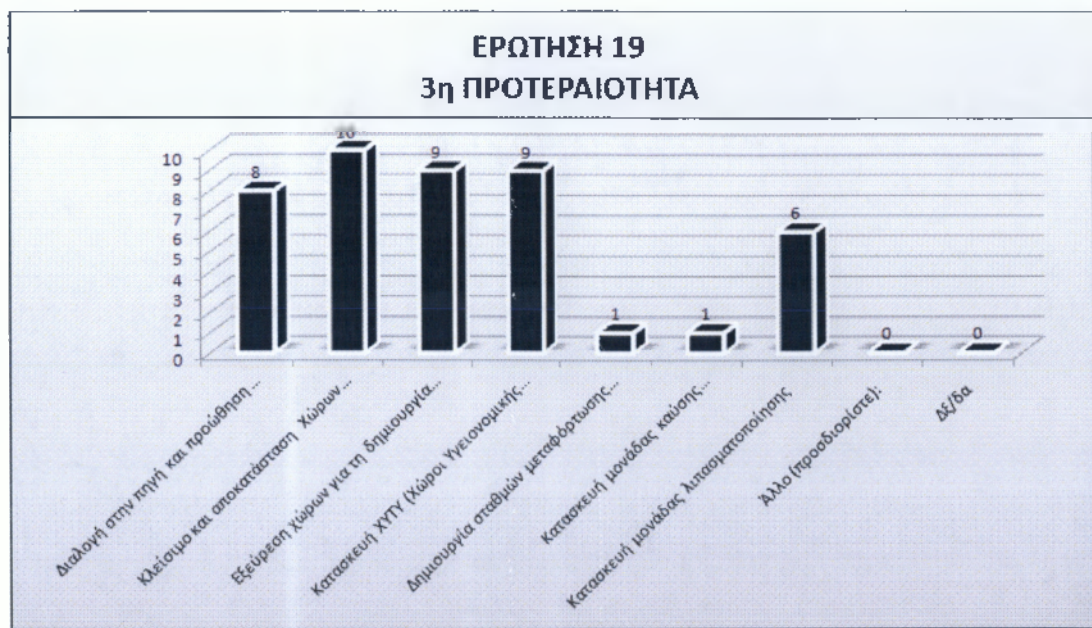
Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης	20	13	8	6	3	0	0	0	0
Κλείσιμο και αποκατάσταση Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ)	17	12	10	5	0	2	4	0	0
Εξόρυξη χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων	11	16	9	2	3	2	1	0	0
Κατασκευή ΧΥΤΥ (Χώροι Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων, για ότι μένει μετά την επεξεργασία)	7	9	9	13	3	1	2	0	0
Δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων	1	0	1	6	6	6	2	0	0
Κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων	1	1	1	3	4	8	6	0	0
Κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης	2	3	6	3	8	3	6	0	0
Άλλο (προσδιορίστε):	1	2	0	0	0	0	0	0	0
Δξ/δα	0	0	0	0	0	0	0	0	0
max # απαντήσεων	20	16	10	13	8	8	6	0	0

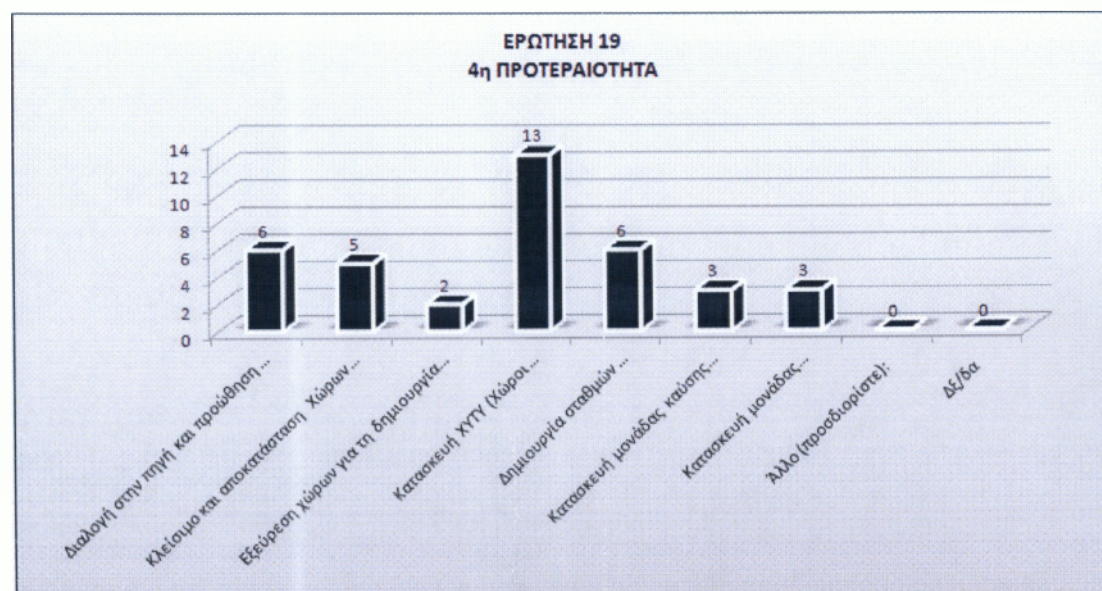
Διάγραμμα 3.30 1η προτεραιότητα

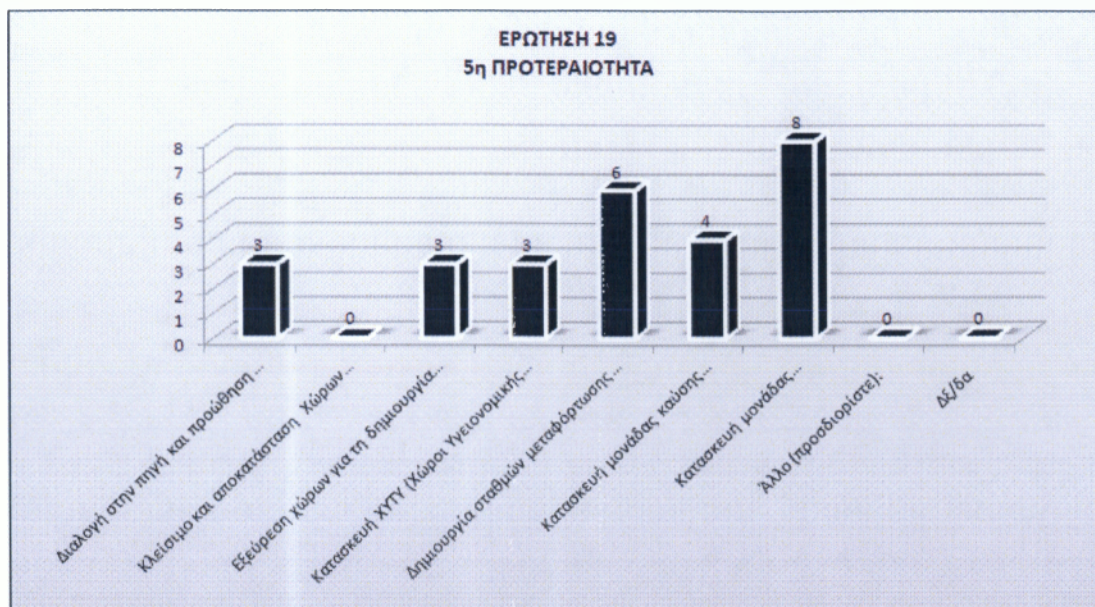
Διάγραμμα 3.31 2η προτεραιότητα

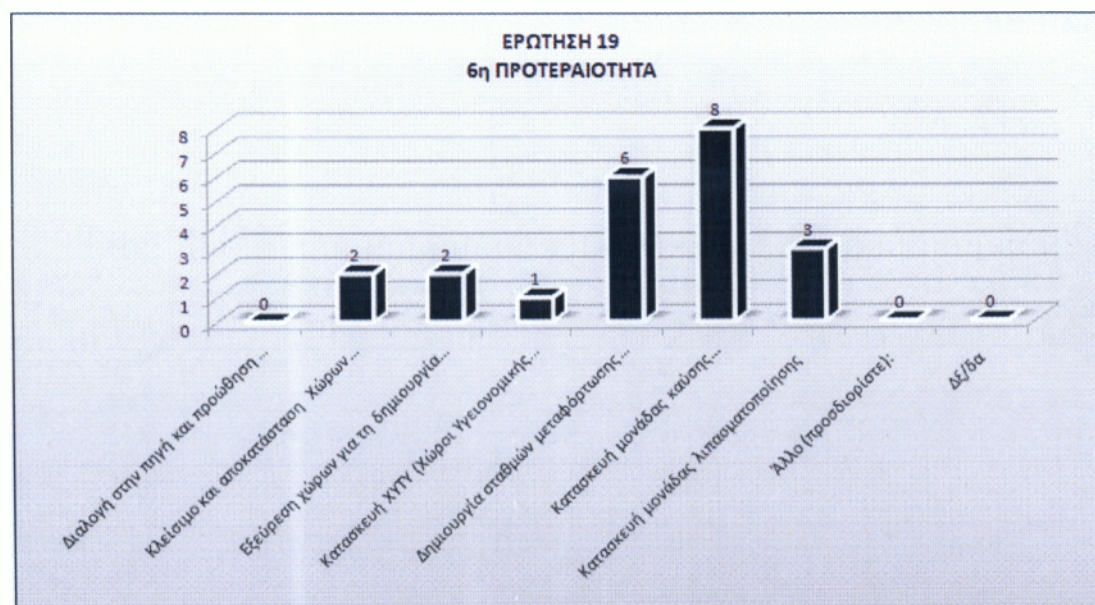
Διάγραμμα 3.32 3η προτεραιότητα

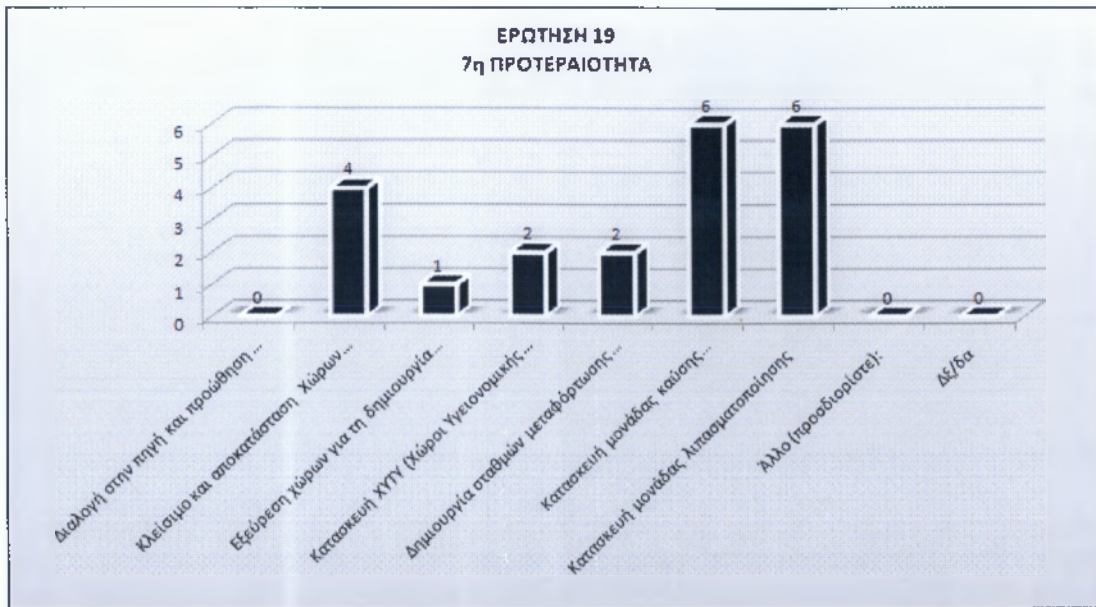
Διάγραμμα 3.33 4η προτεραιότητα

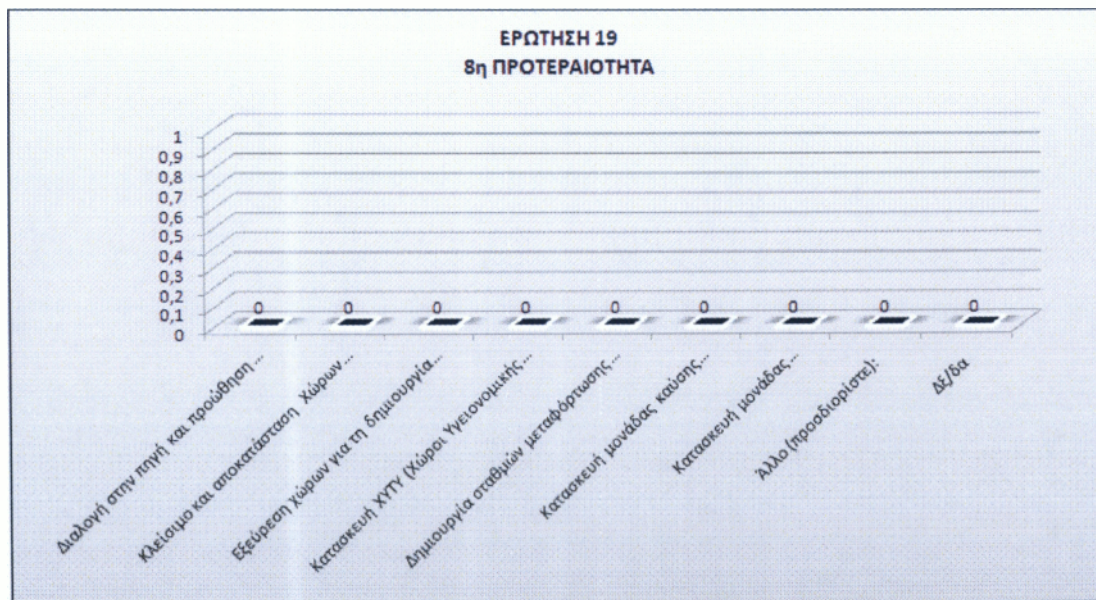
Διάγραμμα 3.34 5η προτεραιότητα

Διάγραμμα 3.35 6η προτεραιότητα

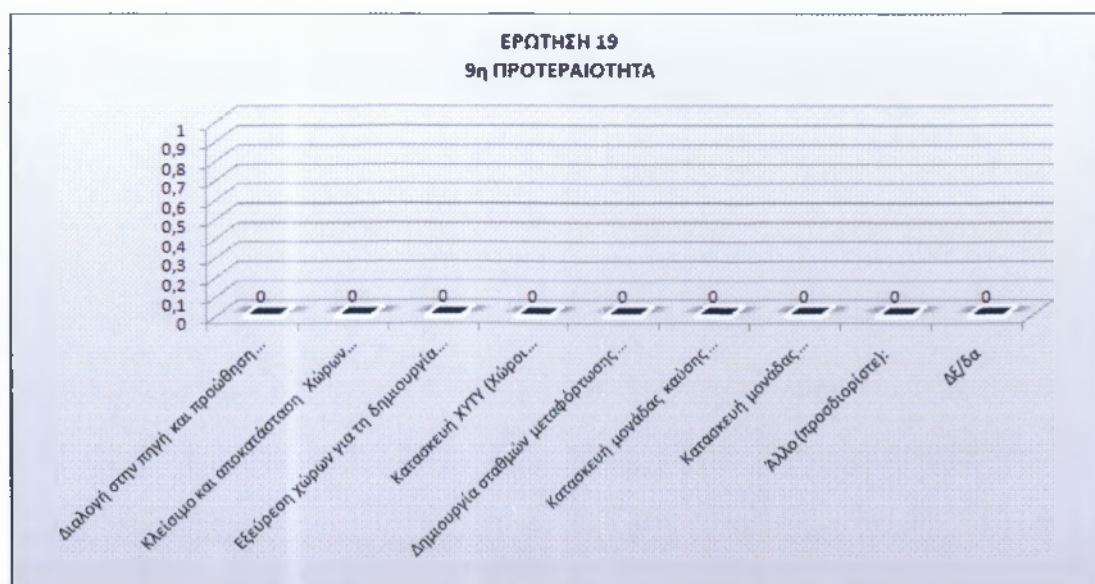

Διάγραμμα 3.36 7η προτεραιότητα

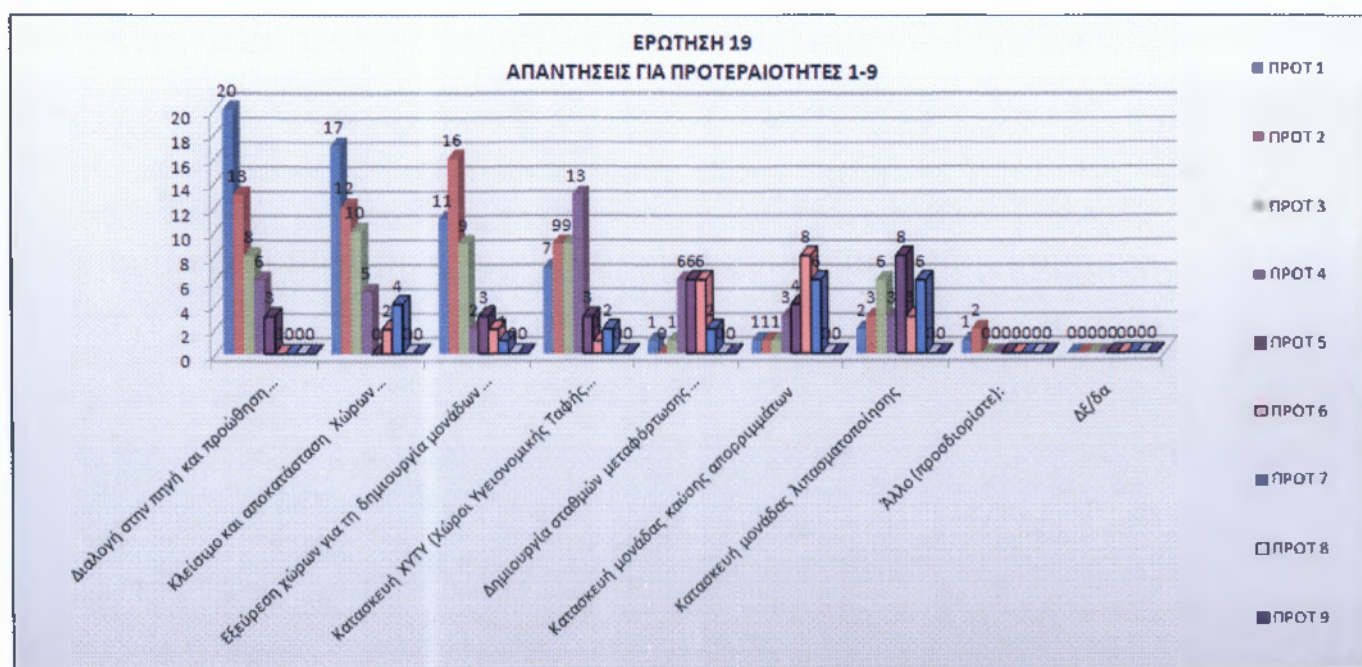

Διάγραμμα 3.37 8η προτεραιότητα

Διάγραμμα 3.38 9η προτεραιότητα

Διάγραμμα 3.39 Προτεραιότητες 1-9

Από τα παραπάνω διαγράμματα 3.30 έως 3.39 και την ερώτηση για το ποιες προτεραιότητες θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων, η πλειοψηφία των δημοτών θεωρεί ότι η διαλογή στην πηγή και η προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης πρέπει να είναι η πρώτη προτεραιότητα του ΔΣ. Έπειτα η εξεύρεση χώρων για την δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής

διάθεσης υπολειμμάτων, το κλείσιμο και η αποκατάσταση Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ) και η κατασκευή ΧΥΤΥ (Χώροι Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων, για ό,τι μένει μετά την επεξεργασία. Αφού το ΔΣ καταφέρει να βρει λύσεις για όλα τα παραπάνω, θα πρέπει να ασχοληθεί με την δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων και την κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων.

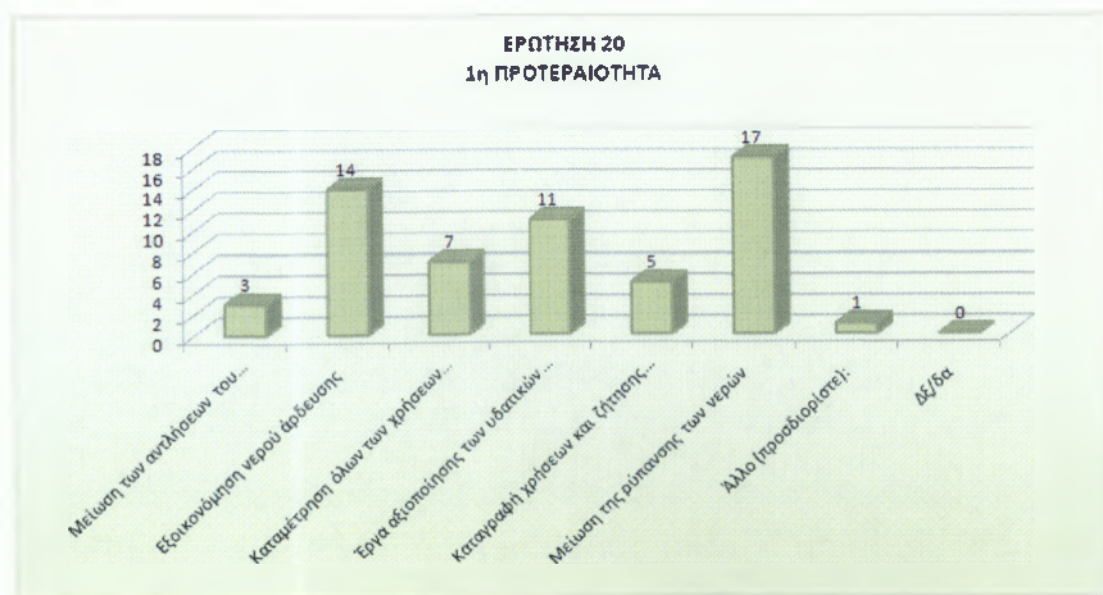

Διάγραμμα 3.40 Προτεραιότητες με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων

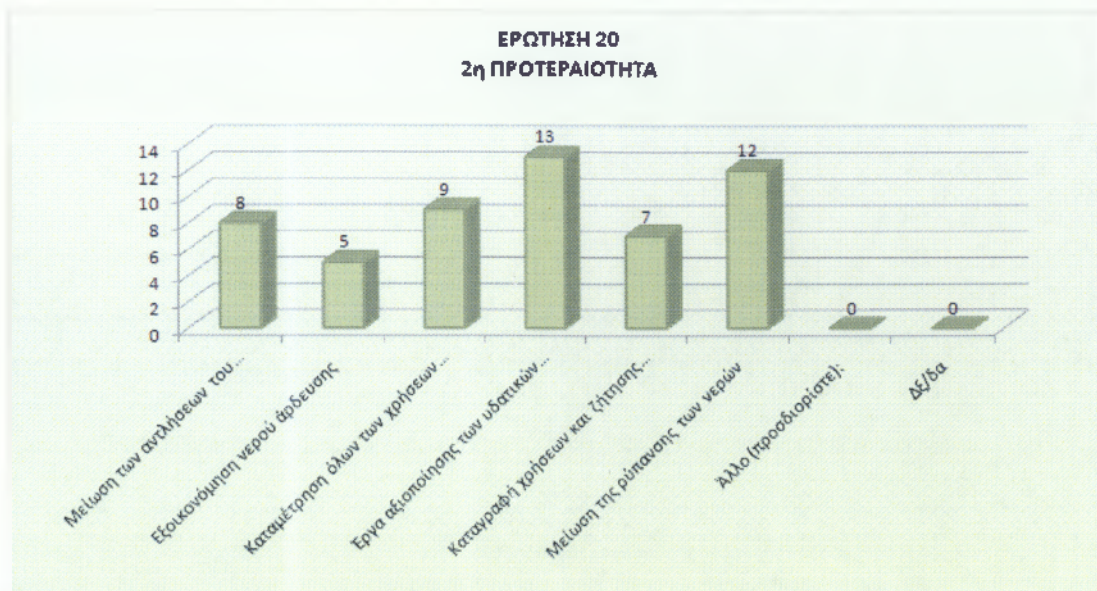
Στο παραπάνω διάγραμμα εμφανίζονται οι προτεραιότητες στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων, με βάση τον μέγιστο αριθμό απαντήσεων των δημοτών.

Πίνακας 3.20 Προτεραιότητες σε θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων

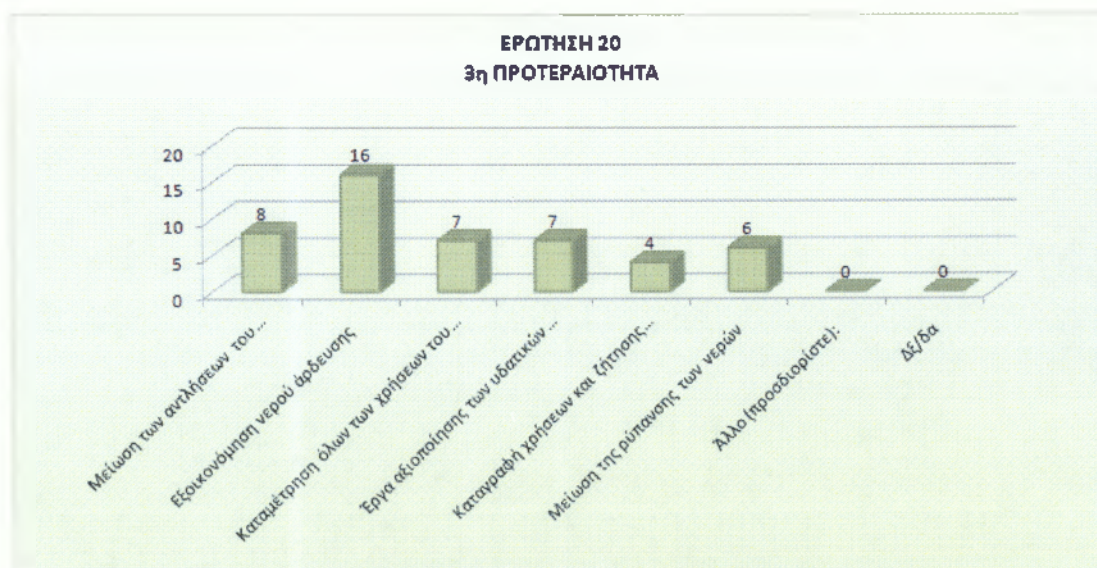
Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού	3	8	8	10	5	6	1	0	0
Εξοικονόμηση νερού άρδευσης	14	5	16	7	5	1	1	0	0
Καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού	7	9	7	8	3	7	0	0	0
Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων (φράγματα, γεωτρήσεις, κλπ.)	11	13	7	3	3	3	0	0	0
Καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού	5	7	4	4	9	6	0	0	0
Μείωση της ρύπανσης των νερών	17	12	6	5	4	4	0	0	0
Άλλο (προσδιορίστε):	1	0	0	0	5	0	0	0	0
ΔΞ/δα	0	0	0	0	0	0	0	0	0
max # απαντήσεων	17	13	16	10	9	7	1	0	0

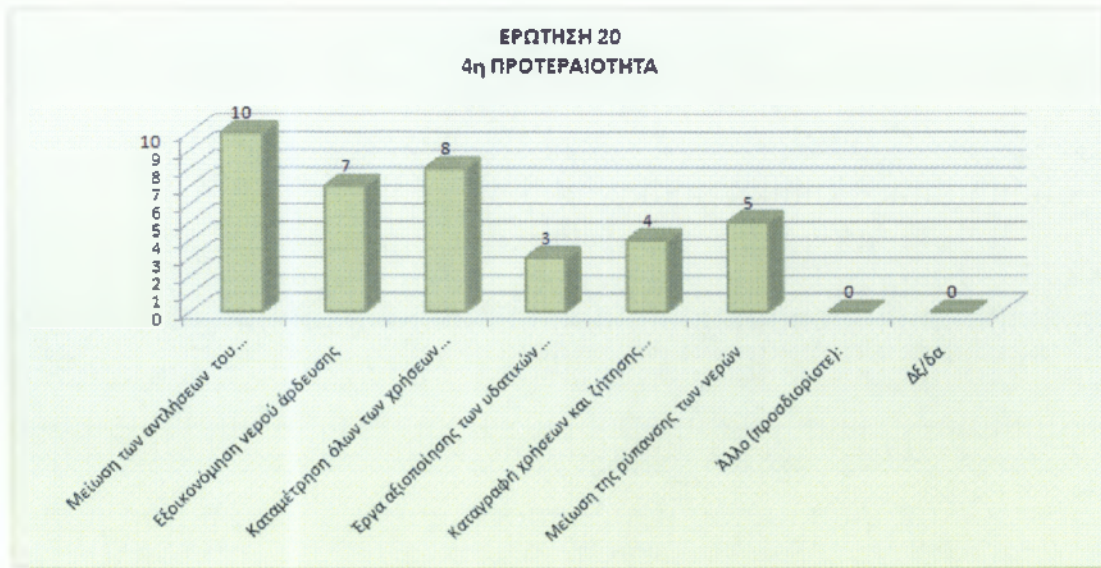
Διάγραμμα 3.41 1η προτεραιότητα

Διάγραμμα 3.42 2η προτεραιότητα

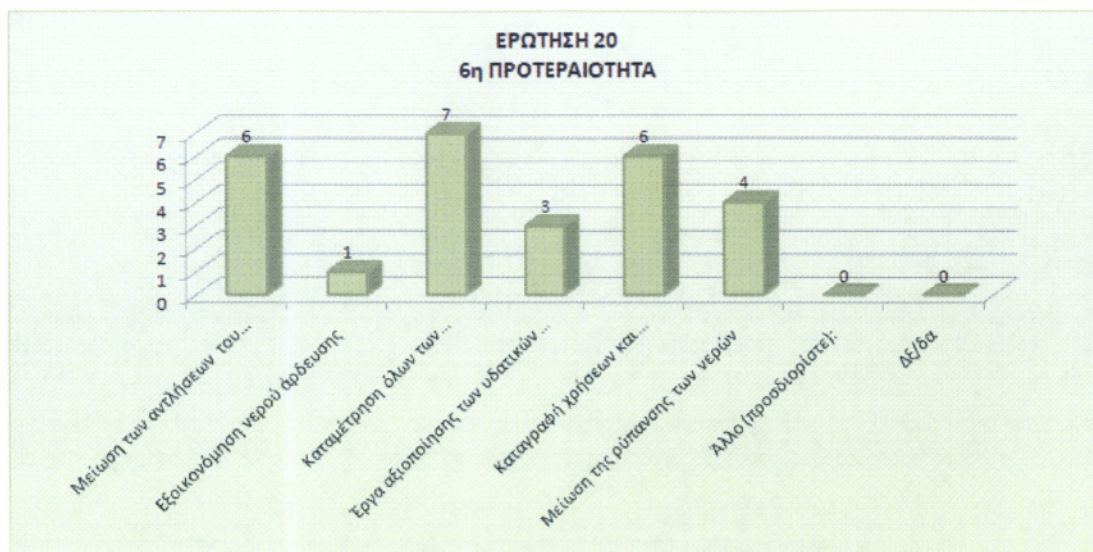
Διάγραμμα 3.43 3η προτεραιότητα

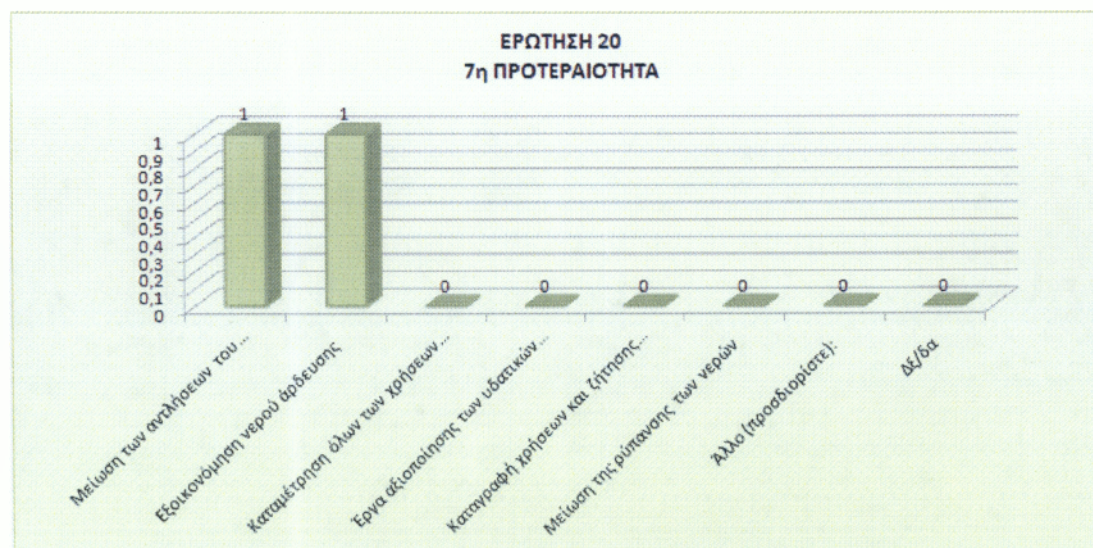
Διάγραμμα 3.44 4η προτεραιότητα

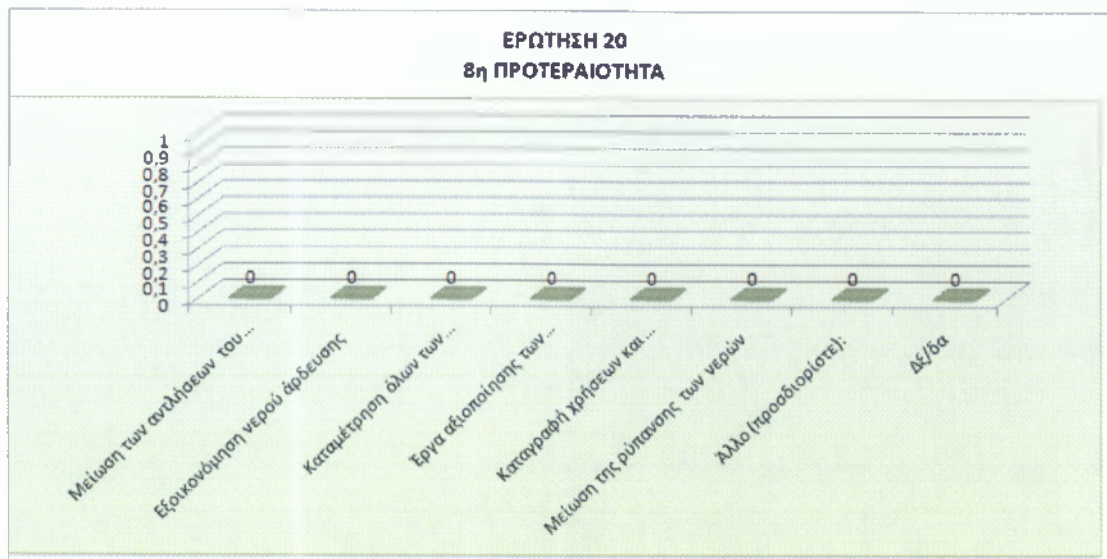
Διάγραμμα 3.45 5η προτεραιότητα

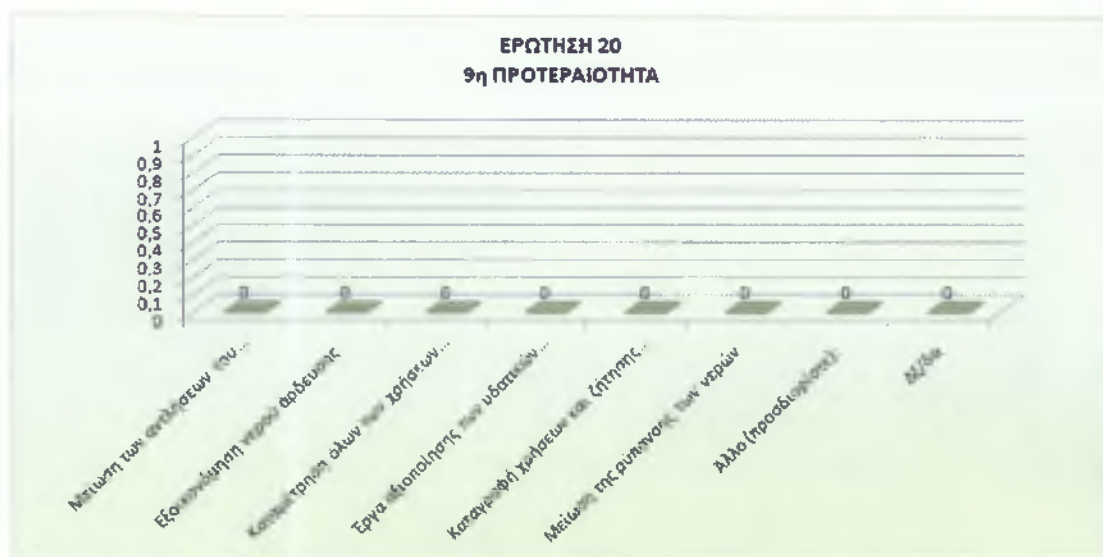
Διάγραμμα 3.46 6η προτεραιότητα

Διάγραμμα 3.47 7η προτεραιότητα

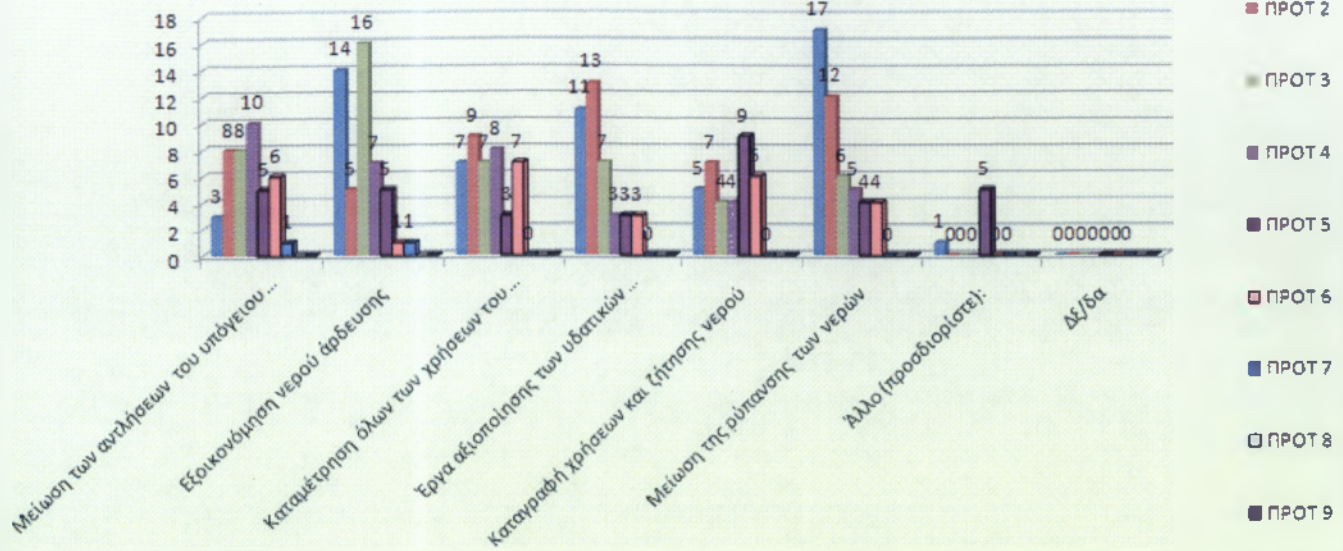

Διάγραμμα 3.48 8η προτεραιότητα

Διάγραμμα 3.49 9η προτεραιότητα

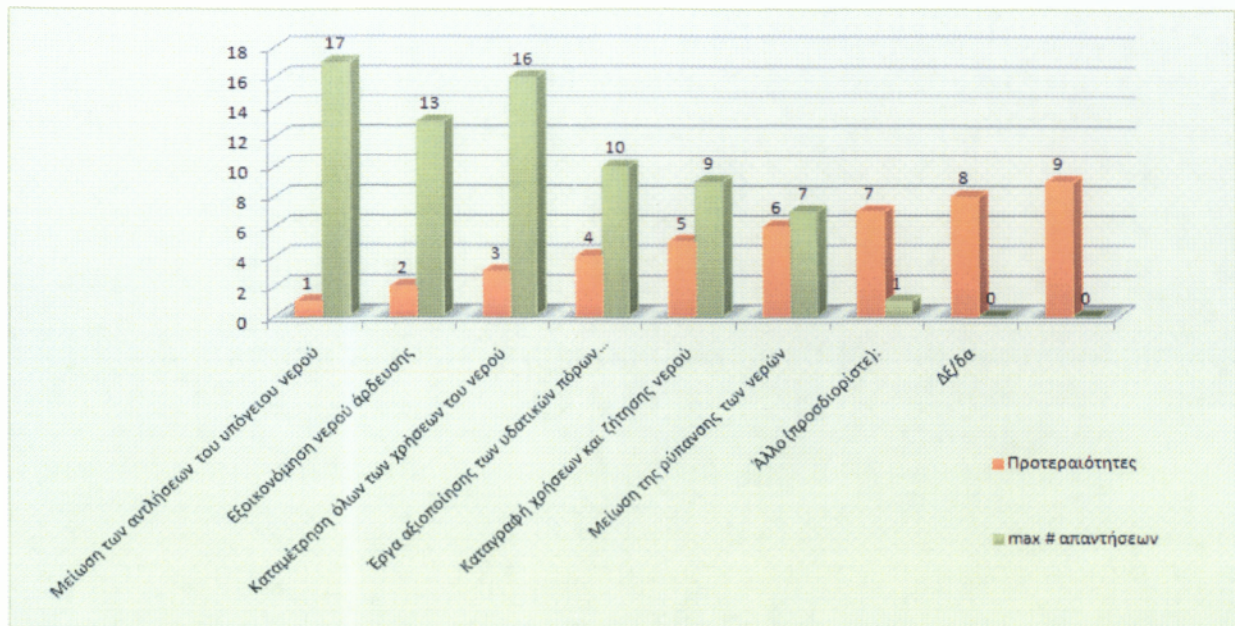
ΕΡΩΤΗΣΗ 20
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ 1-9

Διάγραμμα 3.50 Προτεραιότητες 1-9

Από τα διαγράμματα 3.41 έως 3.50 αναφορικά με τις προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων, η πλειοψηφία των δημοτών πιστεύει ότι πρώτη του προτεραιότητα θα πρέπει να είναι η μείωση της ρύπανσης των νερών. Έπειτα το ΔΣ θα πρέπει να δώσει έμφαση στα έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων (φράγματα, γεωτρήσεις, κλπ.), στην εξοικονόμηση νερού άρδευσης, στη μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού, στην καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού και τέλος στην καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού.

Διάγραμμα 3.51 Προτεραιότητες με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων

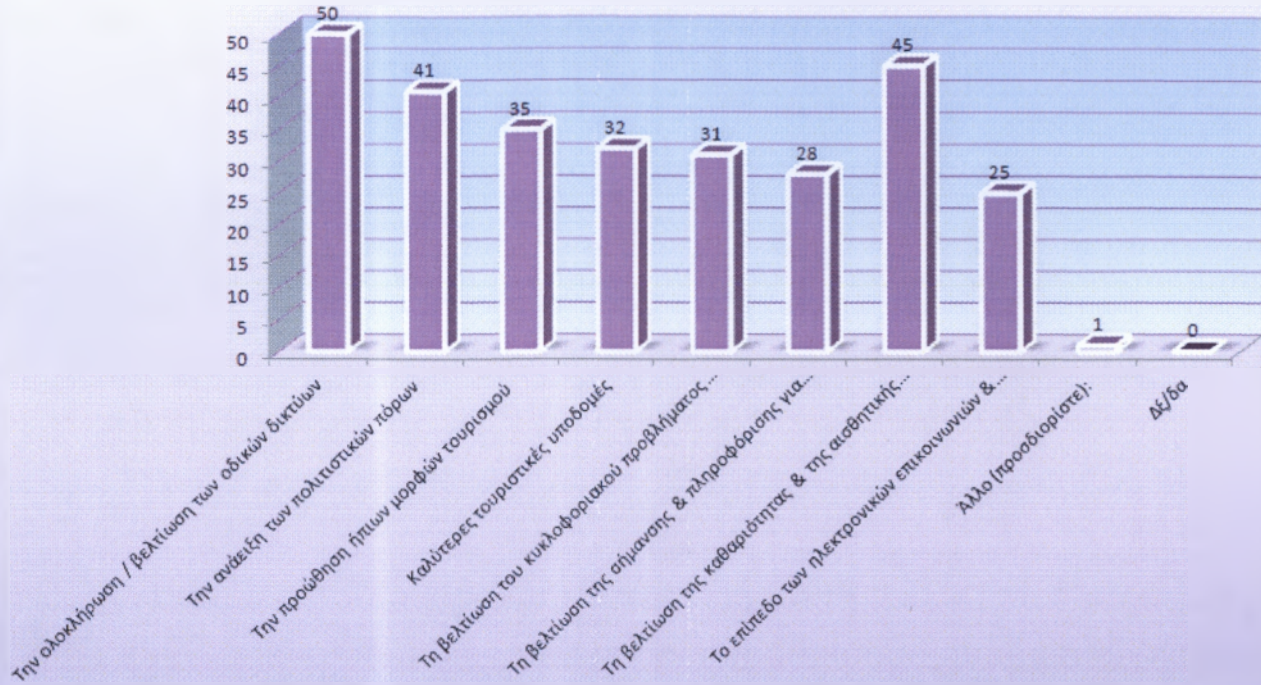
Στο παραπάνω διάγραμμα εμφανίζονται οι προτεραιότητες στα θέματα διαχείρισης των υδατινών πόρων, με βάση τον μέγιστο αριθμό απαντήσεων των δημοτών.

Πίνακας 3.21 Μέτρα για την βελτίωση της επισκεψιμότητας

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΗΜΟΤΩΝ
Την ολοκλήρωση / βελτίωση των οδικών δικτύων	50
Την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων	41
Την προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού	35
Καλύτερες τουριστικές υποδομές	32
Τη βελτίωση του κυκλοφοριακού προβλήματος (στα αστικά κέντρα)	31
Τη βελτίωση της σήμανσης & πληροφόρησης για τους επισκέπτες	28
Τη βελτίωση της καθαριότητας & της αισθητικής των περιοχών του δήμου	45
Το επίπεδο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών & της ηλεκτρονικής πληροφόρησης συνολικά σε τοπικό επίπεδο (όπως info kiosks κλπ.)	25
Άλλο (προσδιορίστε):	1
Δέ/δα	0

ΕΡΩΤΗΣΗ 21

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΟΤΗΤΑΣ

Διάγραμμα 3.52 Μέτρα για την βελτίωση της επισκεψιμότητας

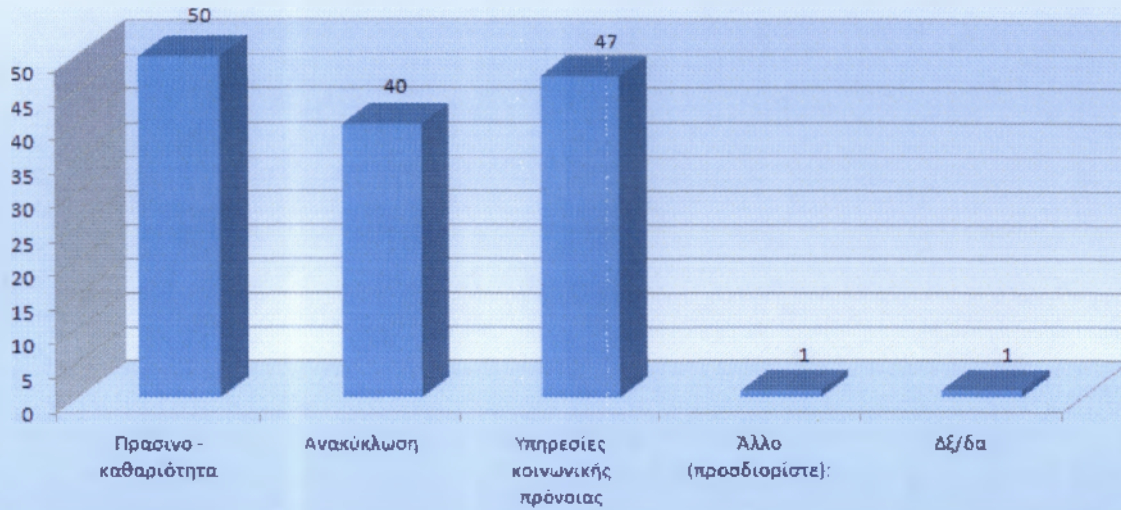
Σύμφωνα με το διάγραμμα 3.52 που αφορά τα μέτρα για την βελτίωση της επισκεψιμότητας στο Δήμο Καλαμάτας, διαπιστώνεται ότι οι περισσότεροι δημότες (50) θεωρούν ότι θα βελτιωθεί η επισκεψιμότητα του δήμου με την ολοκλήρωση / βελτίωση των οδικών δικτύων. Αρκετά μεγάλος είναι και ο αριθμός των δημοτών (45) που θεωρεί ως σημαντικό μέτρο τη βελτίωση της καθαριότητας και της αισθητικής των περιοχών του δήμου.

Πίνακας 3.22 Τομείς για αξιοποίηση από υπηρεσίες εθελοντικών οργανώσεων ή προσώπων

Τομείς για αξιοποίηση από υπηρεσίες εθελοντικών οργανώσεων ή προσώπων	Αριθμός Δημοτών
Πράσινο - καθαριότητα	50
Ανακύκλωση	40
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας	47
Άλλο (προσδιορίστε):	1
Δέ/δα	1

ΕΡΩΤΗΣΗ 22

Σε ποιους τομείς πιστεύεται ότι θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν υπηρεσίες εθελοντικών οργανώσεων ή προσώπων στο δήμο σας

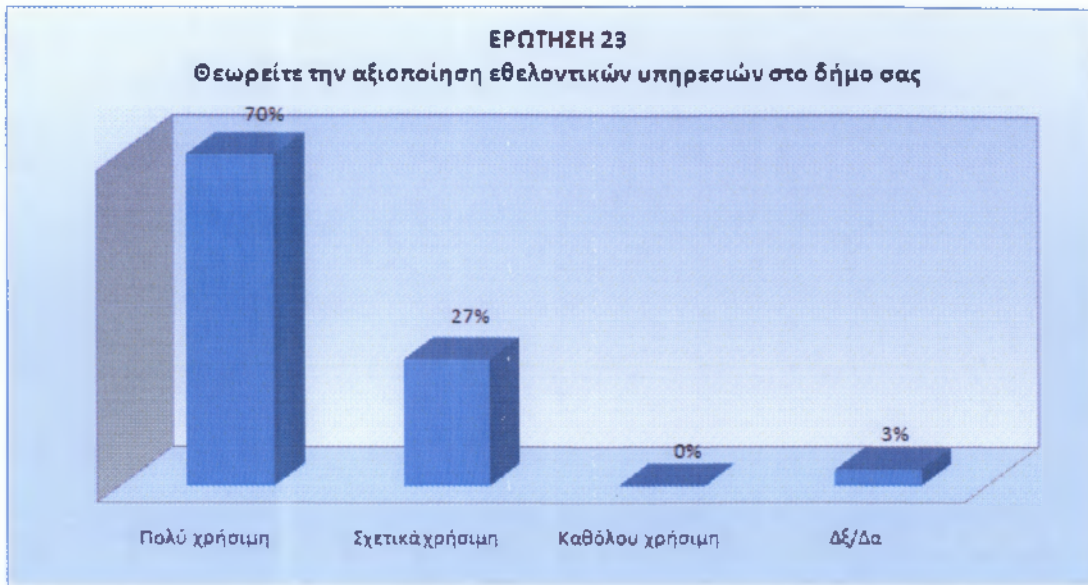

Διάγραμμα 3.53 Τομείς για αξιοποίηση από υπηρεσίες εθελοντικών οργανώσεων ή προσώπων

Στο διάγραμμα 3.53 εμφανίζονται οι τομείς που πιστεύουν οι δημότες ότι θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν υπηρεσίες εθελοντικών οργανώσεων ή προσώπων στο δήμο τους. Ο μεγαλύτερος αριθμός δημοτών (50) δηλώνει το πράσινο – καθαριότητα, 47 δημότες δηλώνουν τις υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και 40 δημότες την ανακύκλωση.

Πίνακας 3.23 Αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών

Αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Πολύ χρήσιμη	42	70%
Σχετικά χρήσιμη	16	27%
Καθόλου χρήσιμη	0	0%
Δξ/Δα	2	3%
	60	100%

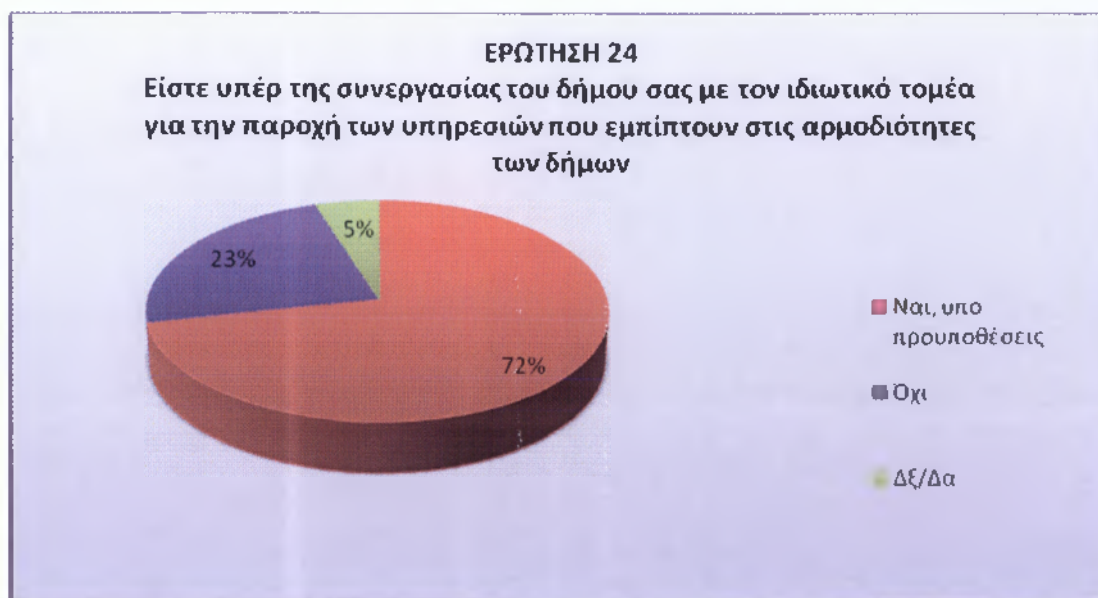

Διάγραμμα 3.54 Αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών

Σύμφωνα με το διάγραμμα 3.54, η πλειοψηφία των δημοτών (70%) θεωρεί την αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών στο Δήμο Καλαμάτας πολύ χρήσιμη. Το 27% των δημοτών την θεωρεί σχετικά χρήσιμη και το υπόλοιπο 3% δεν γνωρίζει ή δεν θέλει να απαντήσει στην συγκεκριμένη ερώτηση.

Πίνακας 3.24 Συνεργασία του δήμου με τον ιδιωτικό τομέα

Συνεργασία του δήμου με τον ιδιωτικό τομέα	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Ναι, υπό προϋποθέσεις	43	72%
Όχι	14	23%
Δξ/Δα	3	5%
	60	100%

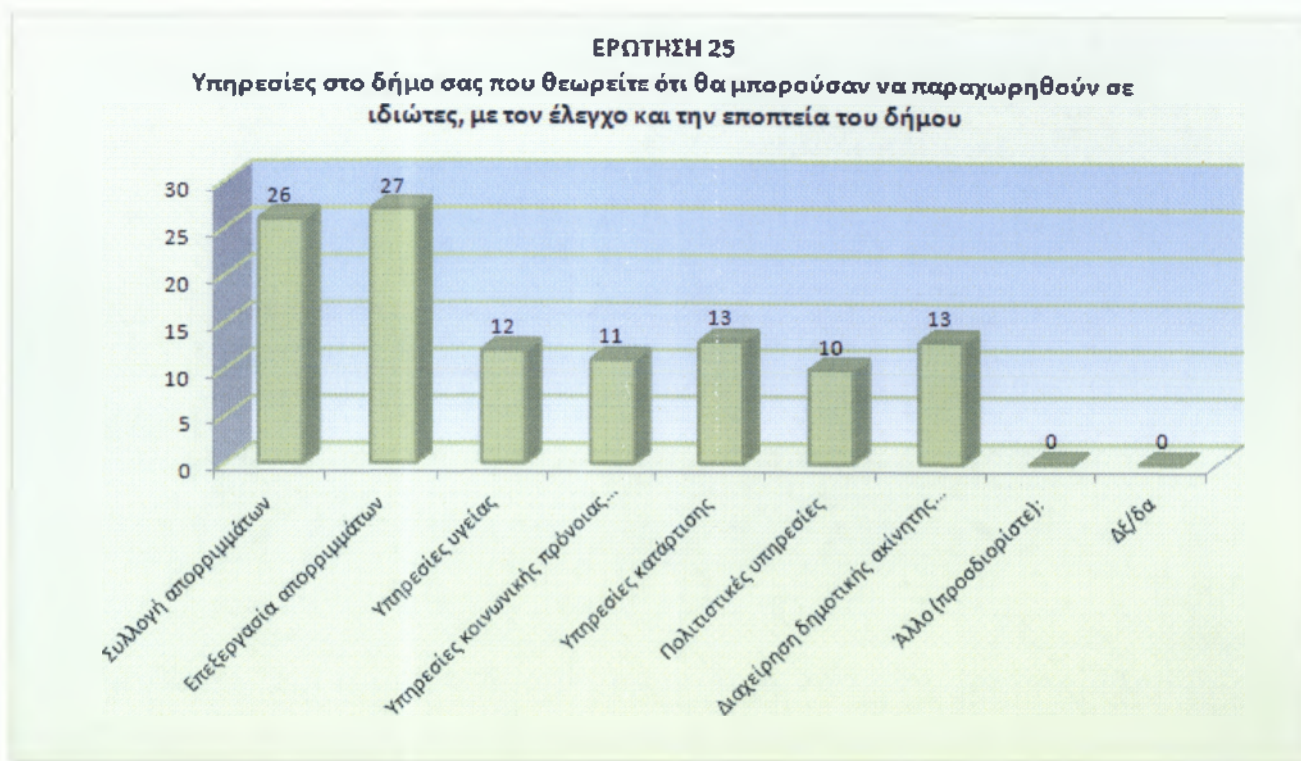

Διάγραμμα 3.55 Συνεργασία του δήμου με τον ιδιωτικό τομέα

Από το διάγραμμα 3.55, διαπιστώνεται ότι η πλειοψηφία των δημοτών (72%) είναι υπέρ της συνεργασίας του Δήμου Καλαμάτας με τον ιδιωτικό τομέα για την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες των δήμων, αλλά υπό προϋποθέσεις. Το 23% των δημοτών δεν είναι υπέρ της συνεργασίας και το υπόλοιπο 5% δεν γνωρίζει ή δεν θέλει να απαντήσει στην συγκεκριμένη ερώτηση.

Πίνακας 3.25 Υπηρεσίες που θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες

Υπηρεσίες που θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΗΜΟΤΩΝ
Συλλογή απορριμμάτων	26
Επεξεργασία απορριμμάτων	27
Υπηρεσίες υγείας	12
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας & αλληλεγγύης	11
Υπηρεσίες κατάρτισης	13
Πολιτιστικές υπηρεσίες	10
Διαχείριση δημοτικής ακίνητης περιουσίας (κτήρια, οικόπεδα, αγροτεμάχια)	13
Άλλο (προσδιορίστε):	0
Δξ/δα	0

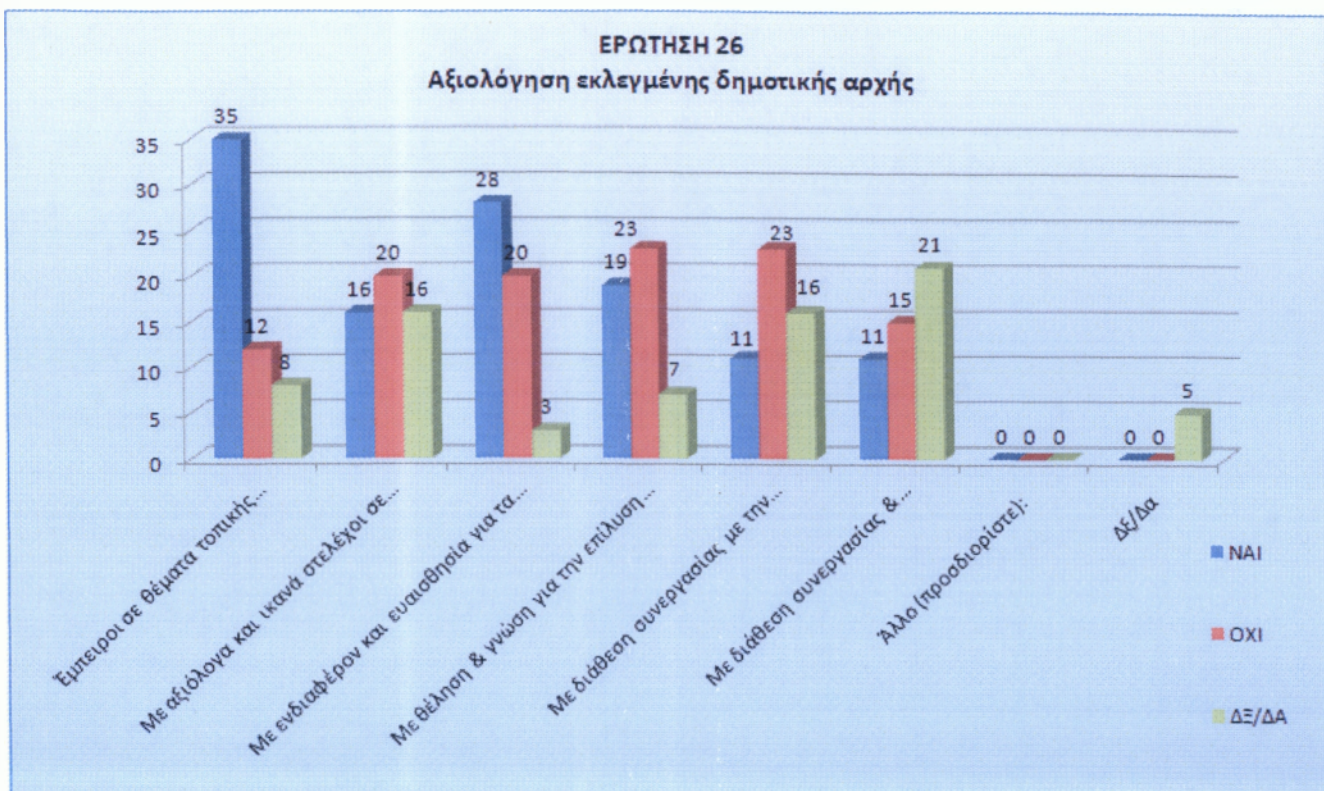

Διάγραμμα 3.56 Υπηρεσίες που θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες

Από το διάγραμμα 3.56, διαπιστώνεται ότι οι περισσότεροι δημότες θεωρούν ότι θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες, με τον έλεγχο και την εποπτεία του δήμου η συλλογή αλλά και η επεξεργασία των απορριμμάτων.

Πίνακας 3.26 Αξιολόγηση εκλεγμένης δημοτικής αρχής

Αξιολόγηση εκλεγμένης δημοτικής αρχής	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΕ/ΔΑ
Έμπειροι σε θέματα τοπικής αυτοδιοίκησης	35	12	8
Με αξιόλογα και ικανά στελέχη σε θέματα διοίκησης γενικότερα	16	20	16
Με ενδιαφέρον και εναισθησία για τα τοπικά προβλήματα	28	20	3
Με θέληση & γνώση για την επίλυση των τοπικών προβλημάτων	19	23	7
Με διάθεση συνεργασίας με την αντιπολίτευση	11	23	16
Με διάθεση συνεργασίας & αμφίδρομης επικοινωνίας με τους δημότες	11	15	21
Άλλο (προσδιορίστε):	0	0	0
ΔΕ/Δα	0	0	5

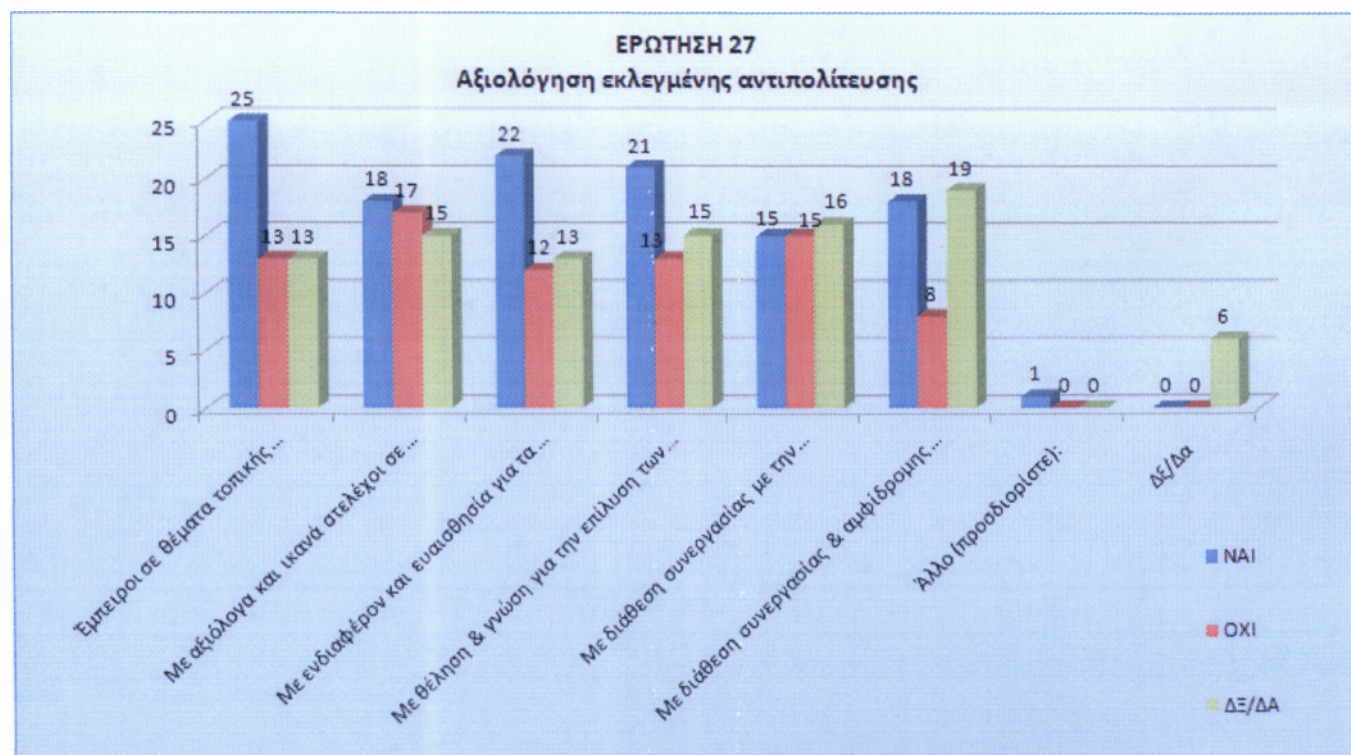

Διάγραμμα 3.57 Αξιολόγηση εκλεγμένης δημοτικής αρχής

Στο διάγραμμα 3.57 εμφανίζεται η αξιολόγηση της εκλεγμένης δημοτικής αρχής (δήμαρχο και δημοτικούς συμβούλους της πλειοψηφίας) από τους δημότες του Δήμου Καλαμάτας. Οι περισσότεροι θεωρούν ότι είναι έμπειρη σε θέματα τοπικής αυτοδιοίκησης και ότι έχει ενδιαφέρον και ευαισθησία για τα τοπικά προβλήματα. Αντιθέτως, δεν πιστεύουν ότι έχει θέληση και γνώση για την επίλυση των τοπικών προβλημάτων αλλά και διάθεση συνεργασίας με την αντιπολίτευση.

Πίνακας 3.27 Αξιολόγηση εκλεγμένης αντιπολίτευσης

Αξιολόγηση εκλεγμένης αντιπολίτευσης	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΞ/ΔΑ
Έμπειροι σε θέματα τοπικής αυτοδιοίκησης	25	13	13
Με αξιόλογα και ικανά στελέχη σε θέματα διοίκησης γενικότερα	18	17	15
Με ενδιαφέρον και ευαισθησία για τα τοπικά προβλήματα	22	12	13
Με θέληση & γνώση για την επίλυση των τοπικών προβλημάτων	21	13	15
Με διάθεση συνεργασίας με την δημοτική αρχή	15	15	16
Με διάθεση συνεργασίας & αμφίδρομης επικοινωνίας με τους δημότες	18	8	19
Άλλο (προσδιορίστε):	1	0	0
ΔΞ/Δα	0	0	6

Διάγραμμα 3.58 Αξιολόγηση εκλεγμένης αντιπολίτευσης

Αναφορικά με την αξιολόγηση της εκλεγμένης αντιπολίτευσης (επικεφαλής συνδυασμών και δημοτικούς συμβούλους που συγκροτούν τη μειοψηφία του δημοτικού συμβουλίου) από τους δημότες του Δήμου Καλαμάτας, παρατηρούμε ότι οι περισσότεροι την θεωρούν έμπειρη σε θέματα τοπικής αυτοδιοίκησης. Επιπλέον

πιστεύουν ότι έχει ενδιαφέρον και ευαισθησία για τα τοπικά προβλήματα και θέληση και γνώση για την επίλυση των προβλημάτων αυτών. Αντιθέτως, δεν πιστεύουν ότι έχει αξιόλογα και ικανά στελέχη σε θέματα διοίκησης γενικότερα.

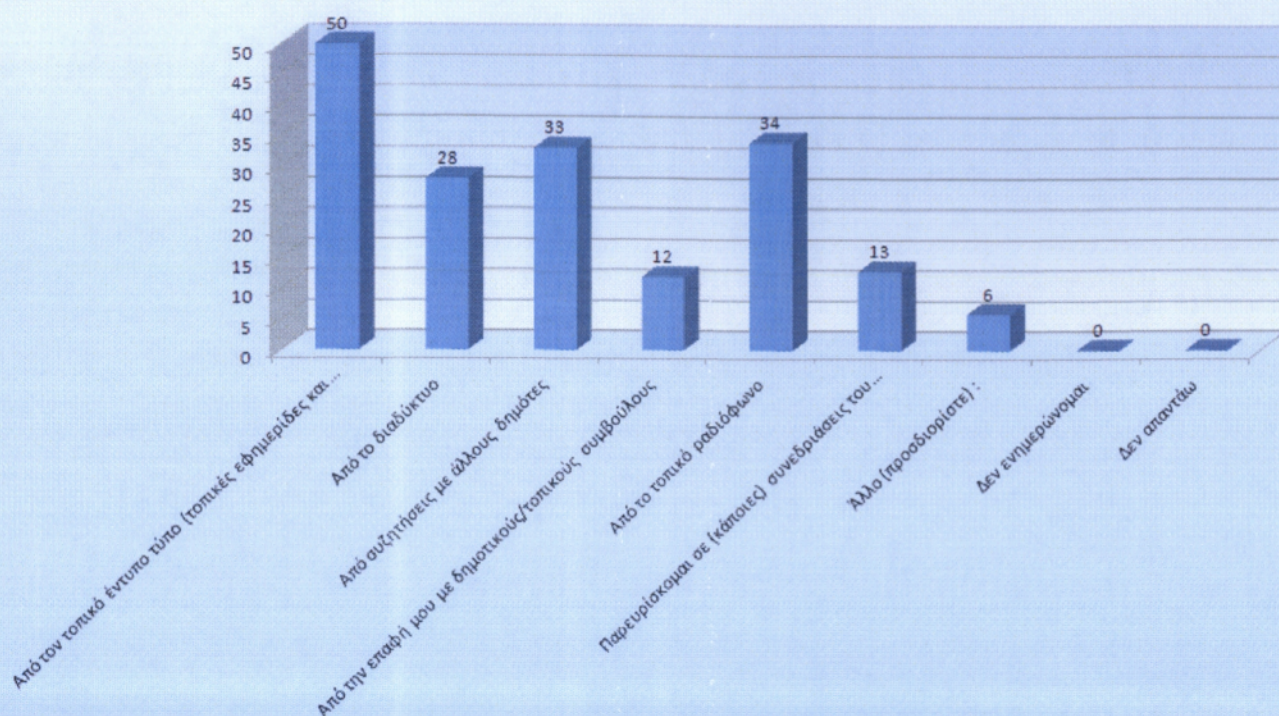
3.2.4 Εξατομικευμένες ερωτήσεις

Πίνακας 3.28 Ενημέρωση για τις δραστηριότητες και τα δρώμενα στο δήμο

Πώς ενημερώνεστε για τις δραστηριότητες και τα δρώμενα στο δήμο σας	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΗΜΟΤΩΝ
Από τον τοπικό έντυπο τύπο (τοπικές εφημερίδες και άλλα έντυπα)	50
Από το διαδίκτυο	28
Από συζητήσεις με άλλους δημότες	33
Από την επαφή μου με δημοτικούς/τοπικούς συμβούλους	12
Από το τοπικό ραδιόφωνο	34
Παρευρίσκομαι σε (κάποιες) συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου	13
Άλλο (προσδιορίστε):	6
Δεν ενημερώνομαι	0
Δεν απαντάω	0

ΕΡΩΤΗΣΗ 28

Πώς ενημερώνεστε για τις δραστηριότητες και τα δρώμενα στο δήμο σας

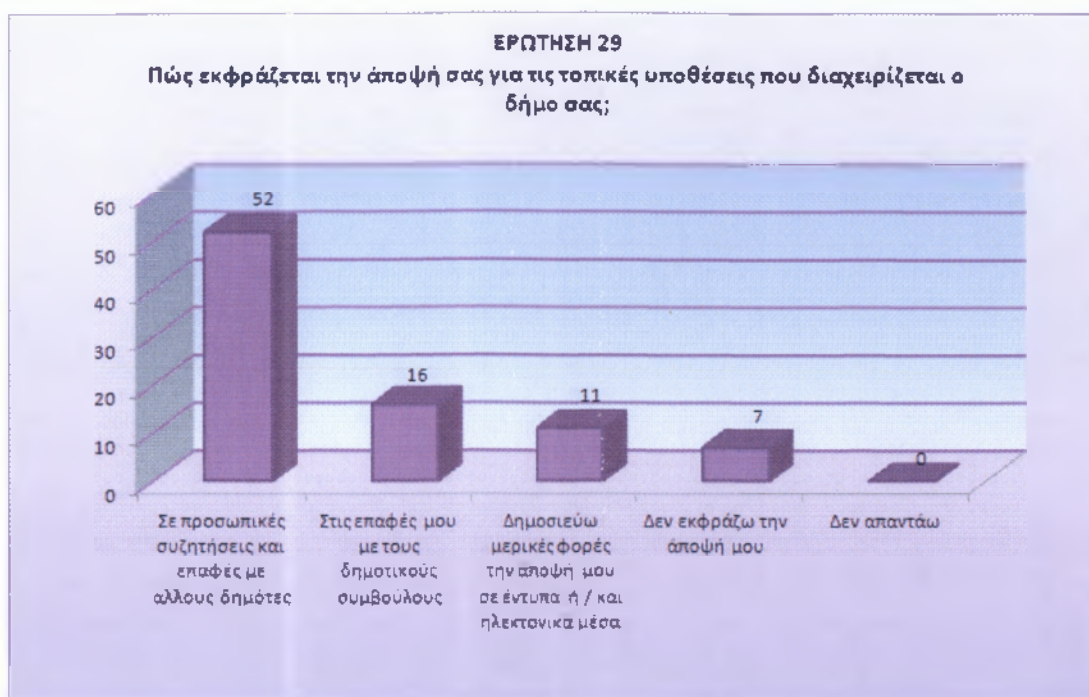

Διάγραμμα 3.59 Ενημέρωση για τις δραστηριότητες και τα δρώμενα στο δήμο

Σύμφωνα με το διάγραμμα 3.59, διαπιστώνουμε ότι οι περισσότεροι δημότες (50) ενημερώνονται για τις δραστηριότητες και τα δρώμενα στο δήμο τους από τον τοπικό έντυπο τύπο. Επίσης αρκετοί δημότες ενημερώνονται από συζητήσεις με άλλους δημότες (33), από το τοπικό ραδιόφωνο (34) και από το διαδίκτυο (28).

Πίνακας 3.29 Έκφραση άποψης για τις τοπικές υποθέσεις

Πώς εκφράζεται την άποψή σας για τις τοπικές υποθέσεις που διαχειρίζεται ο δήμος σας;	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΗΜΟΤΩΝ
Σε προσωπικές συζητήσεις και επαφές με άλλους δημότες	52
Στις επαφές μου με τους δημοτικούς συμβούλους	16
Δημοσιεύω μερικές φορές την άποψή μου σε έντυπα ή / και ηλεκτρονικά μέσα	11
Δεν εκφράζω την άποψή μου	7
Δεν απαντώ	0

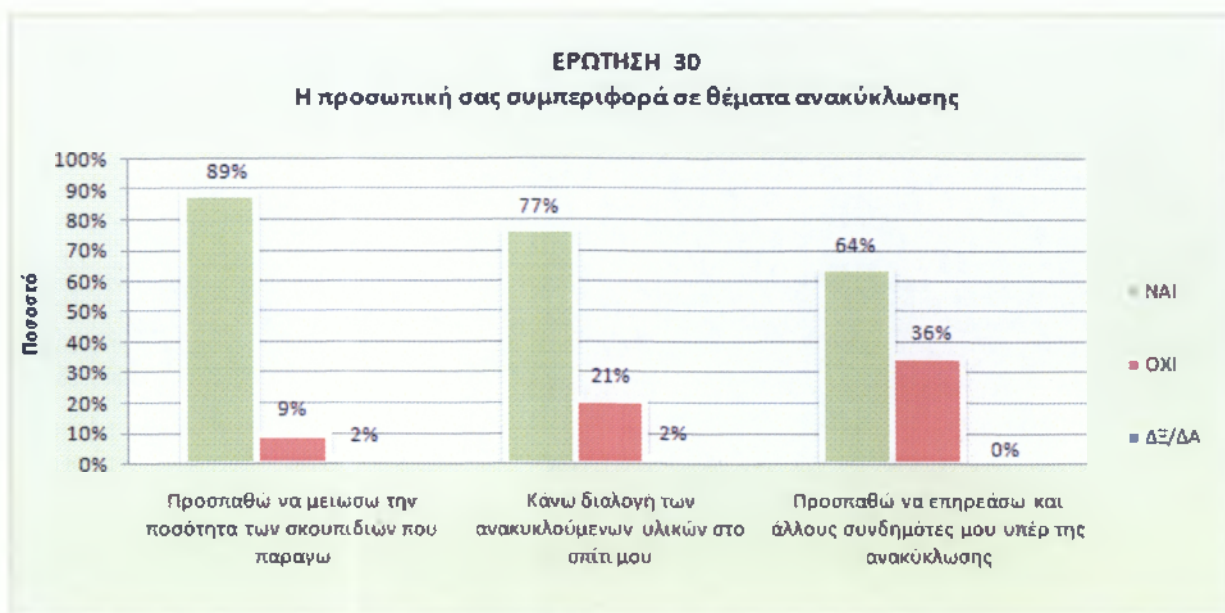

Διάγραμμα 3.60 Έκφραση άποψης για τις τοπικές υποθέσεις

Σύμφωνα με το διάγραμμα 3.60 σχετικά με το πώς εκφράζουν οι δημότες την άποψή τους για τις τοπικές υποθέσεις που διαχειρίζεται ο Δήμος Καλαμάτας, σχεδόν όλοι (52 δημότες) την εκφράζουν με προσωπικές συζητήσεις και επαφές με άλλους δημότες.

Πίνακας 3.30 Συμπεριφορά σε θέματα ανακύκλωσης

Η προσωπική σας συμπεριφορά σε θέματα ανακύκλωσης	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΞ/ΔΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Προσπαθώ να μειώσω την ποσότητα των σκουπιδιών που παράγω	47	5	1	53
Κάνω διαλογή των ανακυκλούμενων υλικών στο σπίτι μου	40	11	1	52
Προσπαθώ να επηρεάσω και άλλους συνδημότες μου υπέρ της ανακύκλωσης	29	16	0	45
Η προσωπική σας συμπεριφορά σε θέματα ανακύκλωσης	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΞ/ΔΑ	
Προσπαθώ να μειώσω την ποσότητα των σκουπιδιών που παράγω	89%	9%	2%	100%
Κάνω διαλογή των ανακυκλούμενων υλικών στο σπίτι μου	77%	21%	2%	100%
Προσπαθώ να επηρεάσω και άλλους συνδημότες μου υπέρ της ανακύκλωσης	64%	36%	0%	100%

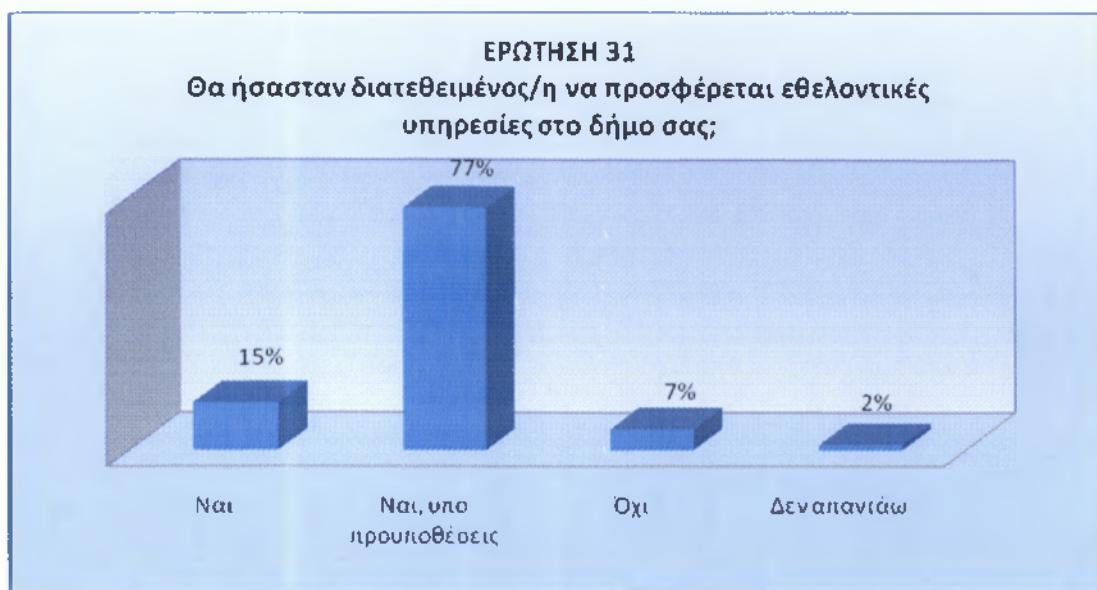

Διάγραμμα 3.61 Συμπεριφορά σε θέματα ανακύκλωσης

Αναφορικά με την προσωπική συμπεριφορά των δημοτών σε θέματα ανακύκλωσης, το μεγαλύτερο ποσοστό (89%) προσπαθεί να μειώσει την ποσότητα των σκουπιδιών που παράγει. Πολλοί είναι και οι δημότες που κάνουν διαλογή των ανακυκλούμενων υλικών στο σπίτι τους (77%) και που προσπαθούν να επηρεάσουν και άλλους συνδημότες τους υπέρ της ανακύκλωσης (64%). Γενικά παρατηρούμε ότι οι δημότες της Καλαμάτας έχουν ευαισθησία σε θέματα ανακύκλωσης.

Πίνακας 3.31 Προσφορά εθελοντικών υπηρεσιών

Θα ήσασταν διατεθειμένος/η να προσφέρεται εθελοντικές υπηρεσίες στο δήμο σας;	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Ναι	9	15%
Ναι, υπό προϋποθέσεις	46	77%
Όχι	4	7%
Δεν απαντάω	1	2%
	60	100%

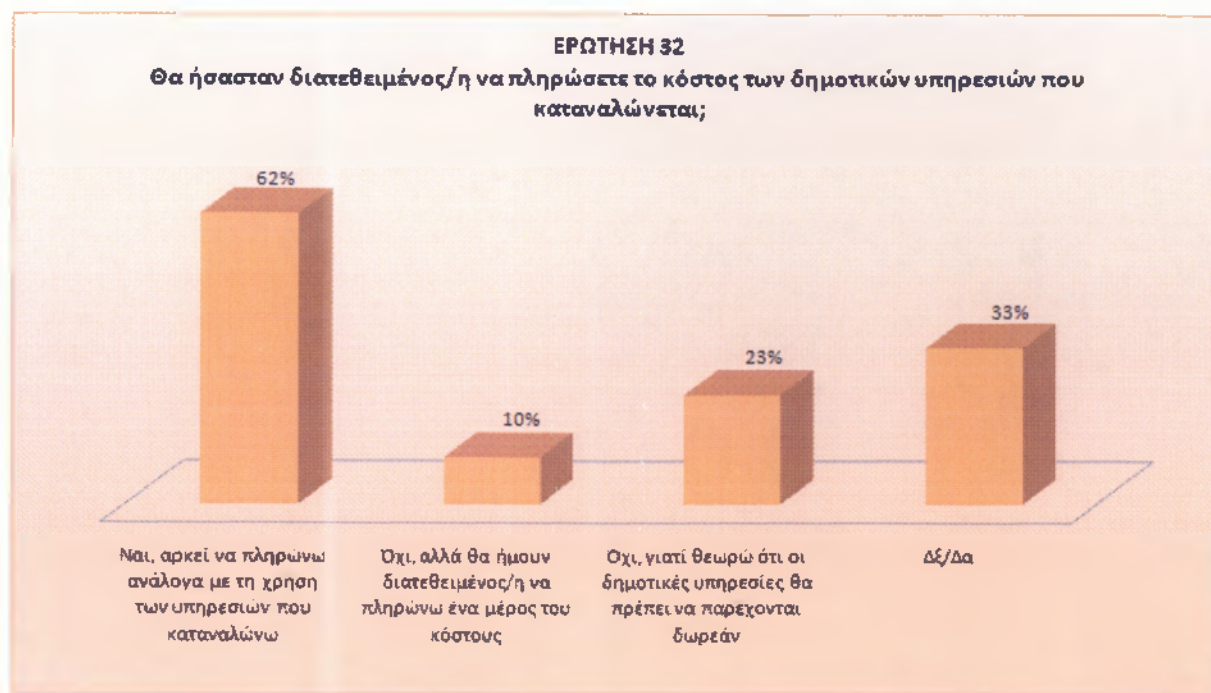

Διάγραμμα 3.62 Προσφορά εθελοντικών υπηρεσιών

Σύμφωνα με το διάγραμμα 3.62, η πλειοψηφία των δημοτών (77%) είναι διατεθειμένοι να προσφέρουν εθελοντικές υπηρεσίες στο δήμο τους, αλλά υπό προϋποθέσεις. Το 15% δηλώνει ότι θα πρόσφερε εθελοντικές υπηρεσίες, το 7% των δημοτών δεν είναι διατεθειμένο να προσφέρει υπηρεσίες και υπάρχει και ένα 2% που δεν θέλει να απαντήσει στην ερώτηση.

Πίνακας 3.32 Πληρωμή του κόστους των δημοτικών υπηρεσιών

Θα ήσασταν διατεθειμένος/η να πληρώσετε το κόστος των δημοτικών υπηρεσιών που καταναλώνεται;	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Ναι, αρκεί να πληρώνω ανάλογα με τη χρήση των υπηρεσιών που καταναλώνω	37	62%
Όχι, αλλά θα ήμουν διατεθειμένος/η να πληρώνω ένα μέρος του κόστους	6	10%
Όχι, γιατί θεωρώ ότι οι δημοτικές υπηρεσίες θα πρέπει να παρέχονται δωρεάν	14	23%
Δέ/Δα	2	33%

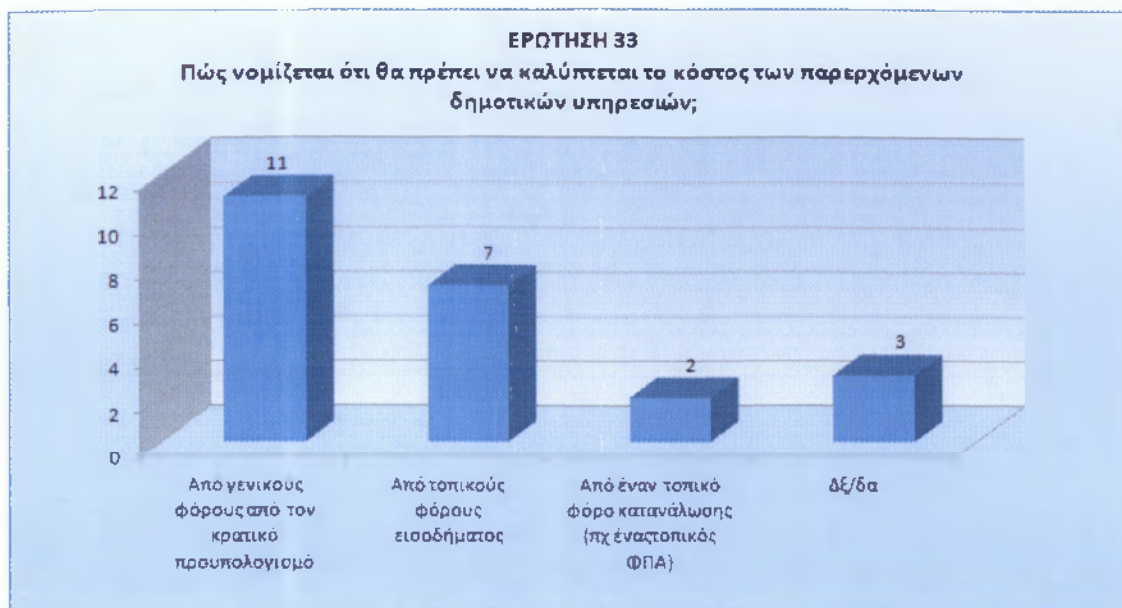

Διάγραμμα 3.63 Πληρωμή του κόστους των δημοτικών υπηρεσιών

Από το διάγραμμα 3.63 συμπεραίνεται ότι πάνω από τους μισούς δημότες (62%) είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν το κόστος των δημοτικών υπηρεσιών, αρκεί να πληρώσουν ανάλογα με τη χρήση των υπηρεσιών που καταναλώνουν. Το 10% των δημοτών δηλώνει ότι δεν είναι διατεθειμένο να πληρώσει το κόστος των υπηρεσιών που καταναλώνει αλλά θα ήταν διατεθειμένο να πληρώσει ένα μέρος του κόστους. Το 23% δηλώνει ότι δεν θα πλήρωνε γιατί θεωρεί ότι οι δημοτικές υπηρεσίες θα πρέπει να παρέχονται δωρεάν και ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό 33% δεν ξέρει ή δεν απαντά στην συγκεκριμένη ερώτηση.

Πίνακας 3.33 Κάλυψη του κόστους των παρεχόμενων δημοτικών υπηρεσιών

Πώς νομίζεται ότι θα πρέπει να καλύπτεται το κόστος των παρεχόμενων δημοτικών υπηρεσιών;	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΗΜΟΤΩΝ
Από γενικούς φόρους από τον κρατικό προϋπολογισμό	11
Από τοπικούς φόρους εισοδήματος	7
Από έναν τοπικό φόρο κατανάλωσης (πχ ένας τοπικός ΦΠΑ)	2
Δέ/δα	3

Διάγραμμα 3.64 Κάλυψη του κόστους των παρεχόμενων δημοτικών υπηρεσιών

Σύμφωνα με το διάγραμμα 3.64 και την ερώτηση για το πώς νομίζουν οι δημότες ότι θα πρέπει να καλύπτεται το κόστος των παρεχόμενων δημοτικών υπηρεσιών, 11 δημότες θεωρούν ότι θα πρέπει να καλύπτεται από γενικούς φόρους από τον κρατικό προϋπολογισμό. 7 δημότες πιστεύουν ότι θα πρέπει να καλύπτεται από τοπικούς φόρους εισοδήματος και 2 δημότες από έναν τοπικό φόρο κατανάλωσης (π.χ. ένας τοπικός ΦΠΑ). Οι υπόλοιποι 3 δημότες δεν ξέρουν ή δεν απαντούν στην ερώτηση.

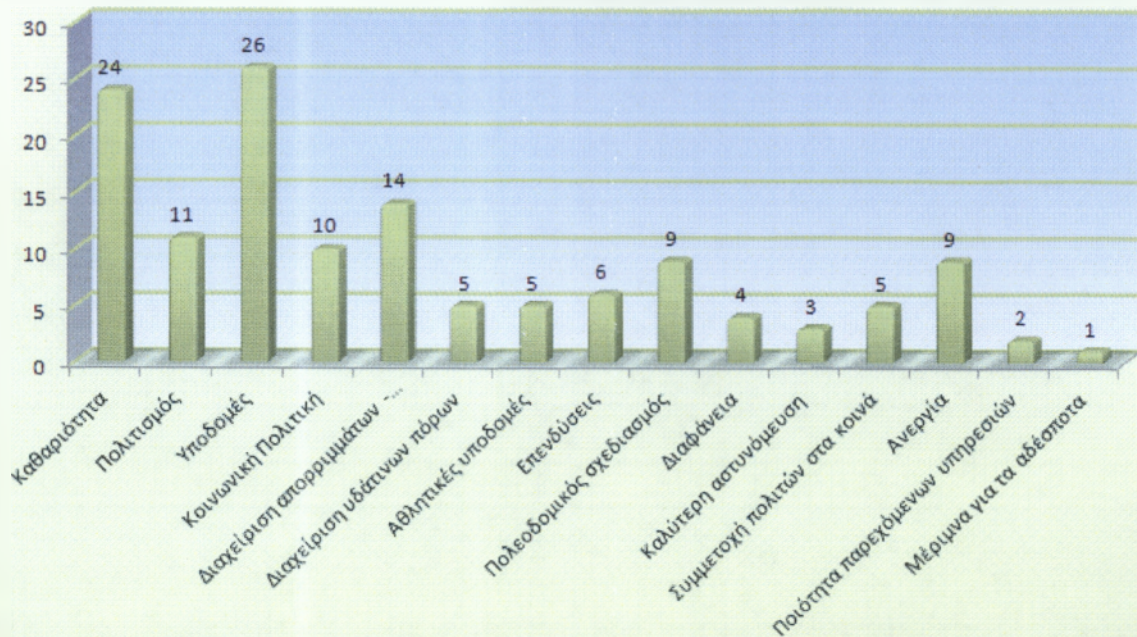
Πίνακας 3.34 Προτεραιότητες δημοτικής αρχής

Ζητήματα που θα θέλατε να προωθήσει κατά προτεραιότητα η δημοτική αρχή στο δήμο σας	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΗΜΟΤΩΝ
Καθαριότητα	24
Πολιτισμός	11
Υποδομές	26
Κοινωνική Πολιτική	10
Διαχείριση απορριμμάτων - ανακύκλωση	14
Διαχείριση υδάτινων πόρων	5
Αθλητικές υποδομές	5
Επενδύσεις	6
Πολεοδομικός σχεδιασμός	9
Διαφάνεια	4
Καλύτερη αστυνόμευση	3
Συμμετοχή πολιτών στα κοινά	5
Ανεργία	9
Ποιότητα παρεχόμενων υπηρεσιών	2
Μέριμνα για τα αδέσποτα	1

ΕΡΩΤΗΣΗ 34

Ζητήματα που θα θέλατε να προωθήσει κατά προτεραιότητα η δημοτική αρχή στο δήμο σας

Διάγραμμα 3.65 Προτεραιότητες δημοτικής αρχής

Σε αυτή την τελευταία ερώτηση, οι δημότες αναφέρουν σημαντικά ζητήματα που αφορούν το Δήμο Καλαμάτας και που θα πρέπει η δημοτική αρχή να προωθήσει κατά προτεραιότητα. Διαπιστώνεται ότι οι περισσότεροι δημότες θεωρούν ότι η δημοτική αρχή θα πρέπει να προωθήσει κατά προτεραιότητα θέματα που αφορούν τις υποδομές και την καθαριότητα. Αρκετοί είναι και οι δημότες που αναφέρουν ως σημαντικό ζήτημα για επίλυση την διαχείριση απορριμμάτων και την ανακύκλωση.

4^ο Κεφάλαιο Συμπεράσματα - Προτάσεις

Σκοπός της έρευνας που αναλύθηκε στο 3^ο κεφάλαιο, ήταν η διερεύνηση των απόψεων των δημοτών για το νέο σύστημα διοίκησης ως θεσμού και τις δυνατότητες αποτελεσματικής εφαρμογής του στο Δήμο Καλαμάτας. Από αυτή την έρευνα λοιπόν, προκύπτουν τα εξής συμπεράσματα:

Όσο αφορά τα προβλήματα και τις αδυναμίες που υπήρχαν με το προηγούμενο καθεστώς ΤΑ («Καποδίστριας»), σημαντικότερο πρόβλημα θεωρείτο η έλλειψη διαφάνειας και λογοδοσίας των τοπικών αρχών, η γραφειοκρατία και η κυριαρχία τοπικών ομάδων συμφερόντων. Και όσο για το αν υπάρχει δυνατότητα βελτίωσης με το πρόγραμμα «Καλλικράτης» των προβλημάτων/αδυναμιών, πιστεύεται ότι η διαφάνεια και η λογοδοσία των τοπικών αρχών θα βελτιωθεί, όχι όμως και η κυριαρχία τοπικών ομάδων συμφερόντων.

Σύμφωνα με το νέο θεσμικό πλαίσιο, οι πολίτες θα πρέπει να συμμετέχουν στο νέο σύστημα αυτοδιοίκησης και αυτό να γίνεται με άμεση επαφή μεταξύ δημοτικών συμβούλων και πολιτών, αλλά και με συμμετοχή των πολιτών, με δικαίωμα λόγου, στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου.

Σημείο στο οποίο θα πρέπει να σταθούμε, είναι η αξιολόγηση της συνένωσης που εφαρμόστηκε στο Δήμο Καλαμάτας. Εδώ, οι απόψεις των δημοτών είναι μοιρασμένες. Από αρκετούς η συνένωση θεωρείται σωστή. Από άλλους θεωρείται σωστή, αλλά υποστηρίζεται ότι θα έπρεπε να είχε προκύψει μετά από διαβούλευση με την τοπική κοινωνία. Άλλοι δημότες δηλώνουν ότι δεν είναι σωστή, αλλά αποτελεί βελτίωση σε σχέση με το προηγούμενο καθεστώς, ενώ κάποιοι θεωρούν ότι δεν είναι σωστή γιατί δημιουργεί προβλήματα στη λειτουργία του νέου δήμου. Συμπεραίνεται λοιπόν ότι μάλλον είναι νωρίς για να αξιολογηθεί η εφαρμογή του «Καλλικράτη» και ότι θα πρέπει να περάσει κάποιο χρονικό διάστημα για να φανούν αποτελέσματα έτσι ώστε οι δημότες να έχουν μία πιο ολοκληρωμένη άποψη.

Όσο αφορά τα βασικά προβλήματα στη λειτουργία του Δήμου Καλαμάτας και στην επαφή του με τους δημότες κατά τη θητεία της προηγούμενης δημοτικής αρχής, αυτά ήταν η διαφθορά και οι πελατειακές σχέσεις (εξυπηρέτηση των «δικών μας» ανθρώπων), η σπατάλη πόρων (ανεξέλεγκτες αναθέσεις έργων, υπεράριθμο προσωπικό, έλλειψη προγραμματισμού, κλπ.), αλλά και η υποσχισιολογία και η χαμηλή αποτελεσματικότητα, δηλαδή πολλές υποσχέσεις και μεγάλοι στόχοι που δεν εκπληρώνονταν.

Αναφορικά με την αξιολόγηση της εξυπηρέτησης που είχαν οι δημότες από τις υπηρεσίες του Δήμου Καλαμάτας την τελευταία ζετία πριν από τον «Καλλικράτη», παρατηρείται ότι δεν υπήρχε ικανοποίηση από την εξυπηρέτηση στο Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών αλλά και από την Υπηρεσία Καθαριότητας. Η εικόνα αυτή δεν φαίνεται να αλλάζει με την εφαρμογή του «Καλλικράτη». Παρόλα αυτά η άποψη που επικρατεί για τις υπηρεσίες του Δήμου Καλαμάτας, είναι αρκετά καλή, καθώς οι δημότες υποστηρίζουν ότι είναι ικανοποιημένοι από την ποιότητα, την ποσότητα αλλά και το εύρος των παρεχόμενων υπηρεσιών που τους προσφέρονται. Δεν παρατηρείται όμως η ίδια κατάσταση στην άποψή τους για τα χρήματα που πληρώνουν, καθώς εμφανίζονται δυσαρεστημένοι.

Στην ερώτηση για το ποια είναι τα κρίσιμα ζητήματα της περιοχής τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπιστούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή, η πλειοψηφία των δημοτών θεωρεί ότι πρώτα απ' όλα θα πρέπει να αντιμετωπισθεί η διαχείριση των απορριμμάτων και πιο συγκεκριμένα να γίνει διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης. Αναφορικά με τις προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων, η πλειοψηφία των δημοτών πιστεύει ότι πρώτη του προτεραιότητα θα πρέπει να είναι η μείωση της ρύπανσης των νερών.

Σχετικά με τα μέτρα που θα βοηθήσουν στην αύξηση της επισκεψιμότητας στο Δήμο Καλαμάτας, διαπιστώνεται ότι η επισκεψιμότητα του δήμου θα βελτιωθεί με την ολοκλήρωση / βελτίωση των οδικών δικτύων και με την βελτίωση της καθαριότητας και της αισθητικής των περιοχών του Δήμου Καλαμάτας.

Όσο αφορά τη συνεργασία του Δήμου Καλαμάτας με τον ιδιωτικό τομέα για την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες των δήμων, πολλοί είναι οι δημότες που τίθενται υπέρ και θεωρούν ότι θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες, με τον έλεγχο και την εποπτεία του δήμου η συλλογή αλλά και η επεξεργασία των απορριμμάτων.

Μέσα από την έρευνα, έγινε και αξιολόγηση τόσο της εκλεγμένης δημοτικής αρχής, όσο και της εκλεγμένης αντιπολίτευσης. Διαπιστώνεται λοιπόν, ότι ο δήμαρχος και οι δημοτικοί σύμβουλοι της πλειοψηφίας είναι έμπειροι σε θέματα τοπικής αυτοδιοίκησης και έχουν ενδιαφέρον και ευαισθησία για τα τοπικά προβλήματα. Αντιθέτως, δεν έχουν θέληση και γνώση για την επίλυση των τοπικών προβλημάτων αλλά και διάθεση συνεργασίας με την αντιπολίτευση. Οι επικεφαλές συνδυασμών και οι δημοτικοί σύμβουλοι που συγκροτούν τη μειοψηφία θεωρούνται από τους δημότες έμπειροι σε θέματα τοπικής αυτοδιοίκησης και ότι έχουν ενδιαφέρον και ευαισθησία για τα τοπικά προβλήματα και θέληση και γνώση για την επίλυση των προβλημάτων αυτών. Αντιθέτως, δεν έχουν αξιόλογα και ικανά στελέχη σε θέματα διοίκησης γενικότερα.

Από την έρευνα διαπιστώνεται ότι οι δημότες του Δήμου Καλαμάτας είναι ενεργοί δημότες, καθώς ενημερώνονται για τις δραστηριότητες και τα δρώμενα στο δήμο τους κυρίως από τον τοπικό έντυπο τύπο. Επίσης εκφράζουν την άποψή τους για τις τοπικές υποθέσεις που διαχειρίζεται ο Δήμος Καλαμάτας με προσωπικές συζητήσεις και επαφές με άλλους δημότες. Η ενεργός συμμετοχή τους φαίνεται και στο ότι είναι διατεθειμένοι να προσφέρουν εθελοντικές υπηρεσίες στο δήμο τους, αλλά βέβαια υπό προϋποθέσεις. Επιπλέον εμφανίζονται διατεθειμένοι να πληρώνουν το κόστος των δημοτικών υπηρεσιών, αρκεί φυσικά να πληρώνουν ανάλογα με τη χρήση των υπηρεσιών που καταναλώνουν.

Γνωρίζουμε επίσης ότι ο Δήμος Καλαμάτας έχει καταφέρει να ευαισθητοποιήσει τους δημότες σε θέματα ανακύκλωσης και αυτό φαίνεται και μέσα από την έρευνα, καθώς οι δημότες προσπαθούν να μειώσουν την ποσότητα των σκουπιδιών που παράγουν, να κάνουν διαλογή των ανακυκλούμενων υλικών στο σπίτι τους και προσπαθούν να επηρεάσουν και άλλους συνδημότες τους υπέρ της ανακύκλωσης.

Κλείνοντας, μέσα από την έρευνα οι δημότες είχαν την ευκαιρία να αναφέρουν σημαντικά ζητήματα που αφορούν το Δήμο Καλαμάτας και που θα πρέπει η δημοτική αρχή να προωθήσει κατά προτεραιότητα. Από τα σημαντικότερα είναι οι υποδομές (ποδηλατόδρομος, parking, βελτίωση οδικού δικτύου κ.τ.λ.) και η καθαριότητα, που είναι ένα βασικό ζήτημα για τον Δήμο. Επίσης σημαντικό ζήτημα είναι και ο πολιτισμός (διαφήμιση μουσείου, ανάδειξη αρχαιοτήτων).

Από τα παραπάνω αποτελέσματα συμπεραίνεται σχετικά με την διαχείριση απορριμμάτων - ανακύκλωση ότι η συμπεριφορά των πολιτών στο μεγαλύτερο ποσοστό σε θέματα ανακύκλωσης είναι θετική, καθώς προσπαθούν να μειώσουν την ποσότητα των σκουπιδιών που παράγουν και κάνουν διαλογή των ανακυκλούμενων υλικών στο σπίτι τους.

Στο σημείο αυτό και μετά την ολοκλήρωση των συμπερασμάτων, κρίνεται απαραίτητο να διατυπωθούν κάποιες προτάσεις τις οποίες καλό θα ήταν αν ακολουθήσει ο Δήμος Καλαμάτας για την καλύτερη εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης».

Γενικά, παρατηρούνται αρκετές αδυναμίες όσον αφορά την υλοποίηση του προγράμματος και αυτό οφείλεται κυρίως στη μη καλή προετοιμασία του προσωπικού του Δήμου. Από τη στιγμή που ο Δήμος ανέλαβε νέες αρμοδιότητες, θα πρέπει να γίνει περειαίρω επιμόρφωση του προσωπικού και να ενημερωθεί για το πώς θα τις εφαρμόσει.

Επιπλέον μέσα από την διοικητική δομή του Δήμου, διαπιστώθηκε ότι δημιουργήθηκαν τρεις νέες Διευθύνσεις (Πολεοδομίας, Παιδείας, Πρόνοιας) και δέκα νέα τμήματα. Εξαιτίας αυτής της κατάστασης, κρίνεται απαραίτητο να στελεχωθεί ο Δήμος με το κατάλληλο προσωπικό.

Επιπρόσθετα, θα πρέπει να γίνει σωστή διαχείριση των κτιριακών υποδομών και σωστή κατανομή των υπηρεσιών σε αυτές, καθώς παρατηρείται στο Δήμο Καλαμάτας ότι οι υπηρεσίες είναι διάσπαρτες με αποτέλεσμα την ταλαιπωρία των δημοτών.

Τέλος, το βασικό στοιχείο με το οποίο θα γίνει σωστή εφαρμογή του προγράμματος, είναι φυσικά η απόκτηση κατάλληλων οικονομικών πόρων από το κράτος, αλλά και η σωστή διαχείρισή τους από τον Δήμο Καλαμάτας.

Βιβλιογραφία

1. **Ελληνική Στατιστική Αρχή (2011)**, «Ανακοίνωση προσωρινών αποτελεσμάτων Απογραφής Πληθυσμού 2011», Δελτίο Τύπου, 22 Ιουλίου 2011, Πειραιάς.
1. **Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, (2001)**, «Απογραφή Πληθυσμού», Στατιστικά Θέματα, διαθέσιμο στο:
http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-themes?p=2001_0# .
2. **N. 2539/4-12-97**, «Συγκρότηση της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης» ΦΕΚ 244, τεύχος 'Α, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα.
3. **N. 3852/2010**, «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης», ΦΕΚ 87, τεύχος 'Α, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα.
4. **Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης**, «Πρόγραμμα Καλλικράτης», Σύσταση – συγκρότηση Δήμων, περιφερειών και Αποκεντρωμένων Διοικήσεων , Απρίλιος 2010.
5. **Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης**, Ανάλυση του προγράμματος «Καποδίστριας»,
<http://www.ypes.gr/kapodistriasis/greek/kapo/program.htm>
6. <http://www.statistics.gr>
7. <http://www.kalamata.gr>
8. <http://www.magicmessinia.gr/kalamata.asp>

9. <http://www.teikal.gr/index.php/2010-12-22-09-46-07>
10. http://www.uop.gr/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=49&Itemid=245&lang=el
11. <http://www.kalamata.gr/default.asp?static=41>
12. <http://www.kalamata.gr/Default.asp?Static=265>
13. <http://www.xo.gr/search/?what=κλινικές&where=Καλαμάτα&locId=B14>
14. www.kalamata.in/kalamata-guide.html

Παράρτημα - Ερωτηματολόγιο έρευνας

Διοικητική μεταρρύθμιση - Πρόγραμμα «Καλλικράτης»

Ερωτηματολόγιο προς τους πολίτες για την Α'βάθμια Αυτοδιοίκηση

ΔΕΙΓΜΑ

Οι απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο είναι ΑΚΡΩΣ ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΕΣ. Οι απαντήσεις σας θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο για σκοπούς στατιστικής και κανένας δεν θα λάβει γνώση των ατομικών σας στοιχείων ή απαντήσεων, ούτε Δημόσια Αρχή ούτε ιδιώτης.

Βασικές διευκρινίσεις:

- Υπάρχουν πέντε τύποι ερωτήσεων: (α) Πολλαπλών απαντήσεων χωρίς ιεράρχηση – ερωτήσεις 9, 10, 12, 14, 21, 22, 25, 28, 29, 33, 34. (β) Πολλαπλών απαντήσεων χωρίς ιεράρχηση & διπλής απάντησης – ερωτήσεις 7, 11, 15, 16 (π.χ. στην ερωτ. 7, πιθανή συμμετοχή σε τρία συλλογικά σχήματα και χρόνος συμμετοχής σε αυτά). (γ) Πολλαπλών απαντήσεων με ιεράρχηση - ερωτήσεις, 18, 19, 20. (δ) Σύνθετες ερωτήσεις, όπου το κάθε υποερώτημα είναι μια αυτόνομη ερώτηση μοναδικής απάντησης - ερωτήσεις 17, 26, 27, 30). (ε) Μοναδικής απάντησης. Ο τύπος της κάθε ερώτησης προσδιορίζεται με σκιασμένα γράμματα αμέσως μετά την ερώτηση. Για όσες ερωτήσεις δεν προσδιορίζεται ο τρόπος απάντησης, είναι ερωτήσεις τύπου (ε) (μοναδικής απάντησης).
- Όπου ζητείται ιεράρχηση των απαντήσεων, χρησιμοποιούμε την κλίμακα: '1: το πιο σημαντικό, 2: το δεύτερο πιο σημαντικό, κλπ'.
- Σημειώστε τις απαντήσεις των ερωτώμενων με Χ.
- Οι αριθμοί σε παρένθεση (συνήθως στην τελευταία στήλη) αποτελούν την αρίθμηση των υποερωτημάτων και θα χρησιμοποιηθούν στην κωδικοποίηση και επεξεργασία των απαντήσεων.
- Το ερωτηματολόγιο απαντάται μόνο από δημότες του συγκεκριμένου δήμου, με προσωπική συνέντευξη.

ΑΜ ΕΡΕΥΝΗΤΗ: _____

ΑΥΞΩΝ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ: _____

ΔΗΜΟΣ: _____

Τμήμα Α. Στοιχεία ερωτώμενου

1. Στοιχεία δημότη

Δήμος (όπου ψηφίζετε)		(01)
Δημοτική ενότητα		(02)
Κοινότητα (Δημοτική ή Τοπική)		(03)
Τόπος διαμονής (Δημοτική ή Τοπική Κοινότητα)*		(04)
Όνοματεπώνυμο**		(05)
Τηλέφωνο**		(06)
Δ/ση ηλεκτρ. ταχυδρομείου (e-mail)**		(07)

*Ο τόπος διαμονής θα πρέπει να είναι στο δήμο που ερευνάται.

**Προαιρετικά στοιχεία

2. Φύλο

Άρρεν		(01)
Θήλυ		(02)

3. Ηλικιακή Ομάδα

20-29		(01)
30-39		(02)
40-49		(03)
50-64		(04)

4. Επίπεδο εκπαίδευσης

Δημοτικό		(01)
Γυμνάσιο		(02)
Λύκειο		(03)
Μεταλυκειακή Εκπαίδευση (ΙΕΚ)		(04)
ΑΕΙ/ΤΕΙ		(05)
Μεταπτυχιακό/Διδακτορικό		(06)

5. Απασχόληση

Δημόσιος Υπάλληλος	(01)
Ιδιωτικός Υπάλληλος	(02)
Επιχειρηματίας	(03)
Ελεύθερος Επαγγελματίας	(04)
Εργάτης	(05)
Αγρότης	(06)
Συνταξιούχος	(07)
Οικιακά	(08)
Άνεργος	(09)

6. Συμμετείχατε ποτέ σε τοπικά συλλογικά σχήματα;

Ναι		(01)
Όχι		(02)

Αν η απάντησή σας είναι Ναι πηγαίνατε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνατε στην επόμενη ενότητα ερωτήσεων

7. Τοπικά συλλογικά σχήματα στα οποία συμμετείχατε:

(δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων χωρίς ιεράρχηση & διπλής απάντησης)

		Συμ/χή	Ετη
(7.01)	Πολιτιστικός/περιβαλλοντικός σύλλογος		(7.01.1)
(7.02)	Συνεταιρισμός		(7.02.1)
(7.03)	Επιμελητήριο		(7.03.1)
(7.04)	Επαγγελματικός σύλλογος - σωματείο (προσδιορίστε):		(7.04.1)
(7.05)	Αθλητικός σύλλογος		(7.05.1)
(7.06)	Αιρετός στην αυτοδιοίκηση (προσδιορίστε ιδιότητα):		(7.06.1)
(7.07)	Άλλο (προσδιορίστε):		(7.07.1)

Τμήμα Β. Αξιολόγηση Θεσμικού Πλαισίου Α' βάθμιας Αυτοδιοίκησης

8. Ψηφίσατε στις τελευταίες εκλογές για την ανάδειξη Δημάρχου & Οργάνων Α' βάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης;

Ναι		(01)
Όχι		(02)

Αν η απάντησή σας είναι Ναι πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στην μεθεπόμενη

9. Αν ψηφίσατε, ψηφίσατε με κριτήρια: (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση)

Πολιτικά		(01)
Τοπικά		(02)
Συναισθηματικά – γνωριμίες		(03)
Άλλο (προσδιορίστε):		(04)
Δε/δα		(05)

10. Αν δεν ψηφίσατε, λόγοι για τους οποίους δεν ψηφίσατε:

(δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση)

Δεν με εξέφραζε κάποιος από τους συμμετέχοντες συνδυασμούς		(01)
Για λόγους διαμαρτυρίας προς το υπάρχον πολιτικό σύστημα		(02)
Αδιαφορία για τις τοπικές υποθέσεις		(03)
Αγανάκτηση από την κακή δημοτική διαχείριση		(04)
Στάση μόνιμης αποχής		(05)
Κατοικώ μακριά από τον τόπο που ψηφίζω (ή άλλοι λόγοι απουσίας)		(06)
Άλλο (προσδιορίστε):		(07)

11. Πείτε μας την άποψή σας για τα προβλήματα - αδυναμίες με το προηγούμενο καθεστώς ΤΑ («Καποδιστριας») και τη δυνατότητα βελτίωσης με το πρόγραμμα «Καλλικράτης»:

(δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων χωρίς ιεράρχηση & δικής απάντησης)

	Προβλήματα στους πρώην «Καποδιστριακούς» δήμους λόγω του θεσμικού πλαισίου ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ Χ – ΒΕΛΤΙΩΣΗ Χ	Αναμένετε βελτίωση με τον «Καλλικράτη»;		
		(1)	Ναι (2)	Όχι (3)
(01)	Χαμηλό επίπεδο εξυπηρέτησης και παρεχόμενων υπηρεσιών			
(02)	Έλλειψη διαφάνειας και λογοδοσίας των τοπικών αρχών			
(03)	Μη ενεργοποίηση και συμμετοχή των πολιτών στις τοπικές υποθέσεις (απουσία συμμετοχικής δημοκρατίας)			
(04)	Έλλειψη επικοινωνίας δημοτικών αρχών και πολιτών			
(05)	Γραφειοκρατία			
(06)	Εξάρτηση της ΤΑ από την κεντρική διοίκηση			
(07)	Πελατειακή εξάρτηση της ΤΑ από τα κόμματα			
(08)	Έλλειψη επαρκών οικονομικών πόρων			
(09)	Σπατάλες και μη ορθολογική οικονομική διαχείριση			
(10)	Διασπάθιση χρήματος - οικονομικές ατασθαλίες			
(11)	Μη στήριξη της επιχειρηματικότητας και της τοπικής οικονομίας			
(12)	Αδυναμία εκτέλεσης βασικών έργων, λόγω μικρού μεγέθους			
(13)	Έλλειψη προσέλευσης ικανών αιρετών, με γνώση και εμπειρία (λόγω του μικρού μεγέθους των δήμων, τη μη αποζημίωσης των αιρετών και της κομματοκρατίας)			
(14)	Φαινόμενα αθέμιτου ανταγωνισμού (υπαίθρια εμπόριο, πλανόδιοι - παράνομοι			

	μικροπωλητές κλπ.)				
(15)	Κυριαρχία τοπικών ομάδων συμφερόντων (τοπικές ελίτ), πελατειακών σχέσεων και ευνοιοκρατίας				
(16)	Προβλήματα με τους μετανάστες που κατοικούν μόνιμα στο δήμο				
(17)	Ανισότητες μεταξύ δήμων (λόγω διαφορετικών δυνατοτήτων)				
(18)	Άλλο (προσδιορίστε):				
(19)	Δε/δα				

12. Ποια θεωρείτε ως πιο κατάλληλα μέτρα για την ενεργό συμμετοχή του δημότη στο νέο σύστημα αυτοδιοίκησης; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση)

Την ηλεκτρονική διαβούλευση μέσω διαδικτύου	(01)
Την άμεση επαφή μεταξύ δημοτικών συμβούλων και πολιτών	(02)
Τα ηλεκτρονικά δημοψηφίσματα	(03)
Τα δημοψηφίσματα	(04)
Τη συμμετοχή των πολιτών, με δικαίωμα λόγου, στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου	(05)
Δε/δα	(06)

Τμήμα Γ. Εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» στο δήμο σας

13. [Μόνο για δήμους που προέκυψαν από συνένωση]

Πώς κρίνετε τη συνένωση που εφαρμόστηκε στο δήμο σας;

Είναι σωστή	(01)
Είναι γενικά σωστή, αλλά θα έπρεπε να είχε προκύψει μετά από διαβούλευση με την τοπική κοινωνία	(02)
Δεν είναι σωστή, αλλά αποτελεί βελτίωση σε σχέση με το προηγούμενο καθεστώς	(03)
Δεν είναι σωστή και δημιουργεί προβλήματα στη λειτουργία του νέου δήμου	(04)
Δε/δα	(05)

14. Ποια θεωρείτε ως τα βασικά προβλήματα στη λειτουργία του δήμου σας* και στην επαφή του με τους δημότες κατά τη θητεία της προηγούμενης δημοτικής αρχής;

(δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση)

Μη ικανοποιητική εξυπηρέτηση των δημοτών (λίγες υπηρεσίες, ή/και χαμηλής ποιότητας υπηρεσίες, ή/και ακριβές υπηρεσίες)	(01)
Υποσχεσιολογία και χαμηλή αποτελεσματικότητα (πολλές υποσχέσεις και μεγάλοι στόχοι που δεν εκπληρώνονταν)	(02)
Σπατάλη πόρων (ανεξέλεγκτες αναθέσεις έργων, υπεράριθμο προσωπικό, έλλειψη προγραμματισμού, κλπ.)	(03)
Διαφθορά και πελατειακές σχέσεις (εξυπηρέτηση των «δικών μας» ανθρώπων)	(04)
Έλλειψη διαφάνειας και λογοδοσίας των τοπικών αρχών	(05)
Άλλο (προσδιορίστε):	(06)
Δε/δα	(07)

*Στον «Καποδιστριακό» δήμο όπου ανήκατε, πριν τη σύσταση των «Καλλικρατικών» δήμων.

15. Αξιολογήστε την εξυπηρέτηση που είχατε από υπηρεσίες του Δήμου σας την τελευταία ζετία -πριν από τον «Καλλικράτη» (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων χωρίς ιεράρχηση & διπλής απάντησης)

(Κλίμακα Αξιολόγησης: 1-Πολύ καλή, 2-Καλή, 3-Μέτρια, 4-Κακή, 5-Δεν μπορώ να αξιολογήσω)

	Υπηρεσία	Εξυπ/ση	Αξιολόγηση εξυπ/σης				
			1	2	3	4	5
(01)	Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ)						
(02)	Μητρώο του Δήμου						
(03)	Δημοτική Αστυνομία						
(04)	Κοινωνική Υπηρεσία						
(05)	Δημοτικό Θέατρο						
(06)	Υπηρεσία Μεταναστών						
(07)	Δημοτική Αγορά						
(08)	Τεχνική Υπηρεσία						
(09)	Δημοτική Επιχείρηση (ή Υπηρεσία) Υδρευσης						
(10)	Υπηρεσία Καθαριότητας						
(11)	Ταμειακή Υπηρεσία						
(12)	ΚΑΠΗ						
(13)	Βρεφονηπιακός σταθμός						
(14)	Άλλη Υπηρεσία (προσδιορίστε):						
(15)	Δεν είχα άμεση εμπειρία μέχρι τώρα						

16. Αξιολογήστε την εξυπηρέτηση που είχατε από υπηρεσίες του Δήμου σας με την εφαρμογή του «Καλλικράτη» (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων χωρίς ιεράρχηση & διπλής απάντησης)

(Κλίμακα Αξιολόγησης: 1-Πολύ καλή, 2-Καλή, 3-Μέτρια, 4-Κακή, 5-Δεν μπορώ να αξιολογήσω)

	Υπηρεσία	Εξυπ/ση	Αξιολόγηση εξυπ/σης				
			1	2	3	4	5
(01)	Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ)						
(02)	Μητρώο του Δήμου						
(03)	Δημοτική Αστυνομία						
(04)	Κοινωνική Υπηρεσία						
(05)	Δημοτικό Θέατρο						
(06)	Υπηρεσία Μεταναστών						
(07)	Δημοτική Αγορά						
(08)	Τεχνική Υπηρεσία						
(09)	Δημοτική Επιχείρηση (ή Υπηρεσία) Υδρευσης						
(10)	Υπηρεσία Καθαριότητας						
(11)	Ταμειακή Υπηρεσία						
(12)	ΚΑΠΗ						
(13)	Βρεφονηπιακός σταθμός						
(14)	Άλλη Υπηρεσία (προσδιορίστε):						
(15)	Δεν είχα ακόμη άμεση εμπειρία						

17. Αξιολογήστε συνολικά τις υπηρεσίες που σας παρέχονται από το δήμο σας σήμερα ως προς:
(σύνθετη ερώτηση)

		Αξιολόγηση υπηρεσιών				
		1	2	3	4	5
(01)	Την ποιότητα					
(02)	Την ποσότητα / επάρκεια					
(03)	Το εύρος των παρεχόμενων υπηρεσιών (αν καλύπτουν τις βασικές υπηρεσίες που εσείς θεωρείτε απαραίτητες)					
(04)	Τα χρήματα που πληρώνετε (με τα δημοτικά τέλη και τις τιμές των υπηρεσιών)					
(05)	Δε/δα					

(Κλίμακα Αξιολόγησης: 1-Πολύ ικανοποιημένος/η, 2-Ικανοποιημένος/η, 3-Δυσανεστημένος/η, 4-Πολύ Δυσανεστημένος/η, 5-Δεν μπορώ να αξιολογήσω)

18. Ποια θεωρείτε ως τα κρίσιμα ζητήματα της περιοχής σας τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή; (ιεραρχήστε)

Διαχείριση απορριμμάτων		(01)
Διαχείριση υδάτινων πόρων		(02)
Πολεοδομικός σχεδιασμός		(03)
Βασικές τεχνικές υποδομές (δρόμοι, δίκτυα ύδρευσης-αποχέτευσης, βιολογικοί καθαρισμοί, εγχειοβελτιωτικά έργα κλπ.)		(04)
Βασικές κοινωνικές υποδομές (στους τομείς υγείας, κοινωνικής αλληλεγγύης, παιδείας, πολιτισμού, αθλητισμού)		(05)
Αδειοδοτήσεις καταστημάτων		(06)
Χαμηλή επιχειρηματικότητα		(07)
Ανεργία		(08)
Χαμηλές παραγωγικές επενδύσεις		(09)
Άλλο (προσδιορίστε):		(10)
Δε/δα		(11)

19. Ποιες προτεραιότητες θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων; (ιεραρχήστε)

Διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης		(01)
Κλείσιμο και αποκατάσταση Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ)		(02)
Εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων		(03)
Κατασκευή ΧΥΤΥ (Χώροι Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων, για ό,τι μένει μετά την επεξεργασία)		(04)
Δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων		(05)
Κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων		(06)
Κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης		(07)
Άλλο (προσδιορίστε):		(08)
Δε/δα		(09)

20. Ποιες προτεραιότητες θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων; (ιεραρχήστε)

Μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού		(01)
Εξοικονόμηση νερού άρδευσης		(02)
Καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού		(03)
Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων (φράγματα, γεωτρήσεις,		(04)

κλπ.)		
Καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού		(05)
Μείωση της ρύπανσης των νερών		(06)
Άλλο (προσδιορίστε):		(07)
Δξ/δα		(08)

21. Ποια μέτρα θεωρείτε σημαντικά για τη βελτίωση της επισκεψιμότητας στο δήμο σας;

(δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση)

Την ολοκλήρωση / βελτίωση των οδικών δικτύων		(01)
Την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων		(02)
Την προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού		(03)
Καλύτερες τουριστικές υποδομές		(04)
Τη βελτίωση του κυκλοφοριακού προβλήματος (στα αστικά κέντρα)		(05)
Τη βελτίωση της σήμανσης & πληροφόρησης για τους επισκέπτες		(06)
Τη βελτίωση της καθαριότητας και της αισθητικής των περιοχών του δήμου		(07)
Το επίπεδο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και της ηλεκτρονικής πληροφόρησης συνολικά σε τοπικό επίπεδο (όπως info kiosks κλπ.)		(08)
Άλλο (προσδιορίστε):		(09)
Δξ/δα		(10)

22. Σε ποιους τομείς πιστεύετε ότι θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν υπηρεσίες εθελοντικών οργανώσεων ή προσώπων στο δήμο σας; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση)

Πράσινο – Καθαριότητα		(01)
Ανακύκλωση		(02)
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας		(03)
Άλλο (προσδιορίστε):		(04)
Δξ/δα		(05)

23. Θεωρείτε την αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών στο δήμο σας:

Πολύ χρήσιμη		(01)
Σχετικά χρήσιμη		(02)
Καθόλου χρήσιμη		(03)
Δξ/δα		(04)

24. Είστε υπέρ της συνεργασίας του δήμου σας με τον ιδιωτικό τομέα για την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες των δήμων;

Ναι, υπό προϋποθέσεις		(01)
Όχι		(02)
Δξ/δα		(03)

Αν απαντήσατε (1) πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στη μεθεπόμενη.

25. Ποιες από τις παρακάτω υπηρεσίες στο δήμο σας θεωρείτε ότι θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες, με τον έλεγχο και την εποπτεία του δήμου;

(δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση)

Συλλογή απορριμμάτων		(01)
Επεξεργασία απορριμμάτων		(02)
Υπηρεσίες υγείας		(03)
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και αλληλεγγύης		(04)
Υπηρεσίες κατάρτισης		(05)

Πολιτιστικές υπηρεσίες		(06)
Διαχείριση δημοτικής ακίνητης περιουσίας (κτίρια, οικόπεδα, αγροτεμάχια)		(07)
Άλλο (προσδιορίστε):		(08)
Δξ/δα		(09)

26. Πως αξιολογείτε την εκλεγμένη δημοτική αρχή (δήμαρχο και δημοτικούς συμβούλους της πλειοψηφίας); (σύνθετη ερώτηση)

	Ναι (1)	Όχι (2)	Δξ/δα (3)	Ερ/ση
Έμπειρη σε θέματα τοπικής αυτοδιοίκησης				(01)
Με αξιόλογα και ικανά στελέχη σε θέματα διοίκησης γενικότερα				(02)
Με ενδιαφέρον και ευαισθησία για τα τοπικά προβλήματα				(03)
Με θέληση & γνώση για την επίλυση των τοπικών προβλημάτων				(04)
Με διάθεση συνεργασίας με την αντιπολίτευση				(05)
Με διάθεση συνεργασίας & αμφίδρομης επικοινωνίας με τους δημότες (φιλοσοφία συμμετοχικών διαδικασιών)				(06)
Άλλο (προσδιορίστε):				(07)
Δξ/δα)				(08)

27. Πως αξιολογείτε την εκλεγμένη αντιπολίτευση (επικεφαλής συνδυασμών και δημοτικούς συμβούλους που συγκροτούν τη μειοψηφία του δημοτικού συμβουλίου); (σύνθετη ερώτηση)

	Ναι (1)	Όχι (2)	Δξ/δα (3)	Ερ/ση
Έμπειρη σε θέματα τοπικής αυτοδιοίκησης				(01)
Με αξιόλογα και ικανά στελέχη σε θέματα διοίκησης γενικότερα				(02)
Με ενδιαφέρον και ευαισθησία για τα τοπικά προβλήματα				(03)
Με θέληση & γνώση για την επίλυση των τοπικών προβλημάτων				(04)
Με διάθεση συνεργασίας με τη δημοτική αρχή				(05)
Με διάθεση συνεργασίας & αμφίδρομης επικοινωνίας με τους δημότες (φιλοσοφία συμμετοχικών διαδικασιών)				(06)
Άλλο (προσδιορίστε):				(07)
Δξ/δα)				(08)

Τμήμα Δ. Εξατομικευμένες ερωτήσεις

28. Πως ενημερώνεστε για τις δραστηριότητες και τα δρώμενα στο δήμο σας; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση)

Από τον τοπικό έντυπο τύπο (τοπικές εφημερίδες και άλλα έντυπα)		(01)
Από το διαδίκτυο (ιστοσελίδα δήμου, ηλεκτρονικός τοπικός τύπος, άλλες ιστοσελίδες όπως blogs κλπ.)		(02)
Από συζητήσεις με άλλους δημότες		(03)
Από την επαφή μου με δημοτικούς / τοπικούς συμβούλους		(04)
Από τοπικά τηλεοπτικά κανάλια		(05)
Από το τοπικό ραδιόφωνο		(06)
Παρευρίσκομαι σε (κάποιες) συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου		(07)
Άλλο (προσδιορίστε):		(08)
Δεν ενημερώνομαι		(09)
Δεν απαντώ		(10)

29. Πως εκφράζετε την άποψή σας για τις τοπικές υποθέσεις που διαχειρίζεται ο δήμος σας; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση)

Σε προσωπικές συζητήσεις και επαφές με άλλους δημότες		(01)
Στις επαφές μου με τους δημοτικούς συμβούλους		(02)
Δημοσιεύω μερικές φορές την άποψή μου σε έντυπα ή/και ηλεκτρονικά μέσα		(03)
Δεν εκφράζω την άποψή μου		(04)
Δεν απαντώ		(05)

30. Η προσωπική σας συμπεριφορά σε θέματα ανακύκλωσης: (σύνθετη ερώτηση)

Ναι Όχι Δε/δα
(1) (2) (3) Εμπν/ση

Προσπαθώ να μειώσω την ποσότητα των σκουπιδιών που παράγω				(01)
Κάνω διαλογή των ανακυκλούμενων υλικών στο σπίτι μου				(02)
Προσπαθώ να επηρεάσω και άλλους συνδημότες μου υπέρ της ανακύκλωσης				(03)
Δεν απαντώ				(04)

31. Θα ήσασταν διατεθειμένος/η να προσφέρετε εθελοντικές υπηρεσίες στο δήμο σας;

Ναι		(01)
Ναι, υπό προϋποθέσεις		(02)
Όχι		(03)
Δεν απαντώ		(04)

32. [Αν υποθέτουμε ότι ο δήμος σας λειτουργεί ορθολογικά και χωρίς σπατάλες, ότι παρέχει υπηρεσίες με ποιότητα και επάρκεια και ότι μπορεί να κοστολογήσει σωστά τις υπηρεσίες αυτές και να μετρήσει πόσο καταναλώνει ο κάθε δημότης]

Θα ήσασταν διατεθειμένος/η να πληρώσετε το κόστος των δημοτικών υπηρεσιών που καταναλώνετε;

Ναι, αρκεί να πληρώνω ανάλογα με τη χρήση των υπηρεσιών που καταναλώνω		(01)
Όχι, αλλά θα ήμουν διατεθειμένος/η να πληρώνω ένα μέρος του κόστους		(02)
Όχι, γιατί θεωρώ ότι οι δημοτικές υπηρεσίες θα πρέπει να παρέχονται δωρεάν		(03)
Δε/δα		(04)

Αν απαντήσατε (2) ή (3) πηγαίετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίετε στη μεθεπόμενη.

33. [Εφόσον νομίζετε ότι δεν πρέπει να καλύπτεται το πλήρες κόστος των υπηρεσιών από τους αντίστοιχους χρήστες]

Πως νομίζετε ότι θα πρέπει να καλύπτεται το κόστος των παρεχόμενων δημοτικών υπηρεσιών;

(δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση)

Από γενικούς φόρους από τον κρατικό προϋπολογισμό		(01)
Από τοπικούς φόρους εισοδήματος (ο κάθε δημότης να πληρώνει ανάλογα με τα εισοδήματά του, και όχι ανάλογα με την κατανάλωσή του, και να καταναλώνει ανάλογα με τις ανάγκες του)		(02)
Από έναν τοπικό φόρο κατανάλωσης (π.χ. ένας τοπικός ΦΠΑ)		(03)
Δε/δα		(04)

34. Αναφέρατε μέχρι πέντε ζητήματα, τα οποία εσείς θεωρείτε πολύ βασικά, που θα θέλατε να προωθήσει κατά προτεραιότητα η δημοτική αρχή στο δήμο σας:
(δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση)

	(01)
	(02)
	(03)
	(04)
	(05)

Ευχαριστούμε για το χρόνο σας και τη συνεργασία!